საქართველოს რესპუბლიკა

პარასკევი, 11 მარტი, 2005 წელი. №56 (5089) * გაზეთი დაარსებულია 1918 წელს, * ფასი 50 თეთრი

იმისთანა წმინდა საქმეში, როგორიც ბეჭდვური სიტყვაა, ტყუილებით და ჭორებით ბურთის გატანა ყველა უკადრისობაზე უსაძაგლესია.

◎ კანონმდებლები

ზოგადი განათლება და თვითმმართველობის უფლებები

გუშინ პარლამენტმა განიხილა კანონპროექტი ზოგადი განათლების შესახებ. მთავარმა მომხსენებელმა განათლებისა და მეცნიერების მინისტრმა კახა ლომაიამ საკმაოდ ნათელი ფერებით დახატა ყველაფერი, სასწავლო პროგრამით დაწყებული, ყველა სკოლის „მატერიალურ-ტექნიკური რეაბილიტაციით“ დამთავრებული.

ფრაქცია „შემარჯვენე ოპოზიციის“ მდივანმა მანანა ნაჭყებიამ მოიწონა განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის გამოსვლა, მაგრამ ერთ „მცირე“ უზუსტობასაც გაუსვა ხაზი – თქვენი ბევრი სასიამოვნო დაპირება (მაგალითად, მიმდინარე წელსვე ბიუჯეტის გაზრდა 17 მილიონი ლარით) კანონპროექტში არ არის ასახულიო. რაკი კანონი არ დაავალდებულებს, ცხადია, სახელმწიფოს მიეცემა შესაძლებლობა, ყურადღების მიღმა დატოვოს დაპირებები. კახა ლომაიამ ქალბატონ მანანას აღუთქვა, სათანადო ფორმის გამოძებნის შემთხვევაში ეს ყველაფერი კანონშიც აისახებაო.

განათლების მინისტრის თქმით, კანონპროექტში გათვალისწინებულია ყველა პრინციპული შენიშვნა, რაც კი გამოითქვა განათლების კომიტეტის სხდომებზე.

– ერთადერთი შენიშვნა, რომელიც არ გავითვალისწინეთ, კანონპროექტში სახელმწიფოსა და საქართველოს სამოციქულო ავტოკეფალურ ეკლესიას შორის დადებული კონსტიტუციური შეთანხმების ასახვას ეხებოდა. ვფიქრობთ, ეს საჭირო არ არის, რადგან სპეციალური კანონით რეგულირდება, – აღნიშნა ბატონმა კახა ლომაიამ. მისივე თქმით, ეს შენიშვნა კობა ძიძიგურს ეხებოდა.

არა, მე არაფერი შემშლია, უბრალოდ, ბატონ კახას აერია ცოგათი – ძიძიგური და დავითაშვილი ისეთი განუყრელნი არიან, მათი გვარსახელის შერწყმა დიდ ცოდვად არც ჩაეთვლება. ყოველი შემთხვევისთვის, შეგახსენებთ, რომ შენიშვნა, რომელიც მომხსენებელმა აღნიშნა, ზეიად ძიძიგურმა გამოთქვა.

კანონპროექტის თანახმად, სკოლის დირექტორის დანიშვნა, შეიძლება ითქვას, განათლების სამინისტროს პრეროგატივაა. მან სამეურვეო საბჭოს უნდა წარუდგინოს ორი კანდიდატი, რომელთაგან ერთერთს დაამტკიცებს საბჭო.

„შემარჯვენე ოპოზიციას“ სკოლის დირექტორის დანიშვნის ეს პრინციპი გაუმართლებლად მიაჩნია. ფიქრია ჩიხრაძის თქმით, შეუძლებელია, განათლების სამინისტრომ კონკურსს წესით შეარჩიოს დირექტორის ორ-ორი კანდიდატურა თითოეული სკოლისთვის.

– კანონპროექტის პირველი ვარიანტის თანახმად, დირექტორებს სამეურვეო საბჭოს ირჩევდნენ, რაც დემოკრატიულობის გამოვლენად მიიჩნეოდა. შემდეგ რატომღაც დაიკიწყეს ეს დემოკრატიულობა და გადაწყდა, განათლების სამინისტრომ ჩაატაროს კონკურსი სკოლის დირექტორების კანდიდატურების გამოსავლენად (თუ არ ვცდები, საქართველოში 3600 სკოლაა). ეს არის აბსურდი და უკან, მკაცრად ცენტრალიზებული სისტემისკენ გადადგმული ნაბიჯი.

ჯემალ კასრაძის ფოტო.

დირექტორთა დანიშვნაზე აღამიანის უფლებათა დაცვისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილემაც გააამარხვილა ყურადღება, ოღონდ სხვა კუთხით. კანონპროექტის თანახმად, თუ სკოლის სამეურვეო საბჭო ორჯერ გამოუცხადებს უნდობლობას განათლების სამინისტროს მიერ წარდგენილ კანდიდატურებს, სამინისტროს უფლება ენიჭება, სამეურვეო საბჭოს გვერდის ავლით დანიშნოს დირექტორი.

ლალი ფაფიაშვილმა საჭიროდ ჩათვალა, რომ კანონპროექტმა დაავალდებულოს სამინისტრო, ერთხელ უნდობლობაგამოცხადებული კანდიდატურები მეორედ არ წარუდგინოს სამეურვეო საბჭოს. თუ ასე არ მოხდება, საბჭოს არჩევანის საშუალება არ მიეცემა, მეორედაც არ დამტკიცებს იმ კანდიდატურებს და ავტომატურად დაუნიშნავენ დირექტორს.

იხ. მე-2 გვ.

◎ SIC!

რუსული ბაზები უნდა გავიდნენ!

გუშინ საქართველოს პარლამენტმა ერთხმად 159 ხმით მიიღო დადგენილება: 2006 წლის 1 იანვრისთვის რუსეთის სამხედრო ბაზებმა საქართველო უნდა დატოვონ. ახლა ყველაფერი აღმასრულებელ ხელისუფლებაზეა.

ნომერში წაიკითხავთ:

იტალიის გამოცდილება სამხრეთ ოსეთისთვის

(უცხოური პრესიდან – „ვრემია ნოვოსტეი“)

აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთთან ურთიერთობის ახლებურად წარმართვის მაგალითი საქართველოს პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა იხილა იტალიაში, სადაც ამ ცოტა ხნის წინათ იმყოფებოდა...

მე-2 გვ.

სიკეთესა და ბოროტებას შორის მანძილი მართლაც მოკლეა

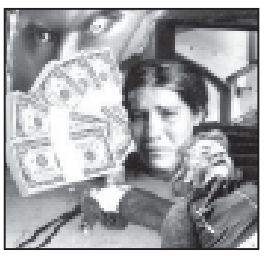

ცხოვრება დღითიდღე ძვირდება. სტატისტიკის მონაცემებით, საზოგადოების 80 პროცენტი სიღატაკის ზღვარზეა, ეს მაშინ, როცა გამდიდრებული „ახალი ქართველები“ (20 პროცენტი) ფულს განუკითხავად ფლანგავენ...

მე-3 გვ.

◎ გამოკითხვა

წლის ადამიანებად დასახელეს

უპრაინელებმა საქართველოსა და პოლონეთის პრეზიდენტები – მიხეილ სააკაშვილი და ალექსანდრე კვასნევსკი – წლის ადამიანებად დასახელეს.

როგორც გუშინ საქართველოს პრეზიდენტის პრეს-სპიკერმა გელა ჩარკვიანმა ჟურნალისტებს განუცხადა, უკრაინის მასმედიისა და არასამთავრობო ორგანიზაციების მიერ ჩაგარებული გამოკითხვის შედეგად, დემოკრატიის განვითარებაში შეტანილი წვლილისთვის, საქართველოსა და პოლონეთის პრეზიდენტები წლის ადამიანებად დასახელდნენ.

შესაბამის სერტიფიკატებს მიხეილ სააკაშვილი და ალექსანდრე კვასნევსკი უახლოეს მომავალში მიიღებენ.

◎ ინფორმაცია

ქართულ მხარეს თავის წინადადებებს წარმოუდგენენ

რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტრო იმედოვნებს, რომ მოსკოვი და თბილისი საქართველოში დისლოცირებული რუსული სამხედრო ბაზების საკითხს მოლაპარაკებების გზით, ორივე მხარის ინტერესების გათვალისწინებით გადაწყვეტენ.

რუსეთის საგარეო პოლიტიკური უწყების ინფორმაციის დეპარტამენტის კომენტარში ნათქვამია, რომ 2005 წლის თებერვალში რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის სერგეი ლავროვის თბილისში ვიზიტის დროს მოხდა შეთანხმება, რომლის თანახმადაც, სხვადასხვა საკითხზე მხარეებს შორს ინტენსიური კონსულტაციები უნდა გამართულიყო.

– ამჟამად მოლაპარაკებებისთვის აქტიური მზადება მიმდინარეობს. უახლოეს ხანებში რუსული მხარე ქართულ მხარეს არსებული პრობლემების გადაწყვეტისკენ მიმართულ თავის წინადადებებს წარუდგენს, – აღნიშნულია კომენტარში.

სეპარატისტები თანამშრომლობის გაღრმავებას გეგმავენ

თვითაღიარებული სამხრეთ ოსეთისა და აფხაზეთის რესპუბლიკების პარლამენტები თანამშრომლობის გაღრმავებას გეგმავენ.

ამის შესახებ გუშინ ცხინვალში ე.წ. სამხრეთ ოსეთის პარლამენტის ვიცესპიკერმა, კანონიერებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის კომიტეტის თავმჯდომარემ გარშან კოკოითმა განაცხადა.

– აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის პრეზიდენტები – სერგეი ბაღაფში და ედუარდ კოკოითი ორ რესპუბლიკას შორის მჭიდრო თანამშრომლობის შესახებ შეთანხმდნენ. აფხაზებისა და ოსების ურთიერთობის გაღრმავებაში ოსი პარლამენტარები თავის წვლილს შეიტანენ, – აღნიშნა კოკოითმა.

რუსული სამხედრო ბაზების საკითხი განიხილეს

საშრანგეთისა და გერმანიის ელჩებმა საქართველოს სახელმწიფო მინისტრთან გიორგი ბარამიძესთან შეხვედრისას რუსული სამხედრო ბაზების საკითხი განიხილეს.

როგორც გუშინ საფრანგეთისა და გერმანიის ელჩებთან ფილიპ ლაფორთან და უვე შრამთან გამართული შეხვედრის შემდეგ სახელმწიფო მინისტრმა გიორგი ბარამიძემ განაცხადა, „საფრანგეთი და გერმანია გაგებით ეკიდებიან საქართველოს სურვილს, გათავისუფლდეს რუსული სამხედრო ბაზებისგან“.

ბარამიძის თქმით, როგორც დღევანდელ შეხვედრაზე ითქვა, აღნიშნული ქვეყნები საქართველო-რუსეთის საზღვარზე საერთაშორისო მონიტორინგის მისიის განახლებასაც ემხრობიან.

ინტერ-პრესი.

◎ რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

რუსეთმა დაჟინებით უნდა მოითხოვოს, რომ საქართველოს ტერიტორიაზე ბაზები რაც შეიძლება დიდხანს დარჩეს

РУССЕМИ შეეცდება მიაღწიოს იმას, რომ მისი სამხედრო ბაზები რაც შეიძლება დიდხანს დარჩეს საქართველოს ტერიტორიაზე. ეს ჟურნალისტებს აცნობა 10 მარტს სახელმწიფო სათათბიროს თავმჯდომარემ ბორის გრიზლოვმა. „მთავარი საკითხი, რომელიც უნდა განიხილონ საქართველოს და რუსეთის წარმომადგენლებმა, არის ბაზების გამოგანისა და იმ ქონებისთვის კომპენსაციის საკითხები, რომელიც საქართველოს ტერიტორიაზე მდებარეობს. ჯერჯერობით მორიგება მიღწეული არ არის. რუსეთის მხარე საქართველოს სთავაზობს გრძელ ვადას და დიდი თანხის გადახდასაც მოითხოვს“, – თქვა გრიზლოვმა. როგორც სახელმწიფო სათათბიროს სპიკერმა აღნიშნა, ამ მომენტისთვის მიღწეულია მორიგება იმის თაობაზე, რომ რუსმა და ქართველმა ექსპერტებმა ორი თვის განმავლობაში მოამზადონ დოკუმენტები, რომლებიც საფუძვლად უნდა დაედოს რუსეთის სამხედრო ბაზების შესაძლო სტატუსის განხილვას. მან აგრეთვე, განაცხადა, რომ განიხილება რუსეთის ბაზების საფუძველზე, კერძოდ, ბათუმის ბაზის საფუძველზე, ჩრდილოეთ კავკასიაში ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის ცენტრის შექმნის იდეა.

ბორის გრიზლოვი: საქართველომ რუსეთს უნდა აუნაზღაუროს დანაკარგები

РУССЕМИСТვის პრინციპულია ბათუმიდან და ახალქალაქიდან სამხედრო ბაზების გამოტანისთვის მატერიალური კომპენსაციის საკითხი. ეს ჟურნალისტებს ხუთშაბათს განუცხადა რუსეთის სახელმწიფო სათათბიროს სპიკერმა ბორის გრიზლოვმა. „არსებობს მორიგება იმის თაობაზე, რომ ექსპერტები ჩაუმბეიან ამ პრობლემის განხილვაში, – აღნიშნა მან. – ორი თვის განმავლობაში მათ უნდა მოამზადონ სარეკომენდაციო დოკუმენტები სამხედრო ბაზების სტატუსის შესახებ“. სპიკერი დარწმუნებულია, რომ რუსეთის მხარემ დაჟინებით უნდა მოითხოვოს, რაც შეიძლება მეტი კომპენსაციის მიღება, აგრეთვე, ბათუმსა და ახალქალაქში სამხედრო ბაზების შენარჩუნების ვადის გახანგრძლივება.

გარდა ამისა, სპიკერმა მხარი დაუჭირა ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის ცენტრის შექმნას, რომელიც შეიძლება განლაგდეს ბათუმში, რუსეთის სამხედრო ბაზის ტერიტორიაზე. „ამ იდეას აქტიურად განიხილავენ“, – თქვა გრიზლოვმა.

რუსეთი კავკასიაში სამთო-მსროლელთა ორ ბრიგადას აყალიბებს

საქართველოს ტერიტორიიდან რუსეთის ბაზების გატანის შემდეგ, მათ პირად შემადგენლობას, შეიარაღებას და ტექნიკას გამოიყენებენ ჩრდილოეთ კავკასიაში რუსეთის თავდაცვის სისტემაში მძლავრი სტრუქტურების შექმნის დროს. ეს განაცხადა ხუთშაბათს რუსეთის ფედერაციის თავდაცვის სამინისტროს მაღალი თანამდებობის წარმომადგენელმა. „იმ შემთხვევაში, თუ დაიდება შეთანხმება საქართველოსთან, ახალქალაქის 62-ე და ბათუმის მე-12 ბაზების გამოგანის შესახებ, ჩვენ შევძლებთ ამ პროცესის დაწყებას, რომელსაც, ჩვენი გაანგარიშებით, სულ ცოტა სამი-ოთხი წელი დასჭირდება. დაგეგმილია, რომ გამოყვანილ ჯარებს, შეიარაღებას, ტექნიკას და ქონებას გამოვიყენებთ უმნიშვნელოვანესი სახელმწიფო ამოცანის შესრულებისთვის – ჩრდილოეთ კავკასიის სამხედრო ოლქის ტერიტორიაზე სამთო-მსროლელთა ორი ბრიგადის შექმნელად“.

რუსეთის ფედერაციის თავდაცვის მინისტრის პირველმა მოადგილემ გენერალ-პოლკოვნიკმა ალექსანდრე ბელოუსოვმა 28 იანვარს განაცხადა, რომ ბრიგადები რამდენიმე წლის განმავლობაში ჩამოყალიბდება ბოლტიხის დასავლეთი და ზელენჩუკსკაიას (ყარაჩაი-ჩერქეზეთი) დასახლებულ პუნქტებში, რადგან მათთვის აუცილებელია შესაბამისი ინფრასტრუქტურის შექმნა. ეს შენაერთები განკუთვნილი იქნება „რუსეთის სამხრეთი საზღვრების დასაცავად, მათ შორის, სამხრეთ რაიონებში ტერორისტებისა და სხვა ბანდიტების წინააღმდეგ საბრძოლველად“, – აღნიშნა მინისტრის მოადგილემ. როგორც მან თქვა, ბრიგადები მთლიანად დაკომპლექტდება კონტრაქტით მომუშავე სამხედრო მოსამსახურეებისგან, ისინი შეავლენ სახმელეთო ჯარების შემადგენლობაში და აღიჭურვებიან მსუბუქი იარაღით. მოსამზადებელი ღონისძიებები ამ ბრიგადების ფორმირებისთვის უკვე მიმდინარეობს, ამ მიზნებისთვის სახსრები 2005 წლისთვის გამოყოფილია.

◎ ბურჯი ეროვნებისა

ბედი ქართული ენისა მესამე ათასწლეულის კარიბჭესთან

ყურადღებას ვთხოვთ საქართველოს ხელისუფლებას

ცვლილებებზე შემოდგმულ რძესავით უნდა თვალყურის დევნება ენას.

ანა კალანდაძე.

თვალს თუ გავადევნებთ ქართული ენის ისტორიას, დავრწმუნდებით, რომ ოდითგანვე ქართველი კაცი დედაენას ადმერთებდა, ყურადღებას არ აკლებდა, უყვარდა, პატრონობდა... კი, ჰქონია შეჭირვების პერიოდებიც ქართულ ენას, მაგრამ ღვთის ნებითა და მამულიშვილთა თავდადებით მძიმე ყოფა წარსულს ჩაბარებია... გვწამდა და გვწამს, რომ „ენა საღვთო რამ არის, საზოგადო საკუთრება, მაგას კაცი ცოდვილის ხელით არ უნდა შეეხოს“.

დღეს კი რა ხდება?

ისევ ანა კალანდაძეს მოვიშველიებ: „ლამის ისევ „წაეცხოს ჩირქი ტაძარსა წმიდას!“ სალიტერატურო ენის ნორმები ყოველთვის ირღვეოდა, მაგრამ ეს ძალიან ხელშესახები გახდა ქვეყანაში უკანასკნელ ხანებში მომხდარი კატაკლიზმების შედეგად“. ეს 1995 წელს ითქვა. ამის შემდეგ, ამ ათი წლის მანძილზე, განსაკუთრებით ბოლო პერიოდში, ვითარება საგრძნობლად გაუარესდა. ჩვენ შევეცდებით, ზოგადი სურათი დავხატოთ ქართულ ენაზე თავსჩენილი უბედურებისა.

იხ. მე-4 გვ.

◎ სიტუაცია

უცხო ქვეყნების სპეცსამსახურები აქტიურდებიან

საპარლამენტო უმრავლესობის წარმომადგენელი დავით კირკიტაძე დეპუტატებს და აღმასრულებელი ხელისუფლების წარმომადგენლებს ახალქალაქში ჩასვლისკენ და “იმ ჭორების გაფანტვისკენ“ მოუწოდებს, რასაც, მისი თქმით, უცხო ქვეყნის სპეცსამსახურები ავრცელებენ.

როგორც კირკიტაძემ გუშინ პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განაცხადა, უმაღლეს საკანონმდებლო ორგანოში რუსული სამხედრო ბაზების გაყვანასთან დაკავშირებული დადგენილების პროექტის განხილვის პარალელურად, ახალქალაქში უცხო ქვეყნის სპეცსამსახურები გააქტიურდნენ – ვრცელდება ჭორები, რომ რუსულ სამხედრო ბაზებს საქართველოს ხელისუფლება თურქეთის ბაზებით ჩაანაცვლებს.

ინტერ-პრესი.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ სიახლეებს ყიდულობს!

ბინდათ მუდმივად ჯიბის ფულის ქონა? დაგვირეკეთ და ერთი დარეკვით 20 ლარი ალალი იყოს თქვენზე! ეს ჰონორარი ელოდება ყველას, ვის მიერ მოწოდებული ინფორმაციაც დაიბეჭდება „საქართველოს რესპუბლიკის“ ფურცლებზე. გვაცნობეთ ყველაფერი საყურადღებო, სენსაციური და უჩვეულო, რაც კი რამ თქვენს გარშემო ხდება, ან რასაც შეიტყობთ თუ გაიგონებთ. ნამდვილად არ წააგებთ.

დაგვირეკეთ ყოველდღე, დილის 11 საათიდან 17 საათამდე.
ჩვენი ტელეფონია: 99-73-24, 93-22-93.
E-mail: sakresp@gol.ge

◎ ინტერპანორამა

შეგნებულად გაანადგურა კრემლის ხალხმა ჩეჩენი სეპარატისტების ლიდერი თუ ეს შემთხვევით მოხდა, შედეგი ერთია: „ზომიერი“ მასხადოვის სიკვდილს მკვლელობათა, ტერაქტების და სხვა უბედურებათა მთელი ჯაჭვი მოჰყვება რუსეთში და არა მხოლოდ იქ, წერს გაზეთი ლე მონდი.

უპრაინის გენერალურმა პროკურატურამ ქვეყნის ყოფილი პრეზიდენტი ლეონიდ კუჩმა მოწმის სახით დაკითხა ჟურნალისტ გიორგი დონდუაძის მკვლელობის საქმის გამო. დაკითხვა საკმაოდ დიდხანს გრძელდებოდა, თუმცა მის შინაარსს გამოძიება არ ამხელს.

პონკონგის მეთაური დუნ ძიანხუამ ოფიციალურად განაცხადა თავისი გადადგომის შესახებ (ვადამდე ორი წლით ადრე!) ჯანმრთელობის მდგომარეობის გამო. მაგრამ მეთვალყურენი ამტკიცებენ, ეს მხოლოდ საბაბია, ნამდვილი მიზეზი კი პონკონგის ადმინისტრაციით ცენტრალური ხელისუფლების უკმაყოფილებაა. მალე პონკონგში ადმინისტრაციის მეთაურის ახალი არჩევნები ჩაგარდება.

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 56. პარასკევი, 11 მარტი, 2005 წელი.

◎ კანონმდებლები

ზოგადი განათლება და თვით-მმართველობის შეღწევები

(პირველი გვერდიდან)

მინისტრი დავთანხმა ფაფიაშვილის ამ წინადადებას. მან საჭიროდ ჩათვალა, კანონპროექტში აისახოს ლალი ფაფიაშვილის სხვა მოსაზრებაც, რომელიც დირექტორისგან პროფესიული გამოცდილების ქონას ითხოვს. გუშინ წარმოდგენილი კანონპროექტის თანახმად, სკოლის დირექტორად უნდა დანიშნულიყო უმაღლესი განათლების მქონე პირი, პროფესიულ გამოცდილებაზე კი არაფერი იყო ნათქვამი.

დეპუტატი ნაში არონია დირექტორისა და პედაგოგის განთავისუფლების მექანიზმით დაინტერესდა, რაკი ეს კანონპროექტში არ ეწერა. ლომაიას განმარტებით, სამეურვეო საბჭოს შეუძლია არგუმენტირებულად დააყენოს დირექტორის გათავისუფლების საკითხი, რის შემდეგაც განათლების სამინისტრო მიიღებს გადაწყვეტილებას. პედაგოგის გათავისუფლების საფუძველი კი კონტრაქტის შეუსრულებლობა იქნება.

დუშეთის მაჟორიტარმა დეპუტატმა სიტყვა ითხოვა და ერთ-ერთი არასამთავრობო ორგანიზაციის მიმართვის ტექსტის წაკითხვა სცადა. ეს მაშინ, როცა რეგლამენტი არა სიტყვით გამოსვლას, არამედ მხოლოდ შეკითხვების დასმას ითვალისწინებდა. ამის გამო მას ვიცე-სპიკერმა მიკროფონი გამოურთო. მაშინ, როცა ლებორისტი თემურ დოლიშვილი ლომის ცეცხლს ყრიდა თვალებიდან, მიშა მაჭავარიანმა მშვიდად მიმართა:

— წაიკითხეთ რეგლამენტი, დალოცვილო! ჯერ მხოლოდ შეკითხვის უფლება გაქვთ, ჩაეწერეთ გამოსვლებში და თავის დროზე გაგვაბედნიერეთ თქვენი გამოსვლით.

მაჭავარიანთან ერთად ღიმილი სხვებსაც გადაეფინათ სახეზე. ყოველთვის ასე ხდება, როცა დოლიშვილი თავს იჩენს რეგლამენტის უცოდინრობით და ემოციური გამოსვლებით. მას მხოლოდ ფიქრია ჩიხრაძე გამოესარჩლა — არა მგონია, მართებული იყოს, მუდამ რომ აწყვეტინებთ სიტყვასო.

საპარლამენტო უმრავლესობის წევრები ხაზს უსვამდნენ განათლების კომიტეტის თავდაუზოგავ შრომას, რომლის შედეგადაც კანონპროექტი ძალიან დაიხვეწა. ეს კი კობა დავითაშვილს არ მოეწონა:

— უკვე წესად იქცა ასეთი რამ — შემოდის აბრობრივად, პოლიტიკურად, ორთოგრაფიულად გაუმართავი კანონპროექტი. შემდეგ პარლამენტი გასწევს „გმირულ შრომას“ და ვაქებთ საკუთარ თავს — პროგრესია, ასე რომ გავუმჯობესეთ კანონპროექტიო. არადა, პროგრესი ის იქნება, კარგი კანონები მივიღოთ, რაც შეუძლებელია მაშინ, როცა საწყისი მასალა ძალიან ცუდია.

დაახლოებით, ასეთივე დამოკიდებულება აქვს ფრაქციას „მემარჯვენე ოპოზიცია — მრეწველები, ახლები“ მოგადი განათლების შესახებ კანონპროექტისადმი. მართალია, მათ ზოგიერთი პრინციპი მოსწონთ (მაგალითად, სამეურვეო საბჭოების ჩამოყალიბება), მაგრამ მთლიანობაში, მათთვის მიუღებელია წარმოდგენილი კანონპროექტი. როგორც უკვე აღინიშნა, ერთერთი ძირითადი პრინციპი, რომელსაც „მემარჯვენეები“ არ ეთანხმებიან, დირექტორების დანიშვნის წარმოდგენილი მოდელია. მათი აზრით, ამ პროცესში თვითმმართველობის ორგანოები უნდა ჩართულიყვნენ.

— ეს ისეთი პრინციპია, რომ დანარჩენი ყველაფერი აწყობილიც რომ იყოს კანონპროექტში, მაინც მიუღებელი იქნებოდა, — ხაზს უსმვას ფიქრია ჩიხრაძე, — აღარაფერს ვამბობ დირექტორის ლომის უფუნქციოდ დარჩენაზე. ის პედსაბჭოშიც სათათბირო ხმით მონაწილეობს. რა თქმა უნდა, საჭიროა კონტროლის მექანიზმის შემოტანა, მაგრამ არა ისე, რომ ის სკოლაში ლომის სასწავლო პროცესსაც წარმართავდეს. სამეურვეო საბჭოში მოსწავლეთა თვითმმართველობის წარმომადგენლებიც შედიან, მათ შორის, იქნებ მესამეკლასელებიც იყვნენ. წარმოიდგინეთ, რა შეიძლება გიპასუხოთ მესამეკლასელმა კითხვაზე — როგორია თქვენი აზრი ამა თუ იმ საგნის სწავლებასთან დაკავშირებით? ცოტათი კომიკურია ეს ყველაფერი.

სხვა შენიშვნებთან ერთად „მემარჯვენეები“ გაკვირვებას გამოთქვამენ იმის გამოც, რომ მოსწავლისთვის განკუთვნილი ორასლარიანი ვაუჩერის გარდა საჭირო თანხების გამოყოფა თვითმმართველობებს მოეთხოვებათ. ეს მაშინ, როცა, ფიქრია ჩიხრაძის თქმით, საგადასახადო კანონმდებლობით, თვითმმართველობას არანაირი თანხის მობილიზების საშუალება არ აქვს.

— საიდან უნდა მოიგანონ საჭირო თანხები, შელოცვით გააჩენენ?

ახლა რომც არ ვთქვა, ისედაც ნათელია — „მემარჯვენეები“ ზოგადი განათლების შესახებ კანონპროექტს მხარს არ უჭერენ.

რუსუდან გახარია.

საპარლამენტო კომიტეტები მხარს უჭერენ დადგენილების პროექტს

ოსტატურობისა და უშიშროების და საგარეო ურთიერთობათა საპარლამენტო კომიტეტები საქართველოს ტერიგორიაზე განლაგებული რუსული სამხედრო ბაზების გაყვანასთან დაკავშირებთ მომზადებულ დადგენილების პროექტს მხარს უჭერენ.

როგორც კომიტეტების გაერთიანებულ სხდომაზე თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის თავმჯდომარემ ბეჟი თარგამაძემ განაცხადა, ქვეყნის უახლეს ისტორიაში პირველად, ხელისუფლებამ ბაზებთან დაკავშირებით თავისი მტკიცე პოზიცია უნდა დააფიქსიროს. „ხელისუფლებას ყველა შესაძლო შედეგები გათვლილი აქვს და ამისათვის მზად არის“, — განაცხადა თარგამაძემ.

რაც შეეხება თავად დადგენილების პროექტს, იგი ხუთი პუნქტისგან შედგება. პროექტში ნათქვამია, რომ რუსეთის ფედერაციის არაკონსტიტუციური მიდგომის გამო ეუთოს სტამბოლის სამიტზე 1999 წელს ხელმოწერილი შეთანხმება არ შესრულდა.

„რუსეთის ფედერაციის სამხედრო ბაზებს არ გააჩნიათ საქართველოს ტერიგორიაზე ყოფნის არანაირი იურიდიული სტატუსი და ამდენად, რუსეთის ფედერაციას კატეგორიულად უნდა მოეთხოვოს, რომ საქართველოში განლაგებულმა რუსეთის სამხედრო ბაზებმა ქვეყნის ტერიგორია 2006 წლის 1 იანვრამდე დაგოვონ“, — აღნიშნულია დადგენილებაში.

გარდა ამისა, დადგენილების პროექტის თანახმად, 2006 წლის 1 იანვრამდე რუსეთის ფედერაციის სამხედრო ბაზებმა საქართველოს ტერიგორიაზე გაყვანის რეჟიმში უნდა იფუნქციონირონ. სხვა რეჟიმში ბაზების ფუნქციონირება (საბრძოლო წვრთნები, როგაციის ჩაგარება და სხვა) ქართული მხარისთვის კატეგორიულად მიუღებელია.

მეოთხე პუნქტის მიხედვით, იმ შემთხვევაში, თუ 2005 წლის 15 მაისამდე ვერ მოხერხდა რუსეთის მხარესთან შეთანხმება საქართველოს ტერიტორიაზე განლაგებული რუსული სამხედრო ბაზების გაყვანის მისაღებ და ეთნიურად მიზანდასახულ ბაზების ბომბიანებლებ ბომბიანებლ ბომბიანებლ ბომბიანებლ

⊙ სატკივარი

ახალი წერილი ძველი პრობლემებით

ამას წინათ რედაქციაში ახალგაზრდა კაცი გვესტუმრა – პამლეტ ტაშჩიანი, რომელიც რამდენიმე წლის წინათ ახალქალაქის გამგებლის მოადგილე გახლდათ, ამჟამად კი უმუშევარია. ბატონი პამლეტი ჯავახეთში შექმნილ მდგომარეობაზე გვესაუბრა და გამოსაქვეყნებლად გულისტკივილით აღსავსე წერილი დაგვიტოვა. სიამოვნებით ვასრულებთ მის თხოვნას.

„ვარლების რევოლუციის“ შემდეგ წელიწადზე მეტი გავიდა. ამ ხნის განმავლობაში ყურადღებით ვაკვირდებოდი მიმდინარე მოვლენებს როგორც ჩვენს კუთხეში, ისე მთელ საქართველოში. სამწუხაროდ, ჯავახეთში უწინდებურად გრძელდება ბიუჯეტისა და ხალხის ძარცვა, ოღონდ განსხვავებული ფორმით.

ხალხის სახელით ლაპარაკის უფლება და მანდატი არ მაქვს, მაგრამ, როგორც ახალქალაქის გამგებლის ყოფილ მოადგილეს და ანგაკორუფციული კომისიის თავმჯდომარეს, როგორც ახალქალაქის რიგით მაცხოვრებელს, არ შემიძლია, ყველაფერს გულგრილად ვუყურო. საქართველოს სხვა კუთხეებში, დიდი ხანია, დაუნდობელი ბრძოლა გამოუცხადეს ყოველივე ნეგატიურს, ჯავახეთში კი ამის შესახებ სიოც არ იძერის. უფრო მეტი, იმის ნაცვლად, რომ კორუმპირებული ჩინოვნიკები განსახჯელის სკამზე ისხდნენ, თანამდებობებს იმალებენ.

ჩემს ნათქვამს განაწყენებული კაცის განცხადებად ნუ მიიღებთ. უბრალოდ, მსურს რამდენიმე ფაქტზე გავამახვილო ყურადღება და კითხვებზე პასუხი მივიღო.

1. რაგომ არის ჯავახეთი ქვეყნის ხელმძღვანელობისგან მიგოვებული? ახალქალაქის რაიონის ახალგაზრდები წლების განმავლობაში არ მონაწილეობენ კულტმასობრივ და სპორტულ ღონისძიებებში, რომლებიც ხშირად ეწყობა დედაქალაქსა თუ ქვეყნის სხვადასხვა რეგიონში. არადა, ამგვარ ღონისძიებებში მონაწილეობისას ყალიბდება ადამიანთა ურთიერთობები. ჩვენი რეგიონის მაცხოვრებლებს კი ეს საშუალებას მისცემდა, საფუძვლიანად შეესწავლათ სახელმწიფო ენა, მოზარდები სკოლის ასაკიდანვე იქნებოდნენ დაინტერესებული ქართული ენით. სამწუხაროდ, ეს ფაქტი ვინმეს თუ ადარდებს, რადგან მოგიერთებს ჯავახეთი „დიდ საკარგოფილე ვილად“ წარმოუდგენიათ და მეტი არაფერი.

ბოლო წლებში ბევრი საბიუჯეტო თანხა თუ გრანტი გამოიყო სახელმწიფო ენის შესასწავლად, მაგრამ – უშედეგოდ, რადგან ძნელი დასადგენია, რა მიზნით გაიხარჯა ეს სახსრები.

2. რაგომ არ ხდება ჯავახეთში კორუმპირებულ ჩინოვნიკთა კლანების გამოვლენა? მათ უკან ვინ დგას? საქართველოს სხვა რაიონებისგან განსხვავებით, ახალქალაქში თითქმის არ ხდება კაღრების განახლება. მოსახლეობის მიმართ სასხვათაშორისო დამოკიდებულებაა. ისეთი შთაბეჭდილება მრჩება, რომ ჯავახეთის ასეთი მდგომარეობა ვიღაცას ხელს აძლევს თავისი პოლიტიკური ვნებების განსახორციელებლად.

კორუფცია განვითარების უმთავრესი დამშუხრუჭებელია ყველა სფეროში. ჩვენთან „ვარდების რევოლუციამდე“ ოპოზიციის მხარდამჭერთა თითებზე ჩამოთვლა შეიძლებოდა, მთავრობის შეცვლის შემდეგ კი ეროვნული მოძრაობის ხუთჯერიანი ალმები ბენზინგასამართ სადგურებზეც აფრიალდა. დროებები გამოიცვალა, მდგომარეობა კი იგივე დარჩა.

კორუფციაზე ბევრი ლაპარაკი არ არის საჭირო. მის ამოსაძირკვად კონკრეტული ნაბიჯების გადადგმაა საჭირო, მაგრამ საკითხავია, ვისთან ერთად და როგორ? ამ პრობლემას ეროვნული ნიშნის მიხედვით ვერ გადაწყვეტ.

2001 წელს მე ვაუწყე საქართველოს ანგიკორუფციულ საკოორდინაციო ბიუროს ჩვენთან არსებულ უმთავრეს კანონდარღვევებზე, მაგრამ, სამწუხაროდ, ჩემი ხმა დარჩა ხმად მღაღადებისა უდაბნოსა შინა. მართალია, საქართველოში დროება შეიცვალა, მაგრამ განახლების სიო, როგორც აღვნიშნე, ახალქალაქს არ შეხებია – ყოფილი ჩინოვნიკები ისევ მკეიდრად სხედან თავიანთ სავარძლებში. არადა, სახელმწიფო ქონება განიავებულია, წვევამდელთა რეგრეი ქვეყნის გარეთ გაიკრიფა. სამხედრო სამსახურს იხდიან ყმაწვილები ხელმოკლე ოჯახებიდან, მიწას გარკვეული კლანები ფლობენ, „გაყინული“ პენსიების მიღებისას ნახვევარი ადგილზე უნდა დაგოვო, პირადობის დამადასტურებელი მოწმობის ან სხვა დოკუმენტის აღებისას სახელმწიფო ნახრით განსაზღვრულზე ბევრად მეტი უნდა გადაიხადო. ფინანსების არასწორად განაწილების გამო წლის ბოლოს ბევრმა სამსახურმა ხელფასები ვერ მიიღო. აღარაფერს ვამბობ კონტრაბანდაზე, რომელსაც ფრთები აქვს გაშლილი. ეს ეხება სპირტიან სასმელებს, სიგარეტს, წამლებს, ხეტყეს, სურსათს და მრავალ სხვა მნიშვნელოვან საქონელს.

„ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ მოსახლეობას მდგომარეობის რადიკალური გაუმჯობესების იმედი გაუჩნდა, მაგრამ რაიონში სერიოზული გარდაქმნები არ მომხდარა. ძველი ჩინოვნიკები უწინდებურად მართავენ რაიონს. საკმარისია, მოსახლეობამ უკმაყოფილება გამოთქვას სოციალური პრობლემების გამო, რომ მოგიერთები ცენტრში შემამფოთებელ ინფორმაციას აფრენენ და მშვენივრად ახერხებენ საკუთარი ფრთების შენიღბვას.

მთელი პასუხისმგებლობით ვაცხადებ, რომ ახალქალაქის რაიონში არასდროს მდგარა ნაციონალური და ტერიტორიული პრობლემები. ეს ერთეულებს სჭირდებოდათ ხელის მოსათბობად და დღესაც ასეა. უბრალო მოსახლეობას მხოლოდ ყოფითი პრობლემები აწუხებს, რის მოგვარებასაც ადგილობრივი ბობოლები უშლიან ხელს. ალბათ, დადგა დრო, პასუხი აგოს ყველამ, ვინც მალავს გადასახადებს, ანიავებს ბიუჯეტს, ამდვრევს წყალს „თევზებს“ უხვად დასაჭერად.

ჯავახეთის მოსახლეობას სჯერა საქართველოს დღევანდელი ხელისუფლებისა და მისგან ქმედით ღონისძიებებს ელის...

პამლეტ ტაშჩიანი.

რეგორც ვხედავთ, წერილს თითქოს მაინც ეტყობა განაწყენებული ადამიანის ტონი მაგრამ ეს მხოლოდ ერთი შეხედვით. რადგან პამლეტ ტაშჩიანი პირში მთქმელი, გულწრფელი ადამიანია. იგი ამ ოთხი წლის წინათ გავიცანი ახალქალაქში მიელინებისას. მაშინ იგი, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, ახალქალაქის რაიონის გამგებლის მოადგილე და ანგიკორუფციული კომისიის ხელმძღვანელი გახლდათ. მაშინაც პირუთვნელად გვესაუბრა რაიონში არსებულ სამართალდარღვევებზე. დასტურად გთავაზობთ ამონარიდებს პამლეტ ტაშჩიანის ინტერვიუდან, რომელიც გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ 2001 წლის 17 აგვისტოს ნომერში დაბეჭდა: **„შარშან ჩვენს რაიონს ჰუმანიტარული დახმარება – დიზელის საწვავი გამოუყვეს. ვიღაც-ვიღაცეებმა ხელის მოთბობა მოინდომეს – 80 ტონა საწვავი თვალსა და ხელს შუა ააორთქლეს. ჩვენმა ანგიკორუფციულმა კომისიამ მსახლები მოიკვლია და პროკურატურას გადასცა. ერთსაც გეტყვით: ჩვენთან საკმაოდ იყიდება უაქციზო სიგარეტი, რომელიც ცხინვალიდან შემოდის. საინტერესოა, როგორ გამოიარა ამ საქონელმა საქართველოს ამხელა ტერიტორია და როგორ მოაღწია შეუფერხებლად ახალქალაქამდე?.. სომხეთის საბაჟომ საქართველოდან შესული ფიცრებით დაგვირთული 500-მდე მანქანა აღნუსხა, საქართველოში კი ერთი მანქანაც არ დაუფიქსირებიათ. ამ ფაქტის გამო მაღალჩინოსანთაგან ვინ დასიაჯა? არავინ!.. ანგიკორუფციული კომისია იფარგლება მხოლოდ დანაშაულობათა აღნუსხვითა და მათი იმ ორგანოებისათვის გადაცემით, რომლებმაც თავადაც ყველაფერი კარგად იციან. უფრო მეტიც, ხშირ შემთხვევაში მფარველებადაც გვევლინებიან... ყველაფერი ფორმალობამდეა დასული. თუ ასე გაგრძელდა, კომისიის თავმჯდომარეობაზე უარს ვიტყვი... ვიმეორებ ხმამაღლა, ახალქალაქში, საბედნიეროდ, ყოველთვის იყო სამშვიდე და მომავალშიც ასე იქნება. რაც შეეხება ერთეულ პიროვნებებს, რომლებიც შეგნებულად ამღვრევენ წყალს, ასეთები ყველგან არიან და არც ჩვენთან გამოილევიან, მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ მოსახლეობა მათ უჭერს მხარს.

ცხადია, ჩვენც გვაქვს მოსაგვარებელი პრობლემები, რომლებიც მოსახლეობის გულისწყრომას იწვევს, მაგრამ ისინი ეკონომიკურ-სოციალურ სფეროებს მიეკუთვნებიან და არა პოლიტიკურს. ეს ყველამ უნდა გაითვითცნობიეროს“...

ბატონ პამლეტ ტაშჩიანის ამჟამინდელ წერილს თუ ვენდობით (უნდობლობის საბაბი ამ ამონარიდების გაცნობის შემდეგ ნამდვილად არა გვაქვს), ახალქალაქის რაიონში ამ ოთხი წლის განმავლობაში, როგორც ჩანს, ბევრი არაფერი შეცვლილა, რაც ფრიად დამაფიქრებელია.

ვაჟა დანელია.

⊙ მეწარმის აზრი

ქვეყანას, რომელსაც ძალიან ძეწრმეობა რომ იქვს, რომ მომავალი იქვს

წლეულს, 26 თებერვალს, სიღარიბის დაძლევის ბრიგანულმა საქველმოქმედო ორგანიზაციამ („ოქსფამი“) სასტუმრო „თორში“ გამართა მცირე მეწარმეთა კონფერენცია, სადაც მოეწყო საქართველოს თავისუფალ მცირე მეწარმეთა ასოციაციის მიერ მომზადებული „მცირე ბიზნესის გადასახადის“ ახალი კანონპროექტის პრეზენტაცია.

– ბატონო ანზორ, – ვეუბნები ამ ასოციაციის თავმჯდომარეს ანზორ საკანდელიძეს, „მცირე ბიზნესის გადასახადის“ რა ახალ კანონპროექტზეა საუბარი?

– გეტყვით, ბატონო, ძველი საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, ის მცირე საწარმოები, რომელთა წლიური ბრუნვა არ აღემატებოდა 100 ათას ლარს, იხდიდნენ ერთადერთ ფიქსირებულ გადასახადს – ბრუნვის 5 პროცენტს. ამას ერქვა მცირე ბიზნესის გადასახადი, რომელიც შემოლებული იყო 2003 წლის მაფხულში და რომელიც გაუქმა ახალმა საგადასახადო კოდექსმა.

– როგორ იმოქმედა ამან მცირე საწარმოებზე?

– კატასტროფულად. მცირე მეწარმეებს წაერთვათ ლეგალურად ბიზნესის კეთების ეს მცირედი შანსიც. ახალი საგადასახადო კოდექსის ამოქმედებიდან მხოლოდ ორი თვე გავიდა და უკვე მასობრივად იხურებიან ან ჩრდილში გადადიან აქა-იქ შემორჩენილი ლეგალური მცირე საწარმოები. ზუსტად ის ხდება, რასაც ერთი წლის წინათ ვამბობდი.

– ასეთს რას ამბობდით?

– იმას, რომ თუ გაუქმდებოდა მცირე ბიზნესის გადასახადი და მცირე და მსხვილი საწარმოები ერთნაირ საგადასახადო რეჟიმებში მოექცეოდნენ, კატასტროფის წინაშე აღმოვჩნდებოდით. ასეც მოხდა. წარმოების ეკონომიკის ელემენტარული კანონზომიერება – რაც უფრო მცირეა წარმოებული პროდუქციის მოცულობა, მით უფრო მეტია მისი თვითღირებულება. ამის გამო, მცირე საწარმოები ვერასდროს გაუწევენ კონკურენციას მსხვილ საწარმოებს, რადგან ისინი კანონით მკაცრად იზღუდებიან გამოშვებული პროდუქციის მოცულობით. დაბალანსების ორი გზა არსებობს. ერთია ფიქსირებული გადასახადების სახით საგადასახადო შეღავათები და მეორე – უშუალოდ სახელმწიფო სუბსიდიების გაცემა მცირე საწარმოებზე. როგორც წესი, პირველ გზას ირჩევენ დარიბები, მეორე გზა – მდიდარი ქვეყნები. როცა არც ერთ გზას არ აირჩევ, როგორც დღეს ხდება საქართველოში, მაშინ ამ ქვეყანაში ლეგალურ მცირე მეწარმეობას ეკონომიკური საფუძველი ეცლება.

– პირდაპირ ვთქვათ, საქართველოში ლეგალური მცირე მეწარმეობა აღარ იარსებებს?

– სწორედ აქეთკენ მიედინარეთ, ქვეყნის მცირე მეწარმეობაში ახალი კოდექსის მიღებამდე აღირიცხებოდა 80-პროცენტიანი ჩრდილოვანი ეკონომიკა. წელს, ალბათ, ეს გაიზრდება 90 პროცენტამდე და მომავალ წელს კი მიუახლოვდება 100-პროცენტიან ნიგზარს, რაც იმას ნიშნავს, რომ ჩვენ ლეგალური მცირე მეწარმეები საერთოდ აღარ გვეყოლებიან. ისინი თანდათანობით ინტენსიურად შეერწყმიან ე. წ. „თვითდასაქმებულთა“ რიგებს, რომელთა რიცხვი მალე, ალბათ, 1,5 მილიონს მიაღწევს.

– როგორ ფიქრობთ, ვინ არიან ეს „თვითდასაქმებულები“?

– ეს ის ხალხია, ვინც ეწევა საკუთარი თავისა და ოჯახის გადასარჩენ ფარულ მცირე ბიზნესს, ბიუჯეტს არაფერს აძლევს, სამაგიეროდ ინახავს საგადასახადო მაფიასა და ათასი ჯურის გამომძალველებს. მათ მიერ გადახდილი თანხები კი საკმაოდ სოლიდურია. დღეს თითოეული მცირე მეწარმისა და „თვითდასაქმებულის“ დღიური კორუფციული ხარჯი მინიმუმ 3 ლარია, რაც წლიურად 1000 ლარს აღემაგება. გადაგამრავლოთ ეს 1,5 მილიონზე და მივიღებთ უზარმაზარ კორუფციულ შავ ფულს – 1,5 მილიარდ ლარს, რასაც დღეს მცირე მეწარმეები და „თვითდასაქმებულები“ უხდიან არა ბიუჯეტს, არამედ მაფიოზჩინოვნიკებს.

– ბატონო ანზორ, ხომ არ დაგვისახელებდით რომელიმე ექსპერტს, რომელიც ადასტურებს ამ ციფრის სინამდვილეს?

– მე არ ვიცი, ექსპერტებში ვის გულისხმობთ. ამ შემთხვევაში ალბათ კონტროლის პალატის ყოფილი თავმჯდომარის რეზო შავიშვილის სიტყვებს უნდა ვენდოთ, რომელიც აცხადებს, რომ სწორი საგადასახადო პოლიტიკის გაგარებით საქართველოში დღესვე შეიძლება 4 მილიარდი ლარის მობილიზება. ჩვენი ასოციაციის მიერ დამუშავებული პროგრამა-დეკრეტშიც არაერთგზის განვაცხადეთ, რომ თუ ხალხი გლობალურად დასაქმდება, მარტო მცირე მეწარმეობიდან ბიუჯეტი წელიწადში დამატებით 2 მილიარდ ლარს მიიღებს. საოცარია, რატომ დღემდე არავინ არ გვეხმაურება, ეს მილიარდები განა ზედმეტი იქნება სახელმწიფოსთვის დღეს, როცა ყველაფერი იყიდება?

– რა თქმა უნდა, ზედმეტი მილიარდები არავის აწყენს, მაგრამ მაინც რას ურჩევდით ხელისუფლებას, საიდან დაიწყოს ამ მილიარდების „ათვისება“?

– პასუხი ერთადერთია: ხელისუფლებამ უპირველესად მცირე მეწარმეობის განვითარებასა და ხალხის დასაქმებაზე უნდა იზრუნოს. ჩვენს ასოციაციას შემუშავებული აქვს ორი უმნიშვნელოვანესი დოკუმენტი: „საქართველოში მცირე ბიზნესის განვითარების ძირითადი კონცეფცია“ და „საქართველოში მცირე ბიზნესის რეფორმების პროგრამა-დეკრეტი“, რომლებიც მრავალჯერ გამოქვეყნდა პრესაში საჯარო განხილვისათვის, გაეგზავნა როგორც ძველ, ისე ახალ ხელისუფლებას, მაგრამ ჯერჯერობით ამ მხრივ პრაქტიკული ნაბიჯები არ გადადგმულა. ამის გაკეთება აუცილებელია, რადგან ქვეყანას, რომელსაც არა აქვს მცირე მეწარმეობა, არც მომავალი აქვს.

ესაუბრა ოთარ ხუციშვილი.

⊙ ინფორმაცია

ისინი ჭირინოვსკის თანამოაზრის განცხადებებმა აღაშფოთა

რუსულ სამხედრო ბაზებთან დაკავშირებით საქართველოს პარლამენტის მიერ მომზადებულ სპეციალურ დადგენილებაზე მოსკოვის რეაქციამ ნინო ბურჯანაძე აიძულა, რომ ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეის სხდომაზე მისი გამოსვლის ტექსტი საქართველოს პარლამენტში ყველა დეპუტატისთვის დაერიგებინათ.

ამ თხოვნით პარლამენტის თავმჯდომარეს საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტის თავმჯდომარემ კოტე გაბაშვილმა მიმართა.

კოტე გაბაშვილი გუშინ ერთ-ერთი ტელეარხის ეთერში რუსეთის ლიბერალ-დემოკრატიული პარტიის ლიდერის ვლადიმერ ჟირინოვსკის თანამოაზრის გამოსვლამ აღაშფოთა.

გაბაშვილის განცხადებით, „ჟირინოვსკის კლონმა აბსურდულად ისაუბრა იმის თაობაზე, თითქოს ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეაზე საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე და საქართველოს დელეგაცია დაბნეულები იყვნენ“.

ლიბერისტები თბილისის მერიის განკარგულებას ასაჩივრებენ

თბილისს საკრებულოს ფრაქცია „ლიბერისტი“ დედაქალაქის მთავრობის სისტემის რეორგანიზაციისა და ცალკეული სამსახურების ლიკვიდაციის შესახებ თბილისის მერის შურაბ ჭიაბერაშვილის განკარგულებას ასაჩივრებს. ამ გზით მერიის სტრუქტურებში დაგეგმილი მასშტაბური შემცირებების პროცესის შეჩერებას შეეცდება.

როდესაც ქალაქის მთავრობას დადგენილი არ აქვს მერიის ახალი სტრუქტურა და, შესაბამისად, განსაზღვრული არ არის საშტატო ერთეულების ნუსხა, თანამშრომლების ასეთი ხელაღებით, ყოველგვარი სოციალური გარანტიების გარეშე ქუჩაში გაყრა, უკანონოა, – აცხადებს გუგავა, რომელიც ქალაქის ხელმძღვანელობას, საბიუჯეტო სარჯების დაზოგვის მიზნით, საკადრო შემცირების ნაცვლად, საკუთარი ხელფასებისა და პირადი სარჯების შეკვეცას სთავაზობს.

ზურაბ ჭიაბერაშვილმა პრეზიდენტის 1 მარტის ბრძანებულების საფუძველზე გამოსცა განკარგულება, რომლის თანახმად, თბილისის პრემიერმა ერთი კვირის ვადაში უნდა უზრუნველყოს მერიის საქალაქო სამსახურებისა და საკრებულოსა და მთავრობის აპარატის მოსამსახურეთა გაფრთხილება, დაწესებულების რეორგანიზაციისა და შტატების შემცირების გამო მათი სამსახურიდან მოსალოდნელი გთავისუფლების შესახებ.

გზებზე ზვავსაშიშროებაა

მცხეთა-ყაზბეგი-ლარსის საავტომობილო გზის გუდაური-კობის მონაკვეთზე, ზვავსაშიშროების გამო, უკვე რამდენიმე დღეა ყველა სახის ავტოგრანსპორტის მოძრაობა აკრძალულია.

საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის ინფორმაციით, დიდთოვლობის გამო, მოძრაობა აკრძალულია ჟინვალი-ბარისახო-შაგილის მიმართულებით 640-50 კმ-ზე, ბუგდიდი-ჯვარი-ხაიში-მესტია-ლასდილის საავტომობილო გზის მესტია-ლასდილის მონაკვეთის 150-188 კმ-ზე, ხოლო ამავე მონაკვეთის 140-150 კმ-ზე მოძრაობა დასაშვებია მოცურების საწინააღმდეგო ჯაჭვების გამოყენებით. ქვის ცვენისა და ზვავების ჩამოსვლის გამო, მოძრაობა აკრძალულია ქუთაისი-წყალტუბო-ცაგერი-ლენტეხი-ლასდილის საავტომობილო გზის ლენტეხი-ცანას მონაკვეთის 96-160 კმ-ზე.

მოძრაობა მოცურების საწინააღმდეგო ჯაჭვების გამოყენებით დასაშვებია შემდეგ საავტომობილო გზებზე: ბათუმი-ახალციხის 100-105 კმ-ზე, ქუთაისი-ტყიბული-ამბროლაურის (ნაქერალას უღელტეხილი) 50-76 კმ-ზე.

მოძრაობა ყველა სახის ავტოგრანსპორტისთვის თავისუფალია თბილისი-სენაკი-ლესელიძის საავტომობილო გზაზე.

ქუთაისის საქალაქო სამსახურების ხელმძღვანელები თანამდებობებს ტოვებენ

ქუთაისში რამდენიმე საქალაქო სამსახურის ხელმძღვანელებმა თანამდებობიდან წასვლის შესახებ განცხადებები გააკეთეს. თანამდებობები დატოვეს ქუთაისის ეკონომიკური განვითარების, საფინანსო და საქალაქო გრანსპორტის სამსახურების უფროსებმა.

„ჩვენ მივდივართ, რათა ახალ მერს თავისუფალი არჩევანის საშუალება მივცეთ, მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ პოლიტიკიდან წავალთ. ბოლომდე ვიბრძოლებთ ჩვენი ქალაქის გადასარჩენად“, – განუცხადა „ინტერ-პრესს“ საფინანსო განყოფილების ყოფილმა უფროსმა ლევან გოგელაშვილმა.

გავრცელებული არაოფიციალური ინფორმაციით, აღნიშნული სამსახურების ხელმძღვანელებს თანამდებობების დატოვება მერის მოვალეობის ასალმა შემსრულებელმა ბესიკ გულორდავამ მოსთხოვა. როგორც ქუთაისის მერაში აცხადებენ, საკადრო ცვლილებები ყველა სამსახურს შეეხება.

ინტერ-პრესი.

⊙ სამეგრელოს მხარე

მისი სახელი უკვდავია...

საქართველოს ეროვნული გმირის ჟიული შარგავას დაბადების დღეს, 7 მარგს მისი მშობლიური სენაკის ცენტრალურ პარკში დილიდანვე თავი მოიყარეს ქალაქის საშუალო და უმაღლესი სასწავლებლების მოსწავლეებმა, სტუდენტებმა, მასწავლებლებმა, მეგობელი რაიონებიდან ჩამოსულმა სტუმრებმა...

ეროვნული გმირის ბიუსტი ცოცხალი გვირგვინებით შეამკეს სენაკის რაიონის გამგებელმა გურამ მისაბიშვილმა, მისმა მოადგილეებმა გიორგი მიქაიამ, ვეფხვი ვეფხვაძემ და სხვებმა. გაიმართა ხალხმრავალი მიტინგი, რომელიც გახსნა ქ. სენაკის გამგებლის მოვალეობის შემსრულებელმა გარიელ კოხიამ.

მიტინგზე ჟიული შარგავას ცხოვრებისა და მოღვაწეობის შესახებ ისაუბრა ქ. სენაკის გამგებლის მოადგილემ ანზორ ცაგურიამ, საქართველოს სუბგრიპიკული მეურნეობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სენაკის ჟიული შარგავას სახელობის ფილიალის დირექტორმა კოტე კილასონიამ, სენაკის რაიონის ვეტერანთა საბჭოს თავმჯდომარემ მამანტი ქვარცხავამ, მწერალმა ბორის დავითაიამ, ჟიული შარგავას მუზეუმის დირექტორმა მარინა აბრამიამ და სხვ.

მიტინგის დამთავრების შემდეგ მისი მონაწილეები ეწვიენენ, აგრეთვე, აფხაზეთის ომში გმირულად დაღუპულთა პარკს, სადაც აღმართულია ჟენო ადამიას, ნოდარ კანკიას, გურამ გაბესკირიას ბიუსტები და პატივი მიაგეს მათ ხსოვნას.

მიტინგის მონაწილეებმა რუსთაველის ქუჩაზე დაათვალიერეს ჟიული შარგავას ახალი მუზეუმი...

იოსებ გოგეჩია,
„სრ“ საკ. კორ.
ქ. სენაკი.

⊙ სოციალური კონტრასტები

სიკეთესა და ბოროტებას შორის მანძილი მართლაც მოკლეა

ცხოვრება დღითიდღე ძვირდება. ხალხს უჭირს. სტატისტიკის მონაცემებით, საზოგადოების 80 პროცენტი სიღატაკის ზღვარზეა, ეს მაშინ როცა გამდიდრებული „ახალი ქართველი“ (20 პროცენტი) ფულს განუკითხავად ფლანგავს. მისთვის არ არსებობს ის ფასეულობანი და ღირებულებანი, რომელზედაც თაობები გაიზარდნენ. მთავარი მათთვის ფულია.

გამსახურდიას პროსპექტზე, 2 ნომერში, ადრე მეცნიერთა სახლს რომ ეძახდნენ (მოსახლეთა ნაწილი გარდაცვლილია, ნაწილმა კი სიღუჭირის გამო ბინა გაყიდა და ქალაქის არაპრესტიჟულ უბანში გადავიდა საცხოვრებლად), პატარა სკვერია, ორიოდე გრძელი ქვის სკამით. რაც მთავარია, სკვერის კედელს ჩვენი სასიქადულო მხატვრის ზურაბ წერეთლის მშვენიერი პანო ამშვენებდა ქვაზე ამოტეიფრული ფერადი მგრედებით. ერომა „ახალმა ქართველმა“, რომელიც კედლის მომიჯნაველ საკუთარ მრავალსართულიან სახლს იშენებს (არა აქვს მნიშვნელობა, მშენებლობა ნებადართულია თუ არა), ისე რომ არავის არაფერი ჰკითხა და ერთ მშვენიერ დღეს ეს კედელი დაქირავებულ მუშებს დაანგრევინა, კედელი ისეთი ძველი და მაგარი ნაშენები აღმოჩნდა, ორი დღე ანგრევდნენ, მე უკეთესს გავაკეთებო, თითქოს ამ მიზნით. დანგრევის დროს იქვე დარგული ვაზებიც კინაღამ თან ჩაიგანა. ეს ვაზი იქვე მცხოვრებმა, 90 წელს მიტანებულმა კახელმა კაცმა, ბაგონმა ომარმა დარგო და შვილივით ელოლიავებოდა, რომც ააშენონ ეს კედელი, რაც იყო, ის ხომ აღარ იქნება? რა არის ეს, თუ არა ყველაფრისადმი სულში ჩაფურთხება, მხოლოდ იმისათვის, რომ შენ ბევრი ფული გაქვს.

სასტუმრო „აჭარის“ გვერდით ვცხოვრობ. ჯერ კიდევ 10 წლის წინათ, სპორტის სასახლის მიმდებარე ტერიტორიაზე, ბევრი თავისუფალი ადგილი იყო, ამიტომაც პატარები ამ უბნის მცხოვრებლებს სწორედ იმ სივრცეში დაეკვეადნენ სუფთა ჰაერზე. ახლა, ქუჩაში რამდენ კენჭსაც ფეხს წამოკრავ, იმდენი მრავალსართულიანი სახლია წამოჭიმული, ალბათ სწორედ ამიტომაც ცირკის „მშვენიერთა“ ბანდამ აქეთ, ჩვენკენ გადმოინაცვლა. იცით, ღარიბი და ღატაკი ასეთ ძვირფას სახლს ვერ ააშენებს და ვერც იყიდის. ამიტომ მიდის „სხეულით ვაჭრობა“ დღისით, მზისით, ყველას თვალწინ, საღამოს საათებიდან კი „ვაჭრობა“ პიკს აღწევს. ხშირად შემინიშნავს, გაჩერდება უცხოური მარკის ძვირადღირებული მანქანა, გადმოვა სოლიდური ასაკის მამაკაცი და არჩევს 16-17 წლის ასაკიან გოგონებს. იქვე, საღარბაზოებში კი ამ დროს მშობლების მზრუნველობას მოკლებული პაგარები ბუღობენ, ზოგს დედაც ჰყავს და მამაც, მაგრამ ფულის სამოვნელად არიან წამოსულნი ქალაქის შორეულ უბნებიდან. ძნელია, მათ ცხოვრება ისე განვლონ, ჭუჭყმა თავისი კვალი სულს არ დააჩნიოს. ცხოვრებამ აიძულა ერთიცა და მეორეც, მრუდე გზა რომ აერჩია. ანტუან დე სენტ ეკზიუპერს, „პატარა უფლისწულის“ ავტორს, როცა ცის კაბადონიდან ჩამოძენძილ მათხოვარ ბავშვებს ხედავდა, ფიქრობდა, რამდენი ბეთჰოვენი, რამდენი მოცარტი შეიძლებოდა ჩამკვდარიყო მათში. ცნობილი სენტენციაა, რომ დამნაშავეებად არ იბადებიან.

უკვე მერამდენე შემთხვევა აღირიცხა თბილისში ნაგავსაყრელთან უპატრონო ბავშვის (მიჭირს ამისი დაწერა) მიგოვებისა. ერთს ცოცხალს მიუსწრეს საპატარულო პოლიციის მუშაკებმა და საავადმყოფოში გააქანეს. გიორგობა დღე იყო და ბავშვსაც გიორგი დაარქვეს. ექიმებმა ყველაფერი გააკეთეს ბავშვის სიცოცხლის გადასარჩენად. ტელეეთერიდან გვამცნეს – გამომიყვა მალე დაადგენს ბავშვის დედის ვინაობასო.

რა ქნეს, დაადგინეს, ვინ ვიმეტა ჩვილი სასიკვდილოდ? საოცარია პირდაპირ, ნუთუ დედამ სიცოცხლე მარგო იმიტომ აჩუქა პირმშოს, რომ ასე გაეწირა? გაიგო ვინმემ ამ ქალბატონის ვინაობა? არავინ. მაშინ იქნებ შევთანხმდეთ, რომ ტელევიზიისა და გაზეთების მუშაკები სამწუხარო სენსაციური ინფორმაციების გამოქვეყნებას მოვერიდოთ, და თუ მაინც გამოვაქვეყნებთ, ბოლომდე მივყვეთ, ხალხს ვაჩვენოთ, რომ სიბოროტის დამალვა არ შეიძლება. რაგომ მივაყურისძირეთ ეს ამბავი, ხომ შეიძლება ანალოგიური შემთხვევები კვლავ განმეორდეს, აი, სად უნდა აგვეტეხა განგაში, ჩვენ კი დუმილს ვამჯობინებთ.

არადა ვიცნობ ერთ ქალბატონს, რომელმაც ბავშვი კი არა და, ძაღლის ლეკვი ნამდვილად გააჩუქა, ლეკვი, თურმე, ამ ქალბატონის შვილიშვილს ეჭვიანობის გამო სახეს უკაწრავდა, „გაამშვილა“, მაგრამ ეს ქალბატონი, მიუხედავად იმისა, რომ თავისუფალი დრო ცოტა აქვს, ხშირად სტუმრობს იმ ოჯახს, სადაც ძაღლია. ახალ ადგილზე შინაური ძაღლისათვის უფრო უკეთესი პირობებია, მაგრამ ქალი მაინც განიცდის... რა არის ეს? გაუცხოებული ზედმეტი სენგამენტალიზმი? თუ სხვა რაღაც? იქნებ სენგიმენტალიზმი ზედმეტი კი არა, საჭიროცაა ღღვანდელ ცხოვრებაში, არ ვიცი ღმერთმანე!

თბილისში, თითქმის ყოველ ქუჩაზე თუ არა, ყოველ კვარტალში ერთი ეკლესია მაინც არის. ამაში ცუდი, რა თქმა უნდა, არაფერია. პირიქით, ქრისტიანულ ჯვარს მინდობილნი უკეთურ საქმეს ნაკლებად ჩაიდენენ. აბა ის დრო სჯობდა, როცა მამაჩემი დედაჩემს საქორწინო ბეჭდის გაკეთებას უკრძალავდა – შენ კომუნისტის ცოლი ხარ და არ შეიძლება ბეჭედი გეკეთოსო. თუმცა მალულად კომუნისტების დროსაც ინათლეობდნენ და ჯვარსაც იწერდნენ.

მაგრამ ვის არ ვთხოვე, ვინ არ შევაწუხე, გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკაში“ რამდენმე წერილიც გამოვაქვეყნე, რომ საზღვრისპირა სოფელს, ერის იმედს (სიღნაღის რაიონი), სადაც ძირთადად აჭარიდან მიწისძვრის შედეგად დაზარალებული, მრავალშვილიანი ოჯახები ცხოვრობენ და რომელსაც ეკონომიურად ძალზე უჭირს, ეკლესიის აგებაში დავხმარებოდით. თავის დროზე, იქ როცა სოფლის შენება დაუწყიათ, ეკლესიისთვის საძირკველი კი გაუჭრიათ, პატრიარქს უკურთხებია კიდეც, მაგრამ ეკლესიის აგებას ღღემდე საშეელი არ დაადგა. მერე მოვდა ერთი, მეორე რევოლუცია, თანამედროვე სამყაროში ხომ ყველაფერი უსწრაფესად იცვლება, იცვლება გარემო, იცვლებიან ადამიანები, აქ კი ყველაფერი მაინც უცვლელი რჩება. ვერავინ ვერ გამონახა სახსრები ქრისტიანული ეკლესიის ასაგებად. არადა, როგორი საშური საქმეა. რაიონულ ცენტრს 60 კილომეტრით მოწყვეტილნი, ზოგიერთ აქაურ ბავშვს, თბილისი კი არა, სიღნაღიც არ უნახავს ღღემდე. აზერბაიჯანი კი აქვეა, ერთ მტკაველზე, ჰოდა, ეკლესიაც თურმე იქვეა და გადადიან ჩვენი ქალები ჩუმ-ჩუმად და აქ ლოცულობენ. თუ პაპებს ოსმანი, ალი, მემედი ჰქვიათ, შვილიშვილებს – დავითი, ქეთევანი, გიორგი. მე მგონი, სათქმელი ვთქვი.

სიკეთესა და სიბოროტეს შორის მანძილი მოკლ

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 56. პარასკევი, 11 მარტი, 2005 წელი.

◎ ბურჯი ეროვნებისა

ბედი ქართული ენისა მესამე ათასწლეულის კარიბჭესთან

ყურადღებას ვთხოვთ საქართველოს ხელისუფლებას

(პირველი გვერდიდან)

1935 წელს შეიქმნა სალიტერატურო ქართული ენის ნორმათა დამდგენი სახელმწიფო კომისია, რომელმაც ოთხმოცდაათიან წლებამდე იარსება. კომისიას სათავეში მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ედგა – პრესტიჟულობისთვის, იმისთვის, რომ მის გადაწყვეტილებებს კანონის ძალა ჰქონდა. ამ კომისიამ ნაყოფიერად იმუშავა. გამოიცა სოლიდური კრებული – „თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმები“, ტ.I (1971 წ.) სამი ბიულეტენი ამავე სახელწოდებით (1985-1987 წლებში)... ოთხმოცდაათიან წლებში ამ კომისიის მუშაობა შეწყდა – ეს საბჭოთა სტრუქტურა იყოო ... არადა, ამგვარი რამ არ ყოფილა არც ერთ საბჭოთა რესპუბლიკაში, არც სოციალისტური ბანაკის ქვეყნებში. ლეონინის ბედით დაინტერესებულმა მეცნიერებმა, მწერლებმა, საზოგადო მოღვაწეებმა ლენინის მოსვლა-პატრონობის ეს საშუალება გამოძებნეს და საქმედ აქციეს მეოცე საუკუნის ოცდაათიან წლებში. ჩვენ ეს დიდი ტრადიცია კომუნისტურ წყობას გადავაყოლეთ.

მეცნიერთა და საზოგადო მოღვაწეთა ბრძოლისა და ძალისხმევის შედეგად 1995 წელს საქართველოს პრეზიდენტთან შეიქმნა ქართული ენის მუდმივი (!) სახელმწიფო კომისია. ეს იყო ადრე არსებული კომისიის აღდგენა გაფართოებული უფლებებით. ვერ ვიტყვი, რომ ამ კომისიამ ნაყოფიერად იმუშავა. რამდენიმე ფორმალური სხდომა გაიმართა (ძირითადად სათოთხმეტაპრილოდ და წინასაჩვენო პერიოდებში...) და 2004 წლიდან ეს კომისია აღარ არსებობს...

ცხადია, მოსაგვარებელი პრობლემები არ გამქრალა, პირიქით – გამრავლდა კიდეც და ყოველდღიურად ვიმეკით უკონტროლობის შედეგებს... ცუდად მომუშავე კომისიის ამუშავება, ამოქმედება იყო საჭირო და არა გაუქმება... ჩვენ სხვაგვარად მოვიქეცით...

ამგვარ ნაბიჯს არასასურველი შედეგები მოჰყვება...

* * *

1995 წლის მოწვევის პარლამენტში შეიქმნა ქართული ენის ქვეკომიტეტი. არსებობდა სერიოზული დასაბუთება ამგვარი ქვეკომიტეტის არსებობის აუცილებლობისა. ჩვენ ასე ვფუძობდით: პარლამენტში კომიტეტისა თუ ქვეკომიტეტის მიზანი საკანონმდებლო საქმიანობაა. ვერ ვიტყვი, რომ ქართული ენის ქვეკომიტეტმა რაიმე მნიშვნელოვანი საქმე გააკეთა. ყოველ შემთხვევაში, საზოგადოებისთვის არაა ცნობილი. მაგრამ არც ამ ქვეკომიტეტის არსებობა-არარსებობის მიზანშეწონილობის შესახებ ყოფილა მსჯელობა... 2004 წლიდან პარლამენტში ქართული ენის ქვეკომიტეტი აღარ არსებობს. რაგომ? თუ ცუდად მუშაობდა, მისი უკეთ ამოქმედება იყო საჭირო, თუმცა ეს საკითხი არ დასმულა... უბრალოდ, აღარააო საჭირო...

* * *

ოთხმოცდაათიანი წლების შუა ხანებში საკმაოდ ფართო განხილვის საგანი იყო ენის სახელმწიფო პალატის საჭიროების საკითხი. პრესაში, ტელევიზიაში, ქართული ენის სახელმწიფო კომისიის სხდომებზე იყო მსჯელობა ამ თემაზე და გადაწყდა: 1997 წლიდან შექმნილიყო ენის სახელმწიფო პალატა. პალატის მუშაობის ანგარიში რამდენჯერმე გამოქვეყნდა. ვერ ვიტყვი, რომ ისე მუშაობდა, როგორც წარმომედგინა მისი საქმიანობა, მაგრამ არაერთი სასიკეთო საქმე მაინც გაკეთდა. პალატას რომ ნორმალური საკანონმდებლო ბაზა ჰქონოდა, უკეთესი შედეგები გვექნებოდა. ბევრი იომა თავად პალატამ ენის კანონის შექმნისა და მიღებისთვის, მაგრამ არაფერი გამოვიდა... და 2004 წელს ენის სახელმწიფო პალატა განათლების სამინისტროს დაუქვემდებარეს. წერდა პარლამენტის განათლებისა და მეცნიერების კომიტეტის თავმჯდომარე: ეს პალატა პრეზიდენტის ან პარლამენტის დაქვემდებარებაში უნდა იყოსო. არც მისი შეისმინეს და დავიწროვდა პალატის ფუნქციები. ესეც

არ აკმარეს: პალატის თავმჯდომარესთან, ბ-ნ ლ. ღვინჯილიასთან, ვერ ვითანამშრომლეთო და გადადგომა მოსთხოვეს. ლ.ღვინჯილია ნებით რომ არ წავიდა თანამდებობიდან, პალატა გააუქმეს! მსგავს ფაქტს მე მეორეს არ ვფლობ! დაგვიამედა ბაგონმა მინისტრმა: ენის სახელმწიფო პალატის ნაცვლად სახელმწიფო ენის პალატას შევქმნიო და მას ისტორიკოსი (!) ბ. ჯაკუბია უხელმძღვანელესო. ეს არ არის სიტყვათა თამაში. განათლების სამინისტროში შეიქმნება სამსახური, რომელმაც სახელმწიფო ენის სწავლებას უნდა მიაქციოს ყურადღება არაქართველ მოსახლეობაში. ეს საჭირო საქმეა, მაგრამ სრულად განსხვავებულია იმისგან, რასაც ენის პალატა ისახავდა მიზნად...

მოკლედ ენის სახელმწიფო პალატაც წარსულს ჩაბარდა 2004 წელს...

* * *

2004 წლიდან ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში შემცირდა საათები ქართულ ენაში. როცა ამ საკითხით დავინტერესდით, გვითხრეს: საათები სხვა საგნებშიც შემცირდაო, თითქოს ეს შეღავათი ყოფილიყოს ქართულისთვის. ქართულ ენაში საათების შემცირება გვესახება ჩვენ მიუტევებელ შეცდომად იმ დროს, როცა საქვეყნოდ განგაშს ტეხს განათლების სამინისტრო, ჩვენი მოსწავლეების ნახევარმა მეოთხე კლასში წერა-კითხვა არ იცისო... მიმოვიხედოთ ირგვლივ; მოვუსმინოთ რადიოსა თუ ტელევიზიას, წაიკითხოთ მომრავლებული ჟურნალ-გაზეთები და ისე შევაფასოთ სკოლებში ქართული ენის საათების შემცირების ფაქტი... გვავიწყდება ისიც, რომ ქართული ენა არ არის რიგითი საგანი, იგი საგანთა-საგანია, სწავლების ენაა, სახელმწიფო ენაა და ამგვარმა მისი გათანაბრება სხვა საგნებთან სახელმწიფოებრივი ღონის შეცდომაა.

* * *

2004 წელს პარლამენტმა მიიღო კანონი უმაღლესი განათლების შესახებ. სწავლების ენის საკითხი კანონპროექტის განხილვის პერიოდში სერიოზული მსჯელობის საგნად იქცა. შემოთავაზებული ვარიანტი მიღებულად მიგვაჩნდა. თითქოს კანონშემოქმედები კომპრომისზე წავიდნენ და მე-4 მუხლმა კანონში ასეთი სახე მიიღო: „უმაღლეს საგანამანათლებლო დაწესებულებაში სწავლების ენა არის ქართული, ხოლო აფხაზეთში – აგრეთვე აფხაზური (სხვა ენაზე სწავლება, გარდა ინდივიდუალური სასწავლო კურსებისა, დაშვებულია, თუ ეს გათვალისწინებულია საერთაშორისო ხელშეკრულებით ან შეთანხმებულია საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსთან)“. ფრჩხილების დანიშნულება ამ შემთხვევაში არ მესმის, მაგრამ ეს არ არის არსებითი. მივაქციოთ ყურადღება: ა) ქართულ უმაღლეს სასწავლებელში ინდივიდუალური სასწავლო კურსები შეიძლება წაკითხული იქნეს არაქართულ ენაზე; ბ) რაიმე სახის საერთაშორისო ხელშეკრულება თუ გაითვალისწინებს, სწავლება შეიძლება იყოს არაქართულ ენაზე და გ) თუ შეათანხმებენ განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსთან, სწავლება შეიძლება იყოს არაქართულ ენაზე! ამ შემთხვევაში რაღას ნიშნავს „სწავლების ენა არის ქართული“?

* * *

2004 წელს პარლამენტში განსახილველად შვიდი კანონი ზოგადი განათლების შესახებ. სწავლების ენას მე-4 მუხლი შეეხება:

„1. ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებაში სწავლების ენაა ქართული, ხოლო აფხაზეთში – აგრეთვე აფხაზური.

2. იმ შემთხვევაში, თუ მოსწავლის მშობლიური ენა არ არის ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებაში სწავლების ენა (ე.ი. ქართული ან აფხაზური – **ბ.ბ.**) სამეურვეო საბჭო უფლებამოსილია სასკოლო სასწავლო გეგმაში შეიგანოს მოსწავლის მშობლიური ენის ან მშობლიურ ენაზე სწავლების პროგრამა არსებული დაფინანსებისა და ეროვნული სასწავლო გეგმების ფარგლებში“.

რბილად რომ ვთქვათ, მეორე პუნქტი უცნაურია. ქართულ სკოლაში თუნდაც ერომპა არაქართველმა შეიძლება მოითხოვოს თავისი მშობლიური ენის შესწავლა ან თავის მშობლიურ ენაზე სწავლება „არსებული დაფინანსებისა და ეროვნული სასწავლო გეგმების ფარგლებში“... მეორე პუნქტის ასეთი სახით წარმოდგენა მით უფრო გაუგებარი იქნება, თუ გავითვალისწინებთ მესამე პუნქტს: „საქართველოს მოქალაქეებს, რომლებისთვისაც ქართული ენა მშობლიური არ არის, აღგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების რეკომენდაციით სახელმწიფო უქმნის პირობებს ისეთი დაწყებითი, საბაზო და ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების ან მისი სექტორის შექმნელად, სადაც სწავლება ხორციელდება მათ მშობლიურ ენაზე, ეროვნული სასწავლო გეგმების შესაბამისად...“

მოკლედ: მეორე პუნქტის საფუძველზე კონკრეტულ შემთხვევაში პირველი პუნქტი ძალას კარგავს – სწავლების ენა აღარ არის ქართული!...

იხ. მე-5 გვ.

◎ ინფორმაცია

ვეტერინარებისთვის ახალი ცნობარი გამოიცა

ქართულ ენაზე პირველად გამოიცა სავეტერინარო დანიშნულების სამკურნალო-პროფილაქტიკური საშუალებების ცნობარი – „ვიდალი 2005“.

ცნობარი საქართველოში ვეტერინარიის დარგის სპეციალისტებს სავეტერინარო დანიშნულების სამკურნალო-პროფილაქტიკურ საშუალებებზე მეცნიერულად დასაბუთებულ და სანდო ინფორმაციას მიაწვდის.

„ვიდალი“ სავეტერინარო დანიშნულების 400 სამკურნალო-პროფილაქტიკურ საშუალებაზე შეიცავს ინფორმაციას. მასში ასევე განთავსებულია წამყვანი ფარმაცევტული საწარმოებისა და ფირმების საინფორმაციო გვერდები, ვეტერინარული მედიკამენტების ლექსიკონი და სხვა საინფორმაციო მასალა.

სტუდენტები სამხედრო კათედრის გაუქმებას აპროტესტებენ

ბათუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტები ამ უმაღლეს სასწავლებელში სამხედრო კათედრის გაუქმებას აპროტესტებენ.

„დაგვიბრუნეთ სამხედრო კათედრა“, – ასეთი ლოზუნგებით გადაკეტა გუშინ ბათუმში რუსთაველის ქუჩა 300-მდე სტუდენტმა. როგორც „ინტერ-პრესს“ ადგილობრივი კორესპონდენტი იუწყება, სამართალდამცველებმა რუსთაველის ქუჩაზე მოძრაობის აღდგენა მალევე შეძლეს.

ბათუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამხედრო კათედრა 2004 წლის დეკემბერში თავდაცვის მინისტრ ირაკლი ოქრუაშვილის ბრძანების საფუძველზე გაუქმდა. როგორც სტუდენტები აცხადებენ, საქართველოს პრეზიდენტს ამ ბრძანებულებისთვის ხელი არ მოუწერია და აქედან გამომდინარე, ბრძანება ძალაში არ უნდა შესულიყო.

მოთხოვნების დაუკმაყოფილებლობის შემთხვევაში, სტუდენტები პერმანენტული აქციებით იმუქრებიან.

სკოლების სასადილოებში არსებული მდგომარეობით უკმაყოფილონი არიან

შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სახელმწიფო სანიტარიული ზედამხედველობის ინსპექციამ თბილისის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში კვების ბლოკების სანიტარიულ-ჰიგიენური მდგომარეობის შესწავლა დაიწყო.

გუშინ სახელმწიფო სანიტარიული ინსპექციის ხელმძღვანელმა დავით მესხიშვილმა 150-ე, 23-ე, 30-ე და პირველი ექსპერიმენტალური საშუალო სკოლების კვების ბლოკები დათვალიერა.

როგორც მესხიშვილმა განაცხადა, არც ერთ კვების ბლოკში შესაბამისი სანიტარიული ნორმები დაცული არ არის. უფრო მეტიც, 150-ე საშუალო სკოლის კვების ობიექტში ვადაგასული არაკანონიერი და მაწონი აღმოაჩინეს.

მესხიშვილის თქმით, სკოლის ხელმძღვანელებს გაფრთხილებები მიეცემათ, რათა უმოკლეს ვადაში მწყობრში მოიყვანონ კვების ბლოკები. წინააღმდეგ შემთხვევაში, მათი დახურვის საკითხი დადგება. რაც შეეხება პირველ ექსპერიმენტალურ სკოლას, იქ ახალი სკოლის დირექტორია. ამიგომ, დირექტორს შესაბამისი რეკომენდაციები მიეცემა, რათა წესრიგში მოიყვანოს სკოლაში არსებული კვების ბლოკი.

გამოფენა „ოქრომრავალი კოლხეთი“

საქართველოს ეროვნულ მუზეუმში დღეს გამოფენა „ოქრომრავალი კოლხეთი“ გაიხსნება. ამის შესახებ „ინტერ-პრესს“ მუზეუმის საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის ხელმძღვანელმა მაია ხაჩიძემ განუცხადა.

მისი თქმით, გამოფენაზე პირველად იქნება წარმოდგენილი ვანში ახლახანს აღმოჩენილი უნიკალური ნივთები. „ეს არის IV, V საუკუნეების ოქროს ნივთები, სამკაულები, თავსაბურავები, ვერცხლის ქამარი და სხვა“, – აღნიშნა ხაჩიძემ. მისივე თქმით, ამკობად მუზეუმში კოლექციების აღრიცხვა-ინვენტარიზაცია მიმდინარეობს, რათა საბოლოოდ დადგინდეს, რა ქონებაა დაცული მუზეუმში.

საქართველოს ეროვნული მუზეუმი ამირანაშვილის სახელობის ხელოვნების, ჯანმრთელობის ისტორიის, ჩიგაია სახელობის ხუროთმოძღვრებისა და ყოფის, გრიშაშვილის სახელობის თბილისის ისტორიის სახელმწიფო მუზეუმებისა და ლორთქიფანიძის სახელობის ვანის მუზეუმ-ნაკრძალის ბაზაზე 2004 წლის ბოლოს შეიქმნა.

ინტერ-პრესს.

◎ როცა თქმა სჯობს

აფხაზეთის სტატუსი შუა საუკუნეების საქართველოში

ლეს, როდესაც საქართველოს ტერიტორიულ მოწყობაზეა საუბარი, როცა ეს ქვეყნისთვის სასიცოცხლო მნიშვნელოვანი საკითხი აუცილებლად უახლეს პერიოდში უნდა გადაწყდეს, საზოგადოება ყურადღებით აღევნებს თვალს კომპეტენტური ადამიანების თვალსაზრისს.

ჩვენი გაზეთიც, რაღა თქმა უნდა, ამ მოვლენას გვერდს ვერ აუვლის. მით უმეტეს, რომ ამაზე არაერთგვაროვანი აზრი არსებობს საზოგადოებაში. ადამიანები მიიჩნევენ, რომ ამ საკითხის გადაწყვეტაში მთელმა ქვეყანამ უნდა მიიღოს მონაწილეობა. მაგრამ უპირველესად, ისტორიული სიმართლე უნდა გვითხრან მეცნიერებმა.

ვინ ცხოვრობდნენ აფხაზეთში შუა საუკუნეებში? ვის შემადგენლობაში იყო ეს კუთხე? – ამ კითხვებს უპასუხებს აკადემიკოსი მარიამ ლორთქიფანიძე.

– „აფხაზეთი“ არ არის ერთმნიშვნელოვანი ცნება და ის საუკუნეთა მანძილზე ცვლილებებს განიცდის, ვიწროდან გაფართოებისკენ და შემდეგ – ისევ დავიწროებისკენ. ყველაზე ვიწრო და თავდაპირველი მნიშვნელობით ეს არის აფხაზებით (ანტიკური წყაროების აბაზგებით) დასახლებული საქართველოს უკიდურესი ჩრდილო-დასავლეთი, გაგრა-ანაკოფია-ნიკოფსიის რეგიონი, რომელიც ანტიკურ ხანაში კოლხეთის სამეფოში შედიოდა, ხოლო შუა საუკუნეების (ფეოდალური ხანის) საწყის ეტაპზე, III-IV საუკუნეებში ჩამოყალიბებული ერთიანი დასავლურქართული სახელმწიფოს – ეგრისის (ანტიკური წყაროების ლაზიკის) სამეფოში შემავალი საერისთავო, აღმინისტრაციული ერთეული იყო.

ბიზანტიის იმპერია ცდილობდა დასავლეთ საქართველოს თავის პროვინციად გადაქცევას და ეგრისის დასუსტების მიზნით ხელს უწყობდა მისი საერისთავოს – აფხაზეთის გაძლიერებას. აფხაზთა საერისთავო (ბიზანტიური წყაროების აბაზგიის არქონდის სათავეში), თანდათან იერთებს მეზობელ სანიგეთს, მისმიანეთს, აფშილეთის ნაწილს. შესაბამისად, ფართოდდება ცნება „აფხაზეთის“ მნიშვნელობა და „აფხაზეთი“ ეწოდება მიწაწყალს მდ. კელასურამდე.

VIII ს-ის 30-ან წლებში, როდესაც არაბთა სახალიფოს დამსჯელი ექსპედიცია მურვან ყრუს სარდლობით დასავლეთ საქართველოში გადავიდა, ანაკოფიის ციხეს ეგრისისა და აფხაზეთის ლაშქარი იცავდა, ქართლის მეფეთა (ერისმთავართა) სახლის წარმომადგენლების, ფაქტობრივად, ეგრისის მფლობელთა, მირისა და აჩრილის სარდლობით. აფხაზთა ერისთავი ლეონი სობლისის ციხეში იყო გამაგრებული, ოსეთის საზღვარზე, რათა არაბები აქედან არ შეჭრილიყვნენ დასავლეთ საქართველოში. მურვან ყრუმ ვერ აიღო ანაკოფიის ციხე, ბრძოლით გადაუარა დასავლეთ საქართველოს და აღმოსავლეთ საქართველოში გადავიდა.

ბიზანტიის იმპერია დამარცხდა არაბებთან ბრძოლაში. შექმნილ ვითარებაში იმპერიის ხელისუფლება ცდილობდა სამხრეთ კავკასიაში მაპმადიანთა წინააღმდეგ ძლიერი ქრისტიანული სახელმწიფოს შექმნას და ხელს უწყობდა დასავლეთ საქართველოს გაერთიანებას. იმპერიის სანქციით, აფხაზთა ერისთავი ლეონი არჩილს (მირი ანაკოფიის ბრძოლაში მიღებული ჭრილობით გარდაცვალა) ქვეშევრდომად მიღებას სთხოვდა. უძეოდ დარჩენილი სახლის უფროსი არჩილი ლეონ აფხაზს თავისი უფროსი ძმის ასულს აძლევს ცოლად და გადასცემს სამეფო ვეირვანს. დასავლეთი, საქართველოს გაერთიანება დინასტიური ქორწინებით განმტკიცდა. ეს უკვე ბიზანტიის ვასალი აფხაზთა სამთავროა. ფართოდება ცნება აფხაზეთის მნიშვნელობა, ის მთელ დასავლეთ საქართველოს მოიცავს. მთავარი აფხაზია და ამ დასავლურ ქართულ სახელმწიფოს „აფხაზეთი“ ეწოდება, თუმცა ზოგი ისტორიკოსი, მაგალითად, X ს-ის სომეხი ისტორიკოსი ჰოვანესე დრასხანაკერტეცი ამ სახელმწიფოს ეგრისს, მოსახლეობას ეგრისელებს და მთავარს – ეგრისის მთავარს უწოდებს. შემდეგ (VIII ს-ის ბოლოსათვის) „რაჟამის მოუძლურდეს ბერძენნი (ბიზანტია)... განუდგა მას ლეონი და იპყრა აფხაზეთი და ეგრისი... სახეს იღვა მეფე აფხაზთა“. წინააღმდეგ ზოგი ავტორისა, უნდა შევნიშნოთ, რომ „და იპყრა“ (თუნდაც ერთად „დაიპყრა“, როგორც „ქართლის ცხოვრების“ ზოგ ნუსხაშია) ხელისუფლის ხელში აღებას ნიშნავს და არა ლეონ აფხაზის მიერ ეგრისის დაპყრობას. VIII ს-ის 80-იან წლებში აფხაზეთი და ეგრისი უკვე გაერთიანებულია, მისი ხელისუფალი მთავარია, საუკუნის ბოლოსთვის კი ლეონ II ბიზანტიის ვასალობისგან ათავისუფლებს ქვეყანას, მას ქვეყანა არა აქვს დასაპყრობი. ის იპყრობს – ხელში იღებს ძალაუფლებას როგორც დინასტიური კავშირით მიღებულ ეგრისში, ისე თავის სამემკვიდრო აფხაზეთში, რომლის ძალით „დაპყრობა“ ამ სიტყვის თანამედროვე მნიშვნელობით, მას არ სჭირდება. „აფხაზთა“ მეფე კი მას იმიგომ ეწოდება, რომ ის აფხაზთა სამთავროდანაა გამოსული.

ეს ის დროა ჩვენი ქვეყნის ისტორიაში, როდესაც იწყება ბიზანტიისა და სახალიფოს მცდელობით დაშლილი ქართული ქვეყნების გაერთიანების პროცესი. აფხაზეთი ერთ-ერთი ასეთი ქართული ქვეყანაა და საკუთრივ აფხაზეთი ამ ქვეყნის რვა საერისთავოდან ერთ-ერთი საერისთავოა, რომლის ერისთავი მეფის მოხელეა (ალბათ, ნიშანდოლიკია, რომ აფხაზთა საერისთავოს გვერდით არსებობს ცხუმის (სოხუმის) საერისთავო.

ქართული ქვეყნების გაერთიანების და ერთიანი ქართული ფეოდალური სახელმწიფოს – საქართველოს შექმნის ეითარებაში, როდესაც დასავლეთ საქართველო საკუთრივ ქართლთან გაერთიანდა, ქართველთა სამეფო სახლის მემკვიდრე (მამის ხანით) და აფხაზთა ტახტის მემკვიდრე (დედის ხანით) ბაგრატ ბაგრატიონი (ერთიანი საქართველოს პირველი მეფე ბაგრატ III) 973 წ. ქუთაისში მეფედ აკურთხეს და მას „აფხაზთა“ მეფე ეწოდა. შემდეგ მან მემკვიდრეობით მიიღო (XI ს-ის დასაწყისში) „ქართველთა“ მეფის, ხოლო XI ს-ის ათიან წლებში, კახეთ-ჰერეთის შემოერთების შემდეგ, „კახთა და ჰერთა“ მეფის ტიტულები და მეფის ტიტულატურა ასე გაიმართა: „მეფე აფხაზთა (ე. ი. დასავლეთ საქართველოს), ქართველთა (ქართლ-მესხეთის), კახთა და ჰერთა მეფე“. ტიტულატურა მხოლოდ და მხოლოდ ზეთის მნიშვნელობა, ის მთელ დასავლეთ საქართველოს ეკუთვნოდა. ეს ტიტულატურა ეგრისელ-აფხაზ-ქართველ ერისთავებს, ანუ ეგრისელ-აფხაზ-ქართველ ერისთავებს ეკუთვნოდა. ეს ტიტულატურა

◎ ბურჯი ეროვნებისა

ბედი ქართული ენისა მესამე ათასწლეულის კარიბჭესთან

(მეოთხე გვერდიდან)

საქართველოს რადიოში იყო გადაცემა „ენაი შემკული და კურთხეული“, რომელიც 1992 წლიდან მუხლჩაუხრელად ემსახურებოდა ქართული ენის სიწმინდის დაცვას, მისი ნორმების პოპულარიზაციას და, ზოგადად, ქართულ ენასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი საკითხების გაშუქებას... ეს გადაცემა დაიხურა–მოძველდაო; ენაზე საუბარი აღარაა საჭირო...

საქართველოს ტელევიზიაში იყო გადაცემები – „ენა დედაა ერისა“ და „ჩვენი ენა ქართული“. თუ რამდენად საჭირო და სასარგებლო გადაცემები იყო, ამაზე საუბარიც კი ზედმეტად მეჩვენება. ვეღარ დავაფინანსებთო და ორივე დაიხურა... რა სახის გადაცემებს აფინანსებენ და აჩვენებენ, ეს ყველამ ვიცით... უბრალოდ, ქართული ენაა ზედმეტი რადიო-ტელევიზიის მესვეურთათვის...

არადა, ტელევიზიითა თუ რადიოთი ნათქვამ სასიკეთო სიტყვას დედა-ენის შესახებ სხვა ძალა აქვს, სხვაგვარად წაადგება ერისა და ქვეყნისათვის საჭირო საქმეს. იცით ეს, ცხადია, რადიო-ტელევიზიისა (თუ ტელევიზიების) ხელმძღვანელებმა და... მაინც ისე კეთდება, როგორც არ უნდა კეთდებოდეს...

* * *

არსებობს „საქართველოს კანონი რეკლამის შესახებ“. რამდენიმე პუნქტს შეგახსენებთ ამ კანონიდან:

„მუხლი 4.

2. რეკლამა საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე ვრცელდება სახელმწიფო ენაზე...

3. უცხო ენაზე შესრულებული წარწერა ზომით (ყველა შემთხვევაში) და რაოდენობით (გარდა ტელეროდუქციისა) არ უნდა აღემატებოდეს სახელმწიფო ენაზე შესრულებულ (გრანსლიტერირებულ) ფორმას...

4. ორენოვანი მანათობელი წარწერის გამოყენების შემთხვევაში აუცილებელია ობიექტზე გაკეთებული ყველა წარწერა (ქართულიც და უცხოურიც) იყოს ერთნაირად განათებული და კითხვადი...

5. რეკლამაში ენობრივი ნორმების დაცვის საკითხები რეგულირდება საქართველოს კანონმდებლობით“.

თითქმის ყველაფერი გარკვევით და ნათლადაა თქმული. გავიდეთ დედაქალაქში და ვნახოთ, როგორ სრულდება კანონის მოთხოვნები... ვფიქრობთ, ამ თემაზე მსჯელობის გაგრძელებაც არ ღირს... დედაენის უფლებებს ვერც ამ ფრონტზე ვიცავთ, როგორც საჭიროა, ისე...

* * *

ჩვენს განათლებულ მკითხველთან ზედმეტად მეჩვენება საუბარი იმ თემაზე, რასაც მასმედიის ენის როლი ჰქვია სალიტერატურო ენის დაცვასა და მოვლა-პატრონობაში. ტელევიზიიდან, რადიოდან, პრესიდან წამოსული მცდარი ფორმები იოლად და ღრმად იკიდებს ფეხს საზოგადოებაში. არადა, ამ მხრივ საგანგაშო ვითარებაა. ისეთი შთაბეჭდილება მრჩება, რომ გრიგოლ ორბელიანი ჩვენი თანამედროვეა და დღევანდელ ვითარებაზე წერს:

„აღმჩნდნენ მწერლები,
ჟურნალისტები,
ვაი საბრალოს... ვაი ჩვენს ენას!..
მათ უსწავლელთა,
ცრუ რუსთაველთა
სულ წაგვიბილწეს ენა მდიდარი,
ენა მაღალი,
მის ძალი, მადლი,
უწყალოდ წახდა უწმინდურთ ხელში“...

არ არსებობს არანაირი მექანიზმი, არანაირი საშუალება, რომ წინ აღვუდგეთ ამ მოძალებას... ველოდით და იმედი გვქონდა პრესის კანონის. ვფიქრობდით, ის მოუვლიდა ამ საქმეს, მაგრამ... მიიღეს „კანონი სიტყვისა და გამოხატვის თავისუფლების შესახებ“, სადაც მასმედიის ენაზე – ჟურნალისტის პასუხისმგებლობაზე სალიტერატურო ენის მიმართ ერთი სიტყვაც არაა თქმული...

კულტურულ ქვეყნებში ასე არ იქცევიან...

* * *

ამ რამდენიმე წლის წინათ ერთი უცნაური (ჩვენი გაგებით უცნაური!...) ამბავი გახმიანდა: ინგლისის პრემიერ-მინისტრი ტონი ბლერი შეცდომით წერს ერთ სიტყვასო და ლამის იმპიჩმენგი მოუწყვეს. პრემიერის სკოლის მასწავლებელიც კი ნახეს, გაეს შეძახილი – რა დროს ქართული ენაა – დღესაც ისმის.. ზემომოყვანილი ფაქტები ამის დასტურია...

* * *

ᲓᲐᲑᲝᲚᲝᲗ:

2004 წლის 7 მარტს ტელეიმედის გადაცემაში „ნადიმი ჯანრი კაშიასთან“, ერთ-ერთი სტუმარი იყო საქართველოს პრეზიდენტის მრჩეველი ბაგონი გიორგი გაჩიჩილაძე. ბაგონი ჯანრი კაშიას კითხვაზე – რა არის ერი – მან ასეთი პასუხი გასცა (ბოდიშს მოვიხდი, სიტყვასიტყვით თუ ვერ გადმოვცემ, აბრი კი ეს იყო):

„რა ენა წახდეს, ერიც დაეცეს“ – ეს პოეტური ფანტაზიაა. **ერის არსებითი ნიშანი არ არის ენა**. ირლანდიისა და სამხრეთ ამერიკის ქვეყნების მაგალითები მოიშველია ამ აზრის დასასაბუთებლად... კი, გადაცემის სხვა მონაწილემ არ გაიზიარა ეს აზრი, მაგრამ ბაგონი გ. გაჩეჩილაძე მტკიცედ იცავდა თავის პოზიციას: **ერის არსებობისთვის ენას არა აქვსო მნიშვნელობა**...

ჯერ ერთი, „რა ენა წახდეს, ერიც დაეცეს“ – ეს რომ მხოლოდ ლამაზი პოეტური ფრაზა არ არის და ჭეშმარიტებაა, ამის უამრავი მაგალითის მოყვანა შეიძლება ისტორიიდან, არაერთ ერსა და ენას აუხდა ეს ჭეშმარიტება... მეორეც, თუ რეალობას გავითვალისწინებთ, ერისა და ენის ურთიერთდამოკიდებულება არაა უნივერსალური მოვლენა; ენა ჩვენი ეროვნულობის უმთავრესი ბურჯია...თუმცა ეს ვრცელი თემაა და ამჯერად აქ შევწყვეტ საუბარს... დავფიქრდეთ კი ამაზე...

და დავფიქრდეთ იმაზეც, რაგომ დასვა ეს საკითხი ბაგონმა გიორგი გაჩეჩილაძემ დღეს... ზემოჩამოთვლილ ფაქტებსა და ამ განცხადებას შორის ხომ არ არის პირდაპირი კავშირი?.. ღმერთმა ქნას, მე ვცდებოდე.

* * *

საკმაოდ მძიმე სურათი დაისახა...

რაც მოგახსენეთ, ამ ფაქტების გვერდიგვერდ დალაგება, მერწმუნეთ, არ იყო იოლი ჩემთვის; შემზარავია სრული სურათის გააზრება. მე არც იმგვარად ეფიქრობ, ალექსანდრე ჭავჭავაძე რომ ამბობდა: „მე ამას ვსგირი, განაწირი, ვა, თუ ვესწრა ვერ, თვარაღა ჟამი გულთ მაამი, კვლავმცა იქნების!“.. „გულთმაამი ჟამი“ ჩვენ უნდა მოვიყვანოთ!..

უპირველესად უნდა აღდგეს **ქართული ენის სახელმწიფო კომისია**. საქართველოს პრეზიდენტი უნდა ჩაუდგეს სათავეში ამ კომისიას. კომისიის პრესტიჟულობისა და ძალისთვის ეს აუცილებელია. ამ კომისიამ უნდა განსაზღვროს და გააგაროს ქვეყნისათვის საჭირო და შესაფერისი ენობრივი პოლიგიკა.

უნდა შეიცვალოს (უფრო სწორად, შემუშავდეს) კომისიის დებულება; შეიქმნეს სამუშაო აპარატი და მიეცეს კომისიის საქმიანობას სერიოზული ხასიათი. ამ კომისიამ უნდა განსაზღვროს, რა პრობლემებია მოსაგვარებელი და როგორ; კიდევ რა სტრუქტურა თუ სამსახურია საჭირო დედაენის ინტერესთა დასაცავად...

და ეს საქმე არ უნდა გადაიდოს. ახლოვდება 14 აპრილი – ქართული ენის დღე. გავიხსენოთ ისიც, რომ ეს არ არის საზეიმო დღე. ეს ანგარიშგების დღეა – წლის მანძილზე რა გაკეთდა დედაენის სასიკეთოდ, ეს უნდა მოვახსენოთ ქვეყანას. დაეყოთ 2005 წლის 14 აპრილიდან – შეექმნათ ქართული ენის სახელმწიფო კომისია და შემდგომ ყოველწლიურად ანგარიში ჩავიბაროთ საქართველოსა და ქართველ ხალხს, როგორ ეპატრონობთ ქართულ ენას!..

ვიმეორებ: ყოველი დაკარგული დღე მოსაგვარებელ პრობლემებს გაგვიმრავლებს... ყოველდღიურად შეიძლება იმდენი რამ წახდეს, წლები რომ დასჭირდება გამოსასწორებლად...

ჩვენ იმედით ვუყურებთ ქართული ენის ხვალინდელ დღეს!

თქვენ?..

გიორგი გოგოლაშვილი.
ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ძველი ქართული ენის კათედრის გამგე, ჟურნალ „ბურჯი ეროვნებისას“ მთავარი რედაქტორი.

მასხადოვის მემკვიდრე შარიათის მოსამართლე გახდა

ჩეჩენ სეპარაგისგთა წარმომადგენლებმა განაცხადეს, რომ ასლან მასხადოვის დაღუპვის შემდეგ, მათი ლიდერი გახდება აბდულ-ჰალიმ სადულაევი, რომელსაც სეპარაგისტები უწოდებენ იჩქერიის შარიათის სასამართლოს მეთაურს.

როგორც სეპარაგისტებთან დაახლოებულ ინტერნეგ-საიტებზე გამოქვეყნებულ განცხადებაშია საზგასმული, მასხადოვმა და მისმა თანამოსაგრეებმა გადაწყვიტეს, რომ „მორიგი თავისუფალი არჩევნების გამართვამდე“, ლიდერის დაღუპვის ან ტყვედ ჩავარდნის შემთხვევაში, მის მოვალეობას „შეასრულეს უზენაესი შარიათის სასამართლოს თავმჯდომარე“.

რუსი ჟურნალისტების მონაცემებით, აბდულ-ჰალიმ სადულაევი საუდის არაბეთის მკვიდრია, და ამ ადამიანის სახელი აქამდე, პრაქტიკულად, არ ფიგურირებდა პრესაში. საიგზე გამოქვეყნებულ ინფორმაციას მისი დანიშვნის შესახებ, ხელს აწერენ ცნობილი საველე მეთაური შამილ ბასაევი და მასხადოვის ემისარი აპმედ ზაკაევი, რომელიც ლონდონში ცხოვრობს.

ასოშიეიტედ პრესის სააგენგოსთვის მიცემულ ინტერვიუში, სეპარაგისგთა ახალი ლიდერის შესახებ მონაცემები დაადასტურა ასლან მასხადოვის ვაჟმა – ანზორმაც. როგორც მან თქვა, აბდულ-ჰალიმ სადულაევი ჩეჩნეთის ტერიგორიაზე იმყოფება და მონაწილეობს ფედერალური ძალების წინააღმდეგ ოპერაციებში.

რუსეთის მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები იგყობინებიან, რომ აბდულ-ჰალიმ სადულაევი ჩეჩნეთის ტერიგორიაზე მეთაურობდა ვაჰაბისგურ იაგაკქვეშეთს და „ამზადებდა ტერორისგ-კამიკაძეებს“.

როგორც „კომერსანგი“ წერდა, გასული წლის აგვისგოში, ამ ადამიანმა ასლან მასხადოვთან ერთად იკისრა პასუხისმგებლობა ინგუშეთში ძალოვან ორგანოებზე განხორციელებული თავდასხმისთვის, რომლის შედეგადაც მოთარეშეებმა ხელი იგდეს დიდძალი იარაღი.

მასხადოვის წარმომადგენელმა ევროპაში უმარ ჰამბიევმა „კომერსანგის“ კორესპონდენგს განუცხადა, რომ სადულაევი 35 წლისაა და იგი არის „შარიათის სამართლის სფეროს გამოცდილი სპეციალისგი“.

„მაგრამ ასეთი ფიგურა ვერ იქნება მოთარეშეთა მეთაური. ამიგომ, ჩეჩნეთში მოქმედ ყველა მოთარეშეს, ისევე როგორც მასხადოვის დროს, კვლავ უხელმძღვანელებენ შამილ ბასაევი და ღოკუ უმაროვი“, – მოჰყავს „კომერსანგს“ ჩეჩნეთის მილიციის ერთ-ერთი წარმომადგენლის გამონათქვამი.

ამავე დროს, ჩეჩენ სეპარაგისგთა ერთ-ერთ საიგზე გამოჩნდა ასლან მასხადოვის ქვრივის, ვაჟის და ქალიშვილის მიერ გაკეთებული განცხადება, რომელშიც ისინი მოითხოვენ, რომ ხელისუფლებამ გადასცეს მათ მოკლულის გვამი.

რუსმა ძალოვანებმა ოთხშაბათს განაცხადეს, რომ მასხადოვის ცხედარს ნათესავებს არ გადასცემენ და ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის კანონის შესაბამისად, დაკრძალავენ საიდუმლო ადგილზე. მაგრამ მასხადოვის ნათესავები მოითხოვენ, რომ მსოფლიო სახელმწიფოთა ლიდერებმა მოახდინონ ზემოქმედება კრემლზე, რათა მან შეცვალოს ასეთი გადაწყვეტილება.

ᲢᲝᲙᲘᲝᲨᲘ ᲓᲐᲑᲝᲛᲑᲕᲘᲡ 60 ᲬᲚᲘᲡᲗᲐᲕᲡ ᲐᲦᲜᲘᲨᲜᲐᲕᲔᲜ

ᲢᲝᲙᲘᲝᲡ მცხოვრებლები აღნიშნავენ მასირებული დაბომბვის 60 წლისთავს, რომელიც განახორციელეს ამერიკის სამხედრო-საჰაერო ძალებმა 1945 წელს. ამ დაბომბვის შედეგად მამინ დაინგრა ქალაქის დიდი ნაწილი.

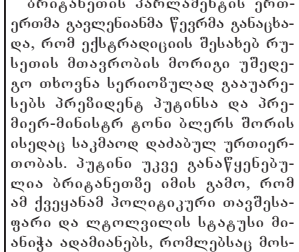

ეს საავიაციო თავდასხმა იყო შეერთებული შგატების საერთო სგრატეგიის ნაწილი, რომელიც მიზნად ისახავდა იაპონელთა მორალურად გგეხვას კუნძულებზე შეჭრის წინ.

სპეციალურ მემორიალურ კომპლექსში გაიმართა სულის მოსახსენიებელი წირვა-ლოცვა. ცერემონიას ესწრებოდა პრინცი აკიშინო, იაპონიის ამჟამინდელი იმპერაგორის ერთ-ერთი ვაჟი და იმპერაგორ ჰიროჰიგოს შვილიშვილი, რომელიც იაპონიას მართავდა მეორე მსოფლიო ომის წლებში.

მემორიალურ კომპლექსში შეკრებილი იყო 2 ათასზე მეგი იაპონელი, ძირითადად ხანდაზმული ასაკის ადამიანები.

ხადოვის მკვლელობის აქგი და უწოდეს მას „პოლიგიკური სისულელე“ ან „დანაშაული“, რომელიც მიზნად ისახავს ჩეჩნეთის კონფლიქგში ყოველგვარი მშვიდობიანი შეთანხმების ჩაშლას.

* * *

ᲙᲝᲡᲢᲐ-ᲠᲘᲙᲘᲡ პაგარა ქალაქ მონგევერდეში ოთხმა ბანდიგმა სცადა ბანკის გაძარცვა. დაცვამ ცეცხლი გახსნა და შეძლო ორი თავდამსხმელის მოკვლა. მაშინ მძარცველებმა მძევლად აიყვანეს ბანკის კლიენგები. ბანკის შენობაზე განხორციელებული შგურმის შედეგად დაიღუპა ერთი პოლიციელი, ხუთი მძევალი და სამი ბანდიგი.

* * *

ᲩᲘᲜᲔᲗᲘᲡ ერთ-ერთ შახგში ოთხშაბათ საღამოს მოხდა აფეთქება. ამ დროს სანგრევში იმყოფებოდა 83 ადამიანი.

54 მეშახგემ შეძლო შახგიდან ამოსვლა. ავარიის ადგილზე მიმდინარეობს სამაშველო სამუშაოები.

ᲙᲠᲔᲛᲚᲘ ᲤᲘᲜᲐᲜᲡᲘᲡᲢᲔᲑᲘᲡ ᲔᲥᲡᲢᲠᲐᲓᲘᲪᲘᲐᲡ ᲛᲝᲘᲗᲮᲝᲕᲡ

ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲘᲡ კონგრესში შეიგანეს კანონპროექგი გაეროში შეერთებული შგაგების წევრობის შეწყვეგის შესახებ.

როგორც კონგრესის წარმომადგენელთა პალაგის საერთაშორისო ურთიერთობის კომიგეგში განაცხადეს, კანონპროექგს ეწოდება „ამერიკის სუვერენიგეგის აღდგენის შესახებ აქგი“.

კანონპროექგის ავგორმა რესპუბლიკელმა-კონგრესმენმა რონალდ პოლმა დოკუმენგის შეგანასთან დაკავშირებით გაკეთებულ განცხადებაში აღნიშნა: „ამერიკის შეერთებულმა შგაგებმა გაეროსთვის უკვე დახარჯა გადასახადების გადამხდელთა კუთვნილი 30 მილიარდ დოლარზე მეგი თანხები. ეს კანონპროექგი პრეზიდენგს ავალებს შეწყვიგოს შეერთებული შგაგების მონაწილეობა გაეროს მუშაობაში, მათ შორის, ამ ორგანიზაციის ნებისმიერ ორგანოში, სპეციალიზებულ საგანგოში, კომისიაში ან ფილიალში, ავრეთვე, დახუროს გაეროში ამერიკის შეერთებული შგაგების მუდმივი წარმომადგენლობა“, – თქვა კონგრესმენმა.

როგორც მან აღნიშნა, „ამერიკის სუვერენიგეგის აღდგენის შესახებ აქგი“ გაეროს გავლენიან შეხედულებას ეფუძნება, რომ ამერიკელებმა შეწყვიგონ გაეროს საერთაშორისო მისიების დაფინანსება და შეერთებული შგაგების შეიარაღებული ძალების ნებისმიერი მონაწილეობა ამ მისიებში.

ანალიგიკოსები მიანიშნებენ, რომ კონგრესმენ რონალდ პოლს ასეთი კანონპროექგი უკვე მეოთხედ შეაქვს კონგრესში ამ ბოლო ექვსი წლის განმავლობაში და, როგორც ჩანს, ამჯერადაც მას არანაირი შანსი არ აქვს მიიღოს საჭირო მხარდაჭერა კონგრესმენთა მხრიდან.

◎ მულრჟალიანი

ᲯᲝᲦᲣᲣ ᲰᲝ, ᲛᲐᲩᲐ ᲔᲡᲔᲜᲘ ᲩᲝᲜᲐᲠ?...

15 ᲗᲔᲑᲔᲠᲕᲚᲘᲡ „კომსომოლსკაია პრავდაში“ ინგერვიუ გამოქვეყნდა ცნობილ რუს პარლამენგართან, საქართველოში უსიამოვნოდ ცნობილ ალექსი მიგროფანოვთან, სახელისუფლებო ზედაფენის შეღავათების შესახებ (დეპუგაგი ხალხს თვეში 10 ათასი დოლარი უჯდება, ხოლო მინისგრი – 50 ათასი დოლარი“), სადაც რესპონდენგი დაუფარავად საუბრობდა რუსეთელი დიდკაცობის ყველა სიკეთეზე.

პუბლიკაციას მკითხველთა გამოხმაურების მთელი გრიგალი ამოუგია: ბევრი აღშფოთებას გამოთქვამდა, ბევრი მოურიდებლად იგინებოდა, ხოლო ერთ ხანდაზმულ ქალს უთხოვია – ასეთ მასალებს ნუ ღარ გამოაქვეყნებთ, გული გამისკდებაო.

აი, რამდენიმე საგელეფონო ზარის ჩანაწერი:

– გამაოგნებელია. ისეთი შეგრძნებაა, თითქოს პარლამენგარები და მინისგრები ცალკე აღებულ სახელმწიფოში ცხოვრობენ...

– სახელმწიფო სათათბირო სრულიად დისკრედიგებულია და ახლა გაფუებულ საღვეზელე ფენას მოგვაგონებს, დეპუგაგებს კი მხოლოდ ერთი ამოცანა დაუსახავთ: თავიანთი ვადა ისე მოითავონ, რომ რაც შეიძლება მეგი მოითაღლონ...

– აუცილებლად გვჭირდება კანონი პარლამენგართა ვადამდე გაწვევის თაობაზე; სხვაგვარად განსხვავება ცხოვრების დონეში „ხალხის მსახურთა“ და რიგით მოქალაქეთა შორის, უბრალოდ, კაგასგროფული გახდება...

– ისე უნდა გაკეთდეს, როგორც ძველ ანეკდოგში: ხუთი წელი – ვაჭრობაში, ორიც – საპატიმროში... ურიგო არ იქნებოდა, რომ მინისგრები და დეპუგაგები იძულებითი წესით გაგვეშვა ქვემოთ, ხალხში და ხელფასი ორი ათასი რუბლი მიგვეცა („ქართულად“ – 125 ლარი – **თ. ე.**). მაშინ ვნახავდით, როგორ ამღერდებოდნენ...

... ამ წერილის კითხვისას ჩვენებური ანდაზა გაგახსენდება კაცს: მუსლო, შენ გეუბნებიან და რძალო შენ გაიგონეო. ოღონდ გაიგონებს კი? ვინ არის გამგონი! გაიგონეს (თუ გაიგეს) თბილისის საკრებულოში, როგორ თუ პარლამენგარებმა მაღალი ხელფასები დაინიშნესო, შეიკრიბნენ და ერთსულოვნად, „ავგომდანიშნის“ პრინციპით, სუპერხელფასები დაინიშნეს, ისე, რომ პარლამენგარეს „მოუჯოკრეს“ კიდევაც. არადა, პარლამენგარებიც ხომ არიან „გაგებაში“ – მაგათ ჩვენზე მეგი რაგომ უნდა ჰქონდეთო და წამოვიდა „ავგომომაგების“ წინაღაღებები. გაიგანენ კიდეც, მაგისთანები დაუკანონებიათ! ასე გარდა „სოციუჯიბრება“ ორ საკანონმდებლო ორგანოს შორის – ქვეყნისა და თბილისისა. ასე გაჩაღდა სახელფასო დოღი – ვინ ვის, ვინ ვისზე მაღლა, ვინ ვისზე შორს, ვისზე რა და როგორი შეღავათები (სიმორეს რაც შეეხება, ნაირ-ნაირი პროექგის განხილვის აღგილის შერჩევას ვეუფლებიხმობ თბილისი გარეთ – გუდაურში, ჩაქვში, ბაიუმში, ლიკანში).

აღარც საზოგადოება, აღარც საზოგადოებრივი აზრი („ვაი, სირცხვილო, ახლა რა სიტყვის კნიაგინია მარია ალექსეევნა!...“), აღარც ზნეობა, აღარც მორალი... „არც ფაიგონი, აღარც ცხენები, რაგომ არაფერს მეგყვით...“ გეგყვით, როგორ არ გეგყვით: უმძიმესი სოციალური ფონი რო არა, უმუშევრობა რო არა, შიმშილი რო არა, სიცივე რო არა, სიბნელე რო არა – „კიდევ ჰო, მარა ესენი როა?...“

გეგყვით, როგორ არ გეგყვით: მეორე მსოფლიო ომის წლებში ინგლისის დედოფალი, თურმე, ბუხარს არ ანთებინებდა – ჩემს ხალხთან ერთად, მეც მციოდესო; ერთხანს ისრაელის ეკონომიკას რომ გაუჭირდა, შეიკრიბა იქაური პარლამენგი (კნესეგი) თურმე და ერთხმად დაადგინა საკუთარი ხელფასების მოკლება – ემანდ, ქვეყნის ბიუჯეგს ცოგათი მაინც წაადგებაო (ისევე ერთხმად, როგორც ჩვენი პარლამენგი თავის თავზე, საყვარელზე, ხელფას-პენსიების მომაგებასა და სხვა სიკეთეს დაადგენს ხოლმე...) ოღონდ ერთი ინგლისია, მეორე ისრაელია, ეს – საქართველოა...

ღმერთმა ყველას ხელი და ქისა მოგიმართოთ, მაგრამ დრო, დრო აღრიცხეთ, ფონს, ფონს შეხედეთ და ისე!

გეგყვით, მარა რაი, მერე...

თამაზ ეგანოიძე.

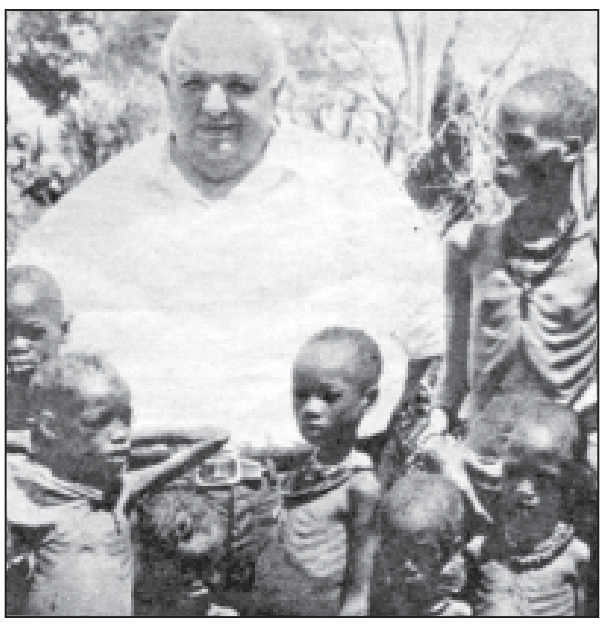

ᲙᲠᲔᲛᲚᲘ ᲤᲘᲜᲐᲜᲡᲘᲡᲢᲔᲑᲘᲡ ᲔᲥᲡᲢᲠᲐᲓᲘᲪᲘᲐᲡ ᲛᲝᲘᲗᲮᲝᲕᲡ

ᲙᲠᲔᲛᲚᲘ ჩაება დიპლომაგიურ ბრძოლაში იმის გამო, რომ ბრიგანეთი უარს აცხადებს რუსეთის მხარისთვის სამი ფინანსისგის გადაცემაზე, რომლებსაც პროკურაგურა მიიჩნევს პლაგონ ლებედევის დამქაშებად და მის მიერ ორგანიზებული დანაშაულებრივი დაჯგუფების წევრებად.

დაჯგუფებამ, როგორც რუსეთის მხარე ამგკიცებს, „თაღლითობით შეძლო იმ ფედერალური სბიუჯეგო სახსრების დაგაცება, რომლებიც გამოყოფილი იყო ვოლგოგრადის ოლქში თადარიგიდან დათხოვნილი სამხედრო მოსამსახურეებისთვის ბინების მშენებლობის ფედერალური პროგრამის მიხედვით“.

რუსეთის წარმომადგენლები დღეს უნდა გამოვიდნენ ლონდონის მაგისგრაგის სასამართლოში და მოითხოვონ სამი ფინანსისგის გადაცემა რუსეთისთვის. გაზეთი „გაიმსი“ წერს, რომ ამ სამმა ადამიანმა – დიმიგრი მარუევმა, ნაგალია ზერნიშოვამ და ალექსანდრე ფორბაჩოვმა – ბრიგანეთის მხარეს სთხოვა პოლიგიკური თავშესაფრის მიცემა.

ბრიგანეთის პარლამენგის ერთერთმა გავლენიანმა წევრმა განაცხადა, რომ ექსგრადიციის შესახებ რუსეთის მთავრობის მორიგი უშედეგო თხოვნა სერიოზულად გააუარესებს პრეზიდენგ პუგინსა და პრემიერ-მინისგრ გონი ბლერს შორის ისედაც საკმაოდ დაძაბულ ურთიერთობას. პუგინი უკვე განაწყენებულია ბრიგანეთზე იმის გამო, რომ ამ ქვეყანამ პოლიგიკური თავშესაფარი და ლგოლვილის სგაგუსი მიანიჭა ადამიანებს, რომლებსაც მოსკოვი ჩეჩენ გერორისგებს უწოდებს.

ᲚᲝᲜᲓᲝᲜᲘᲡ ᲓᲐᲜᲐᲨᲐᲣᲚᲘ ᲐᲨᲨ-Ს ᲒᲐᲛᲝᲡᲕᲚᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ ᲙᲐᲜᲝᲜᲠᲝᲔᲥᲢᲘ ᲨᲔᲘᲢᲐᲜᲔᲡ

ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲘᲡ კონგრესში შეიგანეს კანონპროექგი გაეროში შეერთებული შგაგების წევრობის შეწყვეგის შესახებ.

როგორც კონგრესის წარმომადგენელთა პალაგის საერთაშორისო ურთიერთობის კომიგეგში განაცხადეს, კანონპროექგს ეწოდება „ამერიკის სუვერენიგეგის აღდგენის შესახებ აქგი“.

კანონპროექგის ავგორმა რესპუბლიკელმა-კონგრესმენმა რონალდ პოლმა დოკუმენგის შეგანასთან დაკავშირებით გაკეთებულ განცხადებაში აღნიშნა: „ამერიკის შეერთებულმა შგაგებმა გაეროსთვის უკვე დახარჯა გადასახადების გადამხდელთა კუთვნილი 30 მილიარდ დოლარზე მეგი თანხები. ეს კანონპროექგი პრეზიდენგს ავალებს შეწყვიგოს შეერთებული შგაგების მონაწილეობა გაეროს მუშაობაში, მათ შორის, ამ ორგანიზაციის ნებისმიერ ორგანოში, სპეციალიზებულ საგანგოში, კომისიაში ან ფილიალში, ავრეთვე, დახუროს გაეროში ამერიკის შეერთებული შგაგების მუდმივი წარმომადგენლობა“, – თქვა კონგრესმენმა.

როგორც მან აღნიშნა, „ამერიკის სუვერენიგეგის აღდგენის შესახებ აქგი“ გაეროს გავლენიან შეხედულებას ეფუძნება, რომ ამერიკელებმა შეწყვიგონ გაეროს საერთაშორისო მისიების დაფინანსება და შეერთებული შგაგების შეიარაღებული ძალების ნებისმიერი მონაწილეობა ამ მისიებში.

ანალიგიკოსები მიანიშნებენ, რომ კონგრესმენ რონალდ პოლს ასეთი კანონპროექგი უკვე მეოთხედ შეაქვს კონგრესში ამ ბოლო ექვსი წლის განმავლობაში და, როგორც ჩანს, ამჯერადაც მას არანაირი შანსი არ აქვს მიიღოს საჭირო მხარდაჭერა კონგრესმენთა მხრიდან.

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 56. პარასკევი. 11 მარტი. 2005 წელი.

◎ მშვიდობით, ჯვარი გეწეროს!..

ჩოკოს მოიკლა დაქოჩნინება ქართლოს კასრაძეს წინაზ დასამიძე

ერმ თავის გამორჩეულ შვილებს მხოლოდ სახელით მოიხსენიებს ხოლმე. „გვარდაკარგულებში“ მოსახვედრად, პიროვნული თვისებებით მკვეთრად უნდა იყო გამორჩეული – სხვის გაგკეპნილ გზაზე არ უნდა დადიოდე.

ერთ-ერთი ამგვარი, არაორდინარული ადამიანი, ორმოცი დღის წინ გავაცილეთ იმ ქვეყანაში.

სიკვდილმა გადაწყვიტა საოცარი განდემი ნიაზი – ქართლოსი, ქართლოსი – ნიაზი, კვლავ აღადგინოს, ამჯერად სამუდამოდ. ჩვენ კი, აქ დარჩენილებს, ისღა დაგვრჩენია გავიხსენოთ იმ საოცარი ადამიანის ცხოვრების ფრაგმენტები, რომელსაც ჰქვია ქართლოს კასრაძე. ეს ინტერვიუ ქართლოსის გარდაცვალებამდე ცოტა ხნით ადრე ავიღე.

... ღელაჩემი – ქრისტინე ბიბილური იაკობ გოგებაშვილის ძმის – სიმონის შვილიშვილი იყო. ცხოვრობდა გორში, სტალინის სახლის გვერდით, მამა მღვდელი ჰყავდა და 24-ში დაუხვრიტეს. იაკობმა 16 წლის ქრისტინე თბილისში წამოიყვანა და ქალთა საეპარქიო სასწავლებელში მიაბარა, ყოველთვიურად სწავლის საფასურს – თითო ოქროს უხდიდა. ცხოვრობდნენ მთაწმინდის ძირში, ორსართულიან სახლში.

მამაჩემი დავითი ამ დროს პარიზში ცხოვრობდა, 1914 წელს დაბრუნდა საქართველოში. ერთ მშვიენიერ დღეს, იაკობმა საღელაჩემო და სამამაჩემო მეჯლისზე გააცნო ერთმანეთს.

1925 წელს მამამ ბელინსკის ქუჩაზე იყიდა ორსართულიანი სახლის ნახევარი. დაბადებით გორში დავიბადე, 27 აგვისტოს.

– ბავშვობიდან ყველაზე ძალიან რა დაგახსომდა?

– იცი, შენ, ნიაზი ჩემი მეშობელი იყო, ბელინსკის ათში ცხოვრობდა, მენაოესავებოდა კიდეც. მამაჩემის ღედაც დაისამძიე იყო. მე და ნიაზი ერთად დავდიოდით საბავშვო ბაღში. ერთ ღღესაც (იმ ღღეზე მშვენიერს ვერ ვიგყვი) ნიაზმა დაივიწყა მეშობლობა, ნათესაობა და ბაღში მოიყვანა ნოდარ წიკნიკაძის და, ჩემი ბოლი გოგონა – გინდა თუ არა, დაეჭიდეო. თვითონ ვვერდით ღადგა და ჩემს მეგოქეს აგულიანებდა – უკვანტე, უკვანტეო. გონს მოსვლა ვერ მოვასწარი, სულ კეღელზე მარგყმევინა თავი.

– როგორი მოსწავლე იყავი?

– გააჩნია, ვისთვის... მაგალითად, ლიტერატურის მასწავლებელს ვუყვარდი, სამაგიეროდ, თანაკლასელები მოსაკლავად ღამღვღნენ.

– ?!

– საქმე ის არის, რომ თითქმის ზეპირად ვიცოდი ყველა საპროგრამო ლექსი და პოემა, „თორნიკე ერისთავს“ შეუხვენებლად ჩავაბულებულები ხოლმე. ამის გამო მასწავლებელი – ვარო ვარდიაშვილი (სხვათა შორის, იოსებ ნონეშვილმა მას მიუძღვნა ლექსი „მასწავლებელი“) თანაკლასელებს ანამუსებდა – ქართლოსმა მთელი პოემა იცის ზეპირად, თქვენ რა ღმერთი გაგიწყრებაათ, ნახევარი მაინც რომ ისწავლოთო?

– ყველაზე ძალიან რომელი საგანი გეჯავრებოდა?

– ქიმიას მარო ჯარიაშვილი ვასწავლიდა. ბავშვები ზურგსუკან „წიწაკას“ ვეძახდით. მეგსახელს დაფაზეც ვწერდით დიდი ასოებით. ქალბატონი მარო არ იმჩნევდა, მშვიდად იკითხავდა ხოლმე – ვინ დაწერა ეს ბოსტნეული? ერთხელაც, მის საგანში ორიანი მივიღე. მასწავლებელმა გადაწყვიტა, ეს ღირსშესანიშნავი ამბავი ჩემი მშობლებისთვის პირადად „ეხარებინა“, გაკვეთილების შემდეგ შემოეველო.

დაგწინაურდი და ღედაჩემი გავიფრთხილე – ძალიან მაგრად აკლია ყურს და რაც შეიძლება ხმამაღლა ელაპარაკე-მეთქი. მერე დაბლა ჩამოვედი, მასწავლებელს დავხვდი და ახლა ის გავაფრთხილე – ღედაჩემს ბავშვობაში მენინგიტი აქვს გადატანილი და თუ არ დაუყვირებთ, ვერაფერს გაიგებინებთ-მეთქი.

რამდენი წელი გავიდა მას შემდეგ და ეს ამბავი რომ მახსენდება, მეცინება. ღედაჩემმა და მასწავლებელმა ისე დაუწყეს ერთმანეთს ყვირილი, მეორე ოთახში ჩაძინებული მამაჩემი დაფეთებული გამოვარდა და ისიც ყვირილით ჩაება საქმის გასარკვევად, თავი ვეღარ შეეიკავე, ეშოში გამოვვარდი და ზურგზე დავიწყე ჯორაობა.

– ქართლოს, მოდი, ამას პირველ დადგმულ სპექტაკლად ჩაგითვლი, შენ კი ამასობაში პირველი როლები გიახსენე.

– 1943-ში „ეკეპეში“ ჩავაბარე. გამოცდაზე ფოთის სტადიონის მაკეტი მომცეს სამჯერ დაიპატარავეო. მხოლოდ ორჯერ მოვახერხე. მიუხედავად ამისა, ჩავირიცხე, მამაჩემის ახარება იყო, თორემ რა მინდოდა „ეკეპეში“. თუმცა, ბედს ვერ დავემდურები – მოხდა ისე, რომ ჩემს სტუდენტობის პერიოდს დაემთხვა საესტრადო ბუმი. ამ დროს, არა მარტო საქართველოში, მთელ საბჭოთა კავშირში ქუხდა სოსო ტუღუშის ჯაზ-ორკესტრი, სოსო სამხაკერო ხელმძღვანელიც იყო და მშვენიერ სიმღერებსაც წერდა.

იქვე ჩამოყალიბდა პირველი კვარტეტი, რომლის შემადგენლობაში იყვნენ: კიტია, კალანდაძე, ცაბაძე და მარიანაშვილი. მას მოჰყვა მეორე კვარტეტი, ავთანდილ ჭელოვანის ხელმძღვანელობით. მასში მღეროდნენ ბაკურაძე, ცინცაძე, ბზვანელი და ხარაბაძე.

მე შევქმენი სმეთი – სტუდენტთა მინიატიურების თეატრი, რომლისთვისაც ვწერდი მინიატურებს, სკეტჩებს და ლექსებს.

ძალიან პოპულარული გახდა ჩემს ლექსებზე შექმნილი სიმღერები: „ლურჯი აპრილი“, „ქარი მღერის“, „ვარდების კოშკი აგიგე“, „უცნაური გოგონა“, „ლამაზი ქალი მაინც სხვისაა“ და სხვა.

1946 წელს „ეკეპეი“ უდიპლომოდ დავამთავრე და უნივერსიტეტში მოვეწყვე ფილოლოგიურზე. ჩემი შემოქმედება უფრო მრავალფეროვანი გახდა – ვაქვეყნებდი ნოველებს, მოთხრობებს და რომანებს. მიუხედავად ამისა, ყველაზე დიდი პოპულარობა მომიგანა „ტომატის გამყიდველმა“. საქართველოში ოჯახი არ იყო, ეს ფირფიტა რომ არ დაეგროიალებინა.

– ყველა, ყველა და, შენი და ნიაზის ურთიერთობა როგორ წარიმართა, გაგიარა იმ წყენამ?

– ნიაზი განუმეორებელი პიროვნება იყო, თბილისის მოდების რეფორმატორი, მთელი ქალაქი მას ბაძავდა. გუშინდელივით მახსოვს, ერთხელ, ოპერის წინ „ვაბირჟევებდით“. დავინახეთ ვიღაც რუსი ოფიცერი მოდის. ნიაზმა მითხრა, სადმე მიეფარეო. თვითონ ორივე ხელით ფოსტის ყუთს შეუდგა და ოფიცერი რომ გაუსწორდა, სთხოვა, ყუთი ვარდება და ვიდრე ჩაქუჩს მოვიგან, დაიჭირეთო. ოფიცერს ხმა არ ამოუღია, ისე ჩაენაცვლა ნიაზს. ჩვენ გამზირის მოპირდაპირე მხარეს გადავედით, ხალხი გავაჩერეთ და სიცილით ვეხოცებოდით.

თალიკო რომ შევირთე, არ დამიპაგიეებია, ლოთობდა და მეგობრები ვცდილობდით, არ დაელია. შუა ქორწილში ჩვენს ფანჯარას, მეორე სართულზე ნიაზი გაუსწორდა ჭიქით ხელში. თურმე, ამწე მანქანა დაეჭირა, დაგველია, ბევრი ვეხვეწეთ, შემოდიო, მაგრამ უარი გვითხრა, მძღოლს ანიშნა და ნელნელა დაეშვა.

– დიდ ესტრადაში როდის მოხვედი?

– 1954 წელს ჯანო ბაგრატიონმა მიმიწვია კონფერანსიედ თავის საესტრადო ანსამბლში. ძალიან ვუყვარდი ცხონებულს. მაგარ ფორმაში ვიყავი, მთელ პროგრამას მე ვადგენდი. შემდეგ გაბესკირიას ჯაზი მიმყავდა, მოგვიანებით – „ორეარა“, „რერო“ და „ციცინათელა“. ამ ანსამბლებთან ერთად, მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში ვარ ნამყოფი, კონცერტები ყველგან მათ ენაზე მიმყავდა. ერთხელ საფრანგეთში, კონცერტის შემდეგ დარბაზიდან ერთი ფრანგი ამოვიდა და დიდხანს მართმევდა ხელს, ბოლოს მკითხა – რა ენაზე მიყავდათ კონცერტი.

– რომელი იყო შენთვის ყველაზე ბედნიერი და ყველაზე უბედური ღღე?

– ყველაზე ბედნიერი იყო საქართველოს დამოუკიდებლობის გამოცხადება. უბედური – მამის სიკვდილი.

ჯემალ კასრაძე.

◎ განგაში!

შემზარავი მკვლელობა, რომელმაც შეძრა წალკა

უპანასკნელ წლებში საქართველოში არსებული ეკონომიკური პრობლემების გამო ბევრმა ბერძენმა ისტორიულ სამშობლოს – საბერძნეთს მიაშურა. მაგრამ ყველამ არა. საქართველოში ისევ ცხოვრობენ ბერძნები, რომელთაც ისევე უჭირთ თავის გაგანა, როგორც ყველა ქართველს. ბევრი ბერძენი ფიქრობს, რომ ეკონომიკურ სიდუხჭირეს საქართველოში უფრო გაუძლებდნენ, ვიდრე მის გარეთ. თუნდაც უკეთეს პირობებში ყოფნისას. ასეთი იყო **მიშა ჩამურლიევის** ოჯახიც, რომელიც ახლახანს, ყაჩაღური თავდასხმის შედეგად, ვერაგულად მოკლეს. მკვლელებმა არც ქართულ-ბერძნული ურთიერთობა ჩააგდეს რაღედ და არც მისი ინვალიდი შვილი, რომელიც მამის მკვლელობის თვითმხილველი გახდა და არც ის, რომ ბევრმა ბერძენმა, ახლადჩამოსახლებულ ქართველებს დახმარების ხელი გაუწოდა. მიშა ჩამურლიევს ყველა პაგიოსან და წესიერ ადამიანად ეცნობდა. 36 წელი იმუშავა, უყვარდა ყველას – ქართველსაც და არაქართველსაც. ის ერთნაირი სითბოთი და გულისხმიერებით ხვდებოდა მის პაგარა რესტორანში შესულს. წალკის ცივ ზამთარში, მისი ხელით გამენებული მწვანე ორანჟერეა ამ კაცის სიცოცხლისადმი განსაკუთრებულ სიყვარულზე მეგყველებდა.

მიშა ჩამურლიევის ტრაგიკულად დაღუპვას მძიმედ განიცდის მთელი წალკის რაიონი. ახლა ისღა დაგვრჩენია, გამოძიების შედეგებს ღეველოდოთ, რათა დამნაშავეებს საკადრისი პასუხი მიეზღოთ.

ნაზი მეშველიანი.

◎ ჯანდაცვა

საერთაშორისო გამოფენას მასპინძლობს

საქართველო ჯანდაცვის სფეროში პირველ საერთაშორისო გამოფენას მასპინძლობს. როგორც გუშინ გამოფენის გახსნის საზეიმო ცერემონიაზე ჯანდაცვის მინისტრმა ლადო ჭიპაშვილმა განაცხადა, ეკონომიური პრობლემების მიუხედავად, ქვეყანაში ჯანდაცვის სფერო მნიშვნელოვნად ვითარდება.

როგორც მინისტრმა განაცხადა, სწორედ გასულ წელს ჯანდაცვის სფეროს დაფინანსების 80 პროცენტით გაზრდამ განაპირობა ღღევანდელი საერთაშორისო ღონის გამოფენის ორგანიზება.

როგორც მინისტრმა განაცხადა, მთავარია, რომ ქართველმა ექიმებმა სამედიცინო დაწესებულებებში ახალი ტექნოლოგიების დანერგვის ინიციატივა გამოხატეს.

საქართველოში პირველ საერთაშორისო გამოფენაზე 18 ქვეყნის 75 კომპანიის პროდუქციაა წარმოდგენილი. ვრცელ მასალას გამოფენის შესახებ შემდეგ ნომერში შემოგთავაზებთ.

ინტერ-პრესი.

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო აცხადებს საჯარო აღმინისტრაციული წესით საქმისწარმოების დაწყებას ეკოლოგიური საქმიანობის შემდეგ სალიცენზიო განაცხადებთან დაკავშირებით:

1. შპს „იმერმშენპროექტი“ – საინჟინრო-გეოლოგიური სამუშაოები;

2. შპს „ბურჯი“ – საინჟინრო-გეოლოგიური სამუშაოები.

ზეპირი მოსმენა გაიმართება სამინისტროს გარემოსდაცვითი ნებართვებისა და ლიცენზიების სამსახურში 2005 წლის 30 მარტს 11 საათზე, მისამართზე: **ქ. თბილისი თამარაშვილის 15 ა, მე-3 სართული.**

გარემოსდაცვითი ნებართვებისა და ლიცენზიების სამსახური.

შპს თბილისის მთაწმინდა-კრწანისის რ-ნის საავარიო სამსახური ახლენს ფირმის ლიკვიდაციას. პრეტენზიის მქონე პირებს შეუძლიათ მოგვმართონ მისამართზე გ. ლეონიძის ქ. №7.

ადმინისტრაცია.

განცხადება

სსიპ საქართველოს ტელევიზია და რადიომაუწყებლობა აცხადებს სატელევიზიო პროექტების შესყიდვაზე ორეტაპიან ინტელექტუალურ ღია ტენდერს

რეკვიზიტები – ქ. თბილისი კოსტავას ქ. №68

ტენდერი ტარდება ტელეპროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესების, ნოვატორული ფორმების მოსაზიდად და განსახორციელებლად.

კპირველი სატენდერო ეტაპი:

1) ინფორმაცია განმცხადებლის და შემოქმედებითი ჯგუფის შესახებ:

ა) იმ შემთხვევაში თუ განმცხადებელი შემოქმედებითი ჯგუფი ან სტუდიაა:

აღწერეთ თქვენი შემოქმედებითი ჯგუფი, სტუდია თუ როდის იყო იგი რეგისტრირებული, რა პროექტები ჰქონდა განხორციელებული უკანასკნელი სამი წლის განმავლობაში. წარმოადგინეთ სია და მოკლე ბიოგრაფიული ცნობები იმ პირთა შესახებ, რომლებიც უშუალოდ იქნებიან ჩართული გადაცემაში.

ბ) თუ განმცხადებელი პიროვნებაა:

თქვენი ბიოგრაფიული მონაცემები (განათლება, შემოქმედებითი მუშაობის პრაქტიკა), ბოლო სამი წლის მანძილზე გაკეთებული გადაცემები (თუ რა თქმა უნდა ასეთი იყო).

2) სასცენარო გეგმა, სავარაუდო საწარმოო-ტექნოლოგიური პროცესის აღწერა.

3) სატენდერო პროექტები:

1. ლოტი 1: დოკუმენტური ფილმები (ქართული კულტურის ცნობილ მოღვაწეთა პორტრეტები) – ქრონომეტრაჟი 26 წთ.

2. ლოტი 2 დოკუმენტური ფილმები (ჯვაროსნები და საქართველო) – ქრონომეტრაჟი 26 წთ.

3. ლოტი 3: დოკუმენტური ფილმები (გიორგი III-ისა და თამარ მეფის ეპოქა) – ქრონომეტრაჟი 26 წთ.

4. ლოტი 4: დოკუმენტური ფილმები (კრწანისისა და დიდგორის ბრძოლები) – ქრონომეტრაჟი 26 წთ.

5. ლოტი 5: დოკუმენტური ფილმები(ქართული უნივერსიტეტი) – ქრონომეტრაჟი 26 წთ.

6. ლოტი 6: დოკუმენტური ფილმები (ალგერნაგიული ხელოვნება საქართველოში) – ქრონომეტრაჟი 26 წთ.

7. ლოტი 7: დოკუმენტური ფილმები(ეთნიკური უმცირესობები საქართველოში) – ქრონომეტრაჟი 26 წთ.

თითოეული პროექტის კონცეფციის დაწერილებით მონაცემებს შეგიძლიათ გაეცნოთ გელერადიომაუწყებლობის მშრომელთა მისაღებში.

მისამართი: კოსტავას №68 ან საქტელერადიომაუწყებლობის ვებ. გვერდზე www.geotvr.ge

ორ ეტაპიანი ტენდერის პირველ ეტაპზე საკვალიფიკაციო მონაცემებთან ერთად წარმოდგენილი უნდა იქნეს პირველადი საგენდერო წინადადებები ღირებულებების გარეშე.

მეორე საგენდერო ეტაპისთვის:

პრეტენდენტები წარმოადგენენ:

გადაცემის სარჯთაღრიცხვას.

პირველადი საგენდერო წინადადებების შედეგად საგენდერო კომისია აღგენს საგენდერო ღოკუმენტაციის საბოლოო ვარიანტს. პრეტენდენტის მიერ საგენდერო მოსაკრებლის გადახდის შემდეგ მას გადაეცემა საგენდერო ღოკუმენტაციის საბოლოო ვარიანტი.

ტენდერში მონაწილეობის მსურველებმა საგენდერო კომისიას "სახელმწიფო შესყიღვის შესახებ" კანონის შესაბამისად საკვალიფიკაციო მონაცემები უნდა წარმოუდგინონ ქართულ ენაზე (უცხო ქვეყნის მონაწილეების მიერ საკვალიფიკაციო მონაცემები წარმოდგენილ უნდა იქნეს ინგლისურ ენაზე. ქართულ ენაზე ნოგარიულად დამოწმებული თარგმნის დართვით) **2005 წ. 28 მარტის 11 საათიდან 31 მარტის 17 საათამდე. შემდეგ მისამართზე: თბილისი, კოსტავას 68, ოთახი № 341.**

საკვალიფიკაციო მონაცემები უნდა შეიცავდეს შემდეგ ცნობებსა და ინფორმაციას

ეურიდიული პირებისთვის:

- ცნობას საქართველოს რეესტრის ეროვნული სააგენგოდან, რომ მის ქონებაზე არ არის დადებული ყადაღა (უცხო ქვეყნის მონაწილეების მიერ – შესაბამისი ქვეყნის სახელმწიფო ორგანოდან);

- ცნობას სასამართლოდან, რომ მის მიმართ არ მიმდინარეობს მისი გაკოგრების ან სანაციის საქმის წარმოება, არ მიმდინარეობს მისი რეორგანიზაცია ან ლიკვიდაცია (უცხო ქვეყნის მონაწილეების მიერ – შესაბამისი ქვეყნის სახელმწიფო ორგანოდან);

- ცნობას, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროდან, რომ გენდერში მონაწილეობის მსურველი იურიდიული პირის ხელმძღვანელები უკანასკნელი ხუთი წლის განმავლობაში არ არიან სასამართლევი ან შესყიღვის დაწყების მომენგისთვის მათ მიმართ არ არის აღრული სისხლის სამართლის საქმე მათ სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებით (უცხო ქვეყნის მონაწილეების მიერ – შესაბამისი ქვეყნის სახელმწიფო ორგანოდან).

ფიზიკური პირებისთვის:

- ცნობას, შესაბამისად უფლებამოსილი ლიცენზირებული სამედიცინო დაწესებულებიდან, რომ იგი ქმედუნარიანია;

- ცნობას, შინაგან საქმეთა სამინისტროდან, რომ იგი უკანასკნელი ხუთი წლის განმავლობაში არ იყო მსჯავრდადებული და შესყიღვის დაწყების მომენგისთვის მის მიმართ არ არის აღრული სისხლის სამართლის საქმე მის ეკონომიკურ და სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებული დანაშაულისთვის.

- ცნობას სასამართლოდან, რომ მის მიმართ არ მიმდინარეობს გაკოგრების საქმის წარმოება.

ტენდერში მონაწილეობის მსურველი პირი გაიკლის საკვალიფიკაციო შერჩევას, დასახელებულ იქნება პრეტენდენგად მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ წარმოადგენს ზემოთ ჩამოთვლილ ყველა საკვალიფიკაციო ღოკუმენგს და ისინი არ აღმოჩნდება ყალბი.

საგენდერო ღოკუმენტაცია შედგენილი ქართულ ენაზე პრეტენდენტებს გადაეცემათ მათ მიერ საგენდერო მოსაკრებლის (500ლ.) გადახდის შემდეგ, ვადა ეცნობებათ დამაგებით. მისამართზე – **ქ. თბილისი. კოსტავას ქ. №68, ოთახი № 341 – სსიპ საქტელერადიომაუწყებლობა.**

დამატებითი ინფორმაციისთვის მიმართეთ საკონტაქტო პირს – ზამთარაძე ნათია. ტელ: 33-23-64.

სსიპ საქტელერადიომაუწყებლობის მიერ 2 მარტის №49 გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ ავტომანქანების შესყიღვაზე ღია ტენდერის განცხადებაში გაიპარა უზუსტობა საგენდერო მოსაკრებელი 300 (სამასი) ლარის ნაცვლად უნდა იყოს **500 (ხუთასი) ლარი.**

საქართველოს ექსპორტიორთა ასოციაციის წევრთა საყურადღებოდ!

2005 წლის 29 მარტს 18 საათზე მისამართზე: ქ. თბილისი ჯიქიას ქ. № 5 საქართველოს ექსპორტიორთა ასოციაციის ოფისში მოწვეულია საქართველოს ექსპორტიორთა ასოციაციის გენერალური ასამბლეა.

ღღის წესრიგი:

1. საქართველოს ექსპორტიორთა ასოციაციის პრეზიდენტის თ. აგლაძის ანგარიშის მოსმენა მისი არჩევის ღღიდან ჩაგარებული სამუშაოების შესახებ;

2. ასოციაციის აღმასრულებელი საბჭოს (გამგეობის) წევრების არჩევა და ასოციაციის წესდებაში ცვლილებების შეგანა.

საქართველოს ექსპორტიორთა ასოციაციის გამგეობა.

მიმდინარეობს ცეკავშირის სს „თბილისის“ შპს „ღელისის“ ლიკვიდაცია. ფიზიკურმა და იურიდიულმა პირებმა, რომლებსაც გააჩნიათ რაიმე სახის პრეტენზია დარეკონ ტელ: 39-28-46.

საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის განცხადება ტენდერის ჩატარების შესახებ

საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია აცხადებს ღია ტენდერს საკანცელარიო საქონლის, კარგიჯების შესასყიღად და იწვევს ტენდერში მონაწილეობის მისაღებად ყველა დაინტერესებულ პირს.

ლოტი 1. საკანცელარიო საქონელი

№	დასახელება	რაოდენობა
1.	ქაღალდი A3	120
2.	ქაღალდი A4	1500
3.	ქაღალდი უფერო	300
4.	ქაღალდი დიპლომი	250 ზომა ფერადი ზოლის
5.	ჩასანიშნი ფერადი უფრაგმენტი	600
6.	ჩასანიშნი ნეკერჩხალი	240
7.	საკანცელარიო კანფეტი 48 უფრაგმენტიანი	360
8.	საკანცელარიო კანფეტი 96 უფრაგმენტიანი	100
9.	ბალიშები ფიფი და ტატიანა	720
10.	საქაღალდე ბიუროსთვის	1800
11.	ხრიტინკები	300
12.	საქაღალდე რეზინიანი	1200
13.	საქაღალდე ფაილებით	60
14.	კალამიანები	200
15.	ფანქარი	12000
16.	ბალიკრიტი ალუმინიანი	60
17.	ბალიკრიტი ფერადფერადი	120
18.	ბალიკრიტი	360
19.	სანიშნე	24
20.	ბიუვლეტი	1200
21.	კრეკერი A3	3000
22.	კრეკერი A4	15000
23.	კრეკერი A5	5000
24.	კალკულატორი	24
25.	ფიფერი კიბეები	240
26.	ალუმინი კიბეები	240
27.	კოსტიუმების ჯიხურები	600
28.	კოსტიუმების ფიტრები	720
29.	სასაფეთქლე კოსტიუმები	60
30.	სასაფეთქლე ლენტი	120
31.	ფიფაკოფები	120
32.	ბუნების ფიფი	120
33.	სტეკერი N10	100
34.	სტეკერის ტყვიები 24/6	600
35.	ანტენებისთვის	120
36.	ბალიშები	60
37.	საკანცელარიო ფანი	240
38.	საკანცელარიო ფანერი	3400
39.	საკანცელარიო ნაფიფი	300
40.	საკანცელარიო ბალი	300
41.	ბალიში	300
42.	ფანქარი	600
43.	კოსტიუმის ფანქარი	300
44.	კოსტიუმის ფანქარი	300
45.	ხიფფები	120
46.	ხიშტები	120
47.	ხიფანები	120
48.	ხელის ფიფი და ხიშტები	120
49.	ტაბლეტი	300
50.	ფერადი ფანქარი	360
51.	ფერადი ანტენები	120
52.	ხელის ფიფი	120
53.	ხელის ბალიშები	120

ლოტი 2. კომპიუტერი

№	დასახელება	რაოდენობა
1.	კომპიუტერი ZENITH P4-3GHz R 3120-3121	115
2.	კომპიუტერი ZENITH Workstation 380	20
3.	კომპიუტერი Canon Fp 224	15
4.	კომპიუტერი Canon LBP 810	15
5.	კომპიუტერი HP LJ 5L, 6L	50
6.	კომპიუტერი HP LJ 1200	30
7.	კომპიუტერი HP LJ 1100	15
8.	კომპიუტერი HP LJ 1010	40
9.	კომპიუტერი HP C Inkjet 27-28, HP DJ 3550	22
10.	ტრანსფორმატორი DOC 45	10
11.	კომპიუტერი HP-officejet all-in-one (HP 4200) ბეჭდვა	5
12.	კომპიუტერი HP-officejet all-in-one (HP 4200) ასლიდან	5
13.	კომპიუტერი HP-C 4129x, HP LJ 1000	3
14.	კომპიუტერი HP LJ 4050	2
15.	კომპიუტერი panasonic Ks Fp 152	3

დაინტერესებულმა პირებმა საკვალიფიკაციო მონაცემები ქართულ ენაზე უნდა წარმოადგინონ **28 მარგიდან 31 მარგის 18 საათამდე** შემდეგ მისამართზე: **ქ. თბილისი, ინგოროყვას ქ. № 7, შემდეგ ტელეფონებზე: 93-13-97, 99-89-77.**

საკვალიფიკაციო მონაცემები უნდა შეიცავდეს შემდეგ ცნობებსა და ინფორმაციას:

ეურიდიული პირისთვის:

1. ცნობები სასამართლოდან, რომ არ ხორციელდება მისი რეორგანიზაცია ან ლიკვიდაცია და არ მიმდინარეობს გაკოგრების ან სანაციის საქმე;

2. ცნობა ნოგარიუსთა პალატიდან, რომ მის ქონებაზე არ არის დადებული ყადაღა;

3. ცნობა მსს-დან, რომ მისი ხელმძღვანელები უკანასკნელი 5 წლის განმავლობაში არ იყო მსჯავრდადებული და მოცემულ მომენგში მის მიმართ არ მიმდინარეობს სისხლის სამართლის საქმე ეკონომიკურ ან სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებული დანაშაულისთვის;

ფიზიკური პირისთვის:

1. ცნობა, შესაბამისად უფლებამოსილი სამედიცინო დაწესებულებიდან, რომ ფიზიკური პირი ქმედითუნარიანია;

2. ცნობა მსს-დან, რომ მისი ხელმძღვანელები უკანასკნელი 5 წლის განმავლობაში არ იყო მსჯავრდადებული და მოცემულ მომენგში მის მიმართ არ მიმდინარეობს სისხლის სამართლის საქმე ეკონომიკურ ან სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებული დანაშაულისთვის;

3. ცნობები სასამართლოდან, რომ მის მიმართ არ მიმდინარეობს გაკოგრების საქმის წარმოება;

უცხო ქვეყნის წარმომადგენლების მიერ საკვალიფიკაციო მონაცემები წარმოდგენილი უნდა იქნეს შესაბამისი ქვეყნის სახელმწიფო ორგანოდან.

იურიდიული და ფიზიკური პირი ვერ გაიკლის საკვალიფიკაციო შერჩევას თუ იგი ზეგით დადგენილ ვადებში არ წარმოადგენს ზემოთ აღნიშნულ ყველა ცნობას და ინფორმაციას, ან რომელიმე მათგანი ყალბი აღმოჩნდება.

პრეტენდენგთა შერჩევა საკვალიფიკაციო მონაცემების განხილვის შედეგად მოხდება **2005 წლის 6 აპრილს** წარმოდგენილი ღოკუმენტაციის ზემოთ აღნიშნული მოთხოვნათა შესაბამისობის დადგენის საფუძველზე.

საგენდერო ღოკუმენტაციის მიღება ტენდერში მონაწილე პრეტენდენტებს, 500 ლარის ოღენობის საგენდერო მოსაკრებლის გადახდის შემდეგ, შეეძლებათ არა უგვიანეს **2005 წლის 12 აპრილს 16 საათისა** შემდეგ მისამართზე: **ქ. თბილისი, ინგოროყვას ქ. № 7.**

საგენდერო ღოკუმენტაცია შედგენილი უნდა იყოს ქართულ ენაზე. საგენდერო წინადადების გახსნა მოხდება პრეტენდენგთა თანდასწრებით ზემოთ აღნიშნულ მისამართზე **2005 წლის 19 აპრილს 15 საათზე.**

ტენდერში შესაძლებელია რამდენიმე გამარჯვებულის გამოვლენა. ტენდერში გამოვლენილმა გამარჯვებულმა ორგანიზაციებმა უნდა უზრუნველყონ საკანცელარიო საქონლის და კარგიჯების მოწოდება **2005 წლის აპრილიდან 2005 წლის ბოლომდე** ეტაპობრივად.

დამატებითი ინფორმაცია დაინტერესებულ პირებს შეუძლიათ მიიღონ შემდეგი პირებისგან **ქეთევან ბოლქვაძე, რამაზ მინდიაშვილი, მისამართზე: ქ. თბილისი, ინგოროყვას ქ. № 7, ტელეფონი: 93-13-97; 99-89-77.**

საგენდერო კომისია.

◎ შენ, ნიჭო ჩემო...

ეს ცდუნა პეტერბურგში...

ამ ამბავმა ვახტანგ გაბლიაშვილის ცნობილი ფილმი „ქეთო და კოტე“ გამახსენა. თუმცა გოგონას, რომელზეც ახლა გიამბობთ, არც ქეთო ჰქვია და არც მდიდარი ვაჭრის შვილია. იგი სულ სხვა დროში, სულ სხვა გზითა და მისიით მოხვდა სასწავლებლად პეტერბურგში.

მანამდე იყო თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის კონსერვატორიაში გაგარკვული ულამაზესი წლები, საკუთარი თავის პროფესიული შეცნობის, მომავლის პერსპექტივების ჭვრეტის ოთხწლიანი პერიოდი. ბაკალავრიატის კურსის დამთავრების შემდეგ ყველაზე მნიშვნელოვანი მაინც იყო მუსიკისმცოდნეობის ფაკულტეტის პროფესორ-მასწავლებელთა აზრი, რომ მათ უმაღლეს შემოქმედებით სასწავლებელში აღზრდილთაგან გამორჩეულად ნიჭიერ და შრომისმოყვარე კაღრს, რომელთანაც დაკავშირებული იყო სასწავლებლის სამომავლო ამოცანები, ბევრად მეტი უნდა მიეღო, ვიდრე ამას თბილისის კონსერვატორიის მაგისტრატურა მისცემდა.

მსოფლიოს წამყვანი ქვეყნების სამუსიკო განათლების პროცესში ინტეგრირებული ქართული სამუსიკო სკოლა მუსიკისმცოდნეობაში ორიენტაციას ყოველთვის რუსეთზე იღებდა. ამ მხრივ გამორჩეული იყო სანკტ-პეტერბურგის რიმსკი-კორსაკოვის სახელობის კონსერვატორია, რომელშიც მუსიკისმცოდნეობის კორიფეებთან ერთად ქართული მუსიკისმცოდნეობის მესაძირკველნიც აღიზარდნენ შ. ასლანიშვილი, ლ. დონაძე, აღარაფერს ვამბობ დირიჟორთა თაობებზე, რომელთაგან მელიგონ და ანდრია ბალანჩივაძეების, ევგენი მიქელაძისა და ოდისეი დიმიტრიადის გახსენებაც იკმარებდა.

სწორედ ამ დიდი ტრადიციების სასწავლებელს ანდო თბილისის კონსერვატორიის ხელმძღვანელობამ, კერძოდ რექტორმა მანანა დოიჯაშვილმა ნათია დეკანოსიძისა და მისი თანაკურსელის ეკა დიასამიძის ბედი. ქართველ კოლეგებს დახმარება გაუწიეს რუსეთის სალელრომ საქართველოში და რუსეთის კულტურის სამინისტრომ და ორივე გოგონა უფასო სწავლით უმრწუნელყო.

ნათია დეკანოსიძის კვლევის სფერო მუსიკის თეორია, კერძოდ მუსიკალური ნაწარმოების ანალიზის საკითხებია. როგორც ახლახან, არდადეგებზე თბილისში ჩამოსულმა მიამბო, გაუმართლა არა მარტო სასწავლებელში, პედაგოგშიც. მისი პროფესორი, ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი ვალენტინა შირიაკოვა მრავალმხრივი სპეციალისტია. „არანაკლები ღირსებით გამორჩეული იყო თბილისში ჩემი პედაგოგი, პროფესორი მანანა ანდრიაძე. მით უმეტეს ვერ შევეწინააღმდეგე მის ნებას, ჩემი მომავალი პეტერბურგელი კოლეგისათვის მიენდო“ – ამბობს ნათია.

ამ ფაქტს ნათია ამგვარად ხსნის: „მთავარი, რასაც გვერდს ვერავინ აუვლის და რითაც მსოფლიოს ბევრი უმაღლესი სამუსიკო სასწავლებელი ნამდვილად ვერ შეედრება სანკტ-პეტერბურგისას არის თვით გარემო, რომელშიც მისი საუკეთესო ტრადიციები ცოცხლობს და მძლავრობს. უმთავრესი მაინც მისი არაჩვეულებრივად მდიდარი მუსიკალური ცხოვრებაა. მუსიკისმცოდნისათვის ერთი აკადემიაა მრავალფეროვანი ფილარმონიული კონცერტები, რომელშიც მსოფლიოს საშემსრულებლო ხელოვნების რომელ ვარსკვლავს არ შეხვდებით, მუსიკისმცოდნე სწორედ ამ ნოყიერ ნიადაგზე უნდა იზრდებოდეს“.

როგორია ქართველი სტუდენტის თვალით დანახული პეტერბურგის კონსერვატორია? – ამ შეკითხვაზე ნათია ასე უპასუხებს: „მუსიკისმცოდნეობის ფაკულტეტს დღესაც მყარ ბურჯად უდგანან ამ დარგის მეტრები: გ. ბერშადსკაია და ე. ლუჩევსკაია. მათ ნამშრომებს ვერც ერთი თანამედროვე მუსიკისმცოდნე გვერდს ვერ აუვლის, ქართველოდან კი ნაკლებად მიგვიწვდებოდა ხელი, ამის მიზეზი იყო ბოლო თხუთმეტ წელიწადში საბჭოური სივრცის რღვევა და ქართული მუსიკისმცოდნეობის იზოლაციაში მოხვედრა. ამიგომაც ვცდილობ დავეწაფო ახალ ლიტერატურას, არდადეგებზე თბილისს კონსერვატორიაშიც ჩამომაქვს ბიბლიოგრაფია, წიგნები, სასწავლო პროგრამები.

ჩემს მოსაუბრეს არც ის ავიწყდება, რომ ქართველმა მუსიკისმცოდნემ კვლევის ნებისმიერი მეთოდი უპირველესი საუნჯის – ეროვნულ მუსიკალურ მემკვიდრეობის სამსახურში უნდა გამოიყენოს. ამიგომაც ნევისპირა ქალაქს თავისი სიყვარული ქართველი კომპოზიტორის ოპერის პარტიტურით მიაშურა – თბილისშივე ჰქონდა ჩაფიქრებული მაგისტრატურაში საოპერო მუსიკის პრობლემებზე, კერძოდ, ბიძინა კვერნაძის ნაწარმოებზე – „იყო მერვე წელსა“ ემუშავა.

ყველაზე ამაყად მაშინ იგრძნო თავი, როცა მისმა პედაგოგმა ვალენტინა შირიაკოვამ პარტიტურა გადაფურცლა და ბოლომდე სულმოუთქმელად დაუკრა. იმ წამსვე გამოყო სასულიერო გალობის ძირებთან სიახლოვე, ფრესკული სახეები, ორიგინალური ბეგრწერა.

მეორე სასწავლო წელიწადია ქართველი გოგონა ნათია დეკანოსიძე პეტერბურგში სწავლობს. იმის გარდა, რომ იქაური სასწავლო პროცესის საკეთე აითვისა, ქართული კულტურის სახელითაც ბევრის თქმა მოასწრო. მონაწილეობდა პუშკინოში გამართული ხალხურ მუსიკალური შემოქმედების მკვლევართა საერთაშორისო კონფერენციაში, სადაც აჭარული ნაღურის ფენომენი გააშუქა. ნათიას თბილისის კონსერვატორიაში მეორე სპეციალობა ხალხური მუსიკალური შემოქმედება აქვს დამთავრებული პროფესორ კუკური ჭოხონელიძის ხელმძღვანელობით. პეტერბურგის კონსერვატორიის რექტორის საახალწლო ნაძვისხეზე ეროვნულ ტანსაცმელში გამოწყობილმა თავის მეგობართან ეკა დიასამიძესთან ერთად ქართული ხალხური სიმღერები შეასრულა (მესამე ხმა ერთ-ერთ ინგლისელ ყმაწვილს შეასწავლეს) „უცხოელებს ჩვენი მხარდაჭერაც არ აკლიათ, ახლახან ესტონელ მევიოლინე გოგონას დავეხმარე, რომელმაც ესტონეთის წარმომადგენლობაში ჩვენი საფორტეპიანო თანხლებით შეასრულა ესტონური და ქართული ქმნილებები“ – მეუნიება ნათია.

წარმატებები ნათიას არც სამშობლოში აკლდა. სტუდენტური დღეების რესპუბლიკური კონკურსის ლაურეატი, ახალგაზრდა შემოქმედთა ბანაკის „მზიური ველის“ საბაფხულო შეკრების მონაწილე, სადაც ფრიად საპატიო პრიზი „ყველაზე ინტელექტუალურისა“ დაიმსახურა. გოგონას გამორჩეული ნიჭიერება თბილისის კონსერვატორიის ხელმძღვანელობამ კომპოზიტორ იოსებ ბარდანაშვილის სახელობის სტიპენდიით აღნიშნა, შემდეგ კი პირველს მიენიჭა ყველა ახალგაზრდა მუსიკოსისათვის საოცნებო – ყანწელი – კახეთის სახელობის სტიპენდია. სიამაყესთან ერთად ორი დიდი ქართველი მუსიკოსის სტიპენდია საამედო ეკონომიური საყრდენი იყო. მოგეხსენებათ საზღვარგარეთ ცხოვრებას რამხელა თანხა ესაჭიროება. იმის გამო, რომ დებულების თანახმად სტიპენდია მარტო თბილისის კონსერვატორიის სტუდენტს ეკუთვნის, რუსეთში ნათია ამ დახმარების გარეშე დარჩა. თუ კონსერვატორიის ხელმძღვანელობის აზრს დავიმოწმებთ, პეტერბურგში მყოფი ძველი სტუდენტები, უწინარესად, ქართული კულტურისათვის საჭირო კადრებად იზრდებოდნენ. ვისაც ქართულ კულტურაზე ბედი შესტკივა, ვისაც აინტერესებს თუ ვინ განაგრძობს უფროსი თაობის საქმეს, ალბათ, დახმარების ხელსაც გამოუწვდის მას.

რუსუდან მუხიგულაშვილი.

◎ ფეხბურთი

მწვრთნელია და გუნება

ფაბიო კაპელომ კიდევ ერთხელ დამტკიცა, რომ დიდი მწვრთნელია. ჩემპიონთა ლიგის საპასუხო მერვედფინალურ მაგჩს ვგულისხმობთ, რომელშიც 55-ე წუთზე, ერთი შეხედვით, ალოგიკური შეცვლა განხორციელდა – „იუვენტუსის“ თილისმა დელ პიერო სათადარიგოთა სკამზე მიაბრძანეს, მინდორზე კი ტრეზეგე შევიდა. ეს ნაბიჯი რომ გამართლებული გახლდათ, 75-ე წუთზე დასტურდა – ფრანგმა ნახევარბრუნში ულამაზესი გოლი „ცაციათი“ გაიტანა და თამაში დამატებით დროში გადაიყვანა 1:0 (პირველი შეხვედრა – 0:1), მეხი კი 116-ე წუთზე გავარდა, როცა ბრავოს მიერ უხეიროდ მოგერიებულ ბურთს ბალაიეგამ საჯარიმოს მისადგომებიდან ღონივრად დაპკრა და მეტოქე ტურნირს გამოთიშა – 2:0.

სხვათა შორის, თავისი ვარსკლავები – ზიდანი, ბექჭემი და რაული გასახდელის გზას „რეალის“ თავკაცმაც გაუყენა, თუმცა სასიკეთო შედეგი ამას არ მოჰყოლია. ასე რომ, საკუთარი პროფესიული ღირსებების წარმოჩენა ლუშემბურგოს წლეულს მხოლოდ პრიმერადივიზიონის ფინიშზე მოუწევს.

და კიდევ, გერმანელმა მსაჯმა მარკუს მერკმა წიათელი ბარათი გაკინარღისა და რონალდოს უსახსოერა. იგალიელისა რა მოგახსენოთ, მაგრამ სტუმარმა რომ მისთვის უწველულო სასჯელი დაიმსახურა, დაგვეთანხმებით, ფაქტია.

რაც შეეხება საერთო შეფასებას, უნდა ვაღიაროთ, რომ ორრაუნდიანი დუელი კანონზომიერად დასრულდა – ეტყობა, „სამეფო კლუბის“ ჭეშმარიტ ძალაზე ავანსების გაცემისას მომავალში ყველამ თავშეკავება უნდა გამოვიჩინოთ.

დასარჩენი შედეგები: „არსენალი“ – **„ბაიერნი“** 1:0 (1:3). გოლი – ანრი. „მონაკო“ – **„ეინდჰოვენი“** 0:2 (0:1). გოლები – ჰესელინკი, ბისლი. „ლევერკუზენი“ – **„ლივერპული“** 1:3 (1:3). გოლები – კრეინოვეკი; ლუის გარსია (2), ბაროში.

გია პლატონიშვილი.

◎ რეგიონი

„სიონის“ აღზევების დასაწყისი

მიმდე დღეები უდგას ამჟამად ბოლნისის „სიონს“ – ქვემო ქართლელები ეროვნული ჩემპიონატის სატურნირო ცხრილში ბოლოსწინა ადგილზე არიან. ამიგომაც არის, რომ „სიონის“ პროგრამა – მაქსიმუმიცა და მინიმუმიც უმაღლეს ლიგაში ადგილის შენარჩუნებაა. ისიც უნდა ვთქვათ, რომ ზამთრის შესვენების შემდეგ გუნდის ერთგულ ქომაგებს ოპტიმიზმის საფუძველი ნამდვილად აქვთ.

ამის მიზეზი კი გუნდში მომხდარი საკადრო ცვლილებები გახლავთ – მწვრთნელ-კონსულტანტად ცახა ცხადაძის მოსვლის შემდეგ ძირეულად გადახალისდა შემადგენლობა და შედეგმაც არ დააყოვნა. დიახ, არავინ ელოდა, რომ ბევრისგან უკვე საპირველიგოდ განწირული „სიონი“ ოთხ შეხვედრაში ექვს ქულას მოიპოვებდა. სასიკეთოდ იმოქმედა გუნდზე სპონსორების დაინტერესებამაც – ბოლნისის გამგებელი გიორგი არევაძე და საანციო საზოგადოება „მადნეულის“ გენერალური დირექტორი კობა ნაყოფია ყოველმხრივ გვერდში უდგანან „სიონს“. ამის დადასტურებად ის ფაქტიც გამოდგება, რომ „სიონმა“ საწვრთნელი შეკრება იალგაში გაიარა. საერთოდაც, ბოლნისში დიდი გეგმები აქვთ, რაც კლუბის ინფრასტრუქტურის განვითარებას გულისხმობს. იმის გარდა, რომ „სიონმა“ დაკარგული ტრადიციები უნდა აღიდგინოს, ამიერიდან უდიდესი ყურადღება მიექცევა ბავშვთა ფეხბურთსაც. თანაც, არ დაგვიწყდეს, რომ ჭაბუკი ფეხბურთელებთ დაკომპლექტებული „სიონი-2“ წარმატებით ასპარეზობს რეგიონალურ ლიგაში.

...ორი დღის წინათ კი ბოლნისში კიდევ ერთი ღირსშესანიშნავი მოვლენა მოხდა – დაფუძნდა „სიონის“ გულშემატკივართა კლუბი, რომლის პრეზიდენტად „სტატიანი“ ქომაგი ჯამბულ ასათიანი აირჩიეს, მოადგილედ კი – თამაზ სარაჯიშვილი. გულშემატკივართა კლუბის დაფუძნებამ დიდი ინტერესი გამოიწვია ბოლნისელ ქომაგებს შორის, მით უმეტეს, რომ მათ საშუალება ჰქონდათ ამომწურავი ინფორმაცია მიეღოთ საყვარელი გუნდის თაობაზე. ქომაგთა წინაშე კი „სიონის“ აღმასრულებელი დირექტორი დავით სილაგაძე, დირექტორი ბესო ბარათაშვილი და მწვრთნელ-კონსულტანტი კახა ცხადაძე წარდგნენ. სამივე გამომსველელი შეჭპირდა ბოლნისელ ქომაგებს, რომ ამიერიდან „სიონის“ ცხოვრებაში ახალი ეტაპი დაიწყება და წარმატებებიც არ დაახანებს. ოღონდ, მთავარია, ერთგულმა გულშემატკივრებმაც გაითავისონ ყოველივე და თავიანთი მხურვალე ქომაგობით ხელი შეუწყონ „სიონის“ აღზევებას. თანაც, ნუ დაგვავიწყდება, რომ ბოლნისელები ისედაც დაბოირჩევიან აქტიური გულშემატკივრობით და წარმოიდგინეთ, როგორ წაადგება „სიონს“ გასვლით შეხვედრებში თავის ქომაგთა მხარდაჭერა. თანაც, ვის-ვის და საქართველოს ეროვნული ნაკრების პირველ კაპიტანს კახა ცხადაძეს არ ესწავლება ქომაგთა როლი: „მანჩესტერ სიგიში“ ასპარეზობის დროს ხშირად ყოფილა, რომ ჩვენი გულშემატკივრები წაგებული მატჩის შემდეგაც სიმღერით გვაცილებდნენ. ანუ, საყვარელ გუნდს წარმატების დროსაც უნდა ვუქომაგოთ და წარუმატებლობის შემთხვევაშიც გავამხნევოთ. არ უნდა დაგვავიწყდეს მეტოქის პატივისცემაც – ყველას ღირსეულად უნდა დავხვდეთ და პატივი მივაგოთ“.

მოკლედ, ბოლნისში მართლაც დიდი საქმე კეთდება და სასიხარულოა, რომ ფეხბურთის განვითარებით ასეთ დაინტერესებას იჩენენ რაიონის გამგებელი გიორგი არევაძე და „მადნეულის“ გენერალური დირექტორი კობა ნაყოფია. საქმისადმი ასეთი მიდგომა კი შედეგს აუცილებლად მოიგანს...

საპუშარი ინფორმაცია.

◎ ჩოგბურთი

ევროპის პირველობის წინ

ლეილა მესხის ჩოგბურთის აკადემიის და სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სპორტკომპლექსის კორტებზე დამთავრდა საქართველოს ზამთრის ჩემპიონატი 14 წლის ჩოგბურთელთა შორის.

ასპარეზობის შესარჩევი ტურნირიც იყო, რადგან გამარჯვებულები ევროპის პირველობის საგზურებსაც დაიმსახურებდნენ. ამ შეჯიბრებას მარტში ტალინი უმასპინძლებს, ვაჟებში **ნიკოლოზ ბასილაშვილმა** გაიმარჯვა, გოგონებში პირველ ადგილზე **მარიამ ფეტვიაშვილი** გავიდა.

◎ აპროგატიკა

ბრინჯაო ბუგის სანაპიროებიდან

ვინიცაში დამთავრდა სპორტულ აკრობატიკუთა მე-15 ტრადიციული საერთაშორისო ტურნირი – „ვარსკვლავები მდინარე ბუგზე“.

შეჯიბრებაში მონაწილეობდნენ 13 ქვეყნის წარმომადგენლები, მათ შორის – საქართველოს წარგზავნილებიც. გოგონათა წყვილებში მესამე ადგილი დაიკავეს თბილისელებმა – ლანა ქარაიამ და ლია ბეშკენაძემ, რომლებსაც საქართველოს დამსახურებული მწვრთნელი ნინო ბერიანიძე ავარჯიშებს.

გარი ამირხანოვი.

◎ ჟიური

ოლიმპიურ ცენტრში

1990-1992 წლებში დაბადებულ ძიუდოისტთა საქართველოს პირველობაზე სხვადასხვა ქალაქის 248 ჭაბუკი მონაწილეობდა. ეს იყო ერთგვარი მზადება და ძალთა შემოწმება ცნობილი სპორტსმენის ანზორ კიკნაძის ტურნირისა და მოსკოვში მსოფლიო ახალგაზრდული თამაშების წინ.

დიღმის ოლიმპიურ ცენტრში დაბაბული ორთაბრძოლების შემდეგ წონითი კატეგორიების მიხედვით პირველ ადგილებზე გავიდნენ: ანდრო წიქარაძე („შევარდენი“), ლევან დავითური (დედოფლისწყარო), გიორგი ბროლაშვილი (თედიაშვილის სპორტკლუბი), ოთარ ველთაური (დუშეთი), შალვა ქარდავა, ლექსო თათარაშვილი (ორივე – „შევარდენი“), ზვიადა რეხვიაშვილი (რუსთავი), გიორგი მერმანიშვილი, გიორგი შუკვანი, ვალერი ლიპარტელიანი (სამივე – „შევარდენი“), გიორგი ჯელაძე (თედიაშვილის სპორტკლუბი), ლევან ნიკარაძე („შევარდენი“) და შავლეგ ბერუაშვილმა (ქარელი).

გესიკ გაგრიაძე.

რობერტ ბაგრიანის ფოტო.

◎ მძლეოსნობა

გამოიგამორეს

თბილისის მძლეოსნობის სასახლეში დასრულდა საქართველოს 2005 წლის ზამთრის პირად-გუნდური ჩემპიონატი მძლეოსნობაში. პირველობისთვის 350-ზე მეტი სპორტსმენი იბრძოდა.

ქალთა შორის 60 მეტრზე რბენაში საუკეთესო იყო თბილისელი მარიამ ინაშვილი, 400 მეტრზე გოლი არ ჰყავდა მის თანაგუნდელ სოფიო მანუკიანს. 1500 მეტრზე რბენაში ამჯერადაც ახმეტელმა ნინო თაურულაიძემ გაიმარჯვა. სამმაგ ხტომაში ყველას ათენის თამაშების მონაწილემ იულია დუბინამ აჯობა. მან სიგრძეზე ხტომაშიც იყოჩაღა. ათენის ოლიმპიადის კიდევ ერთმა მონაწილემ, გარდაბანელმა მარიამ ქევხიშვილმა ბირთვის კერაში დაჯაბნა მეტოქეები. ვანელი ქეთევან აბრამიძე ფინიშთან პირველი იყო 800 მეტრზე რბენისას.

ვაჟებში 60 მეტრზე რბენა თბილისელმა დავით ცუცქირიძემ მოიგო. ასევე საუკეთესონი იყვნენ: სიგრძეზე ხტომაში – დავით ილარიანი, 400 და 800 მეტრზე რბენაში – შუგდიელი თენგიზ ღვინჯილია, სამმაგ ხტომაში – ქუთაისელი სერგეი ტურიატკო, ბირთვის კერაში – ოზურგეთელი მამუკა ტუღუში, 3000 და 5000 მეტრზე რბენაში – 40 წლის ახალციხელი ზიგმუნდ ზილბერშტეინი.

პირველ ჯგუფში გუნდური საპრიზო ადგილები ასე განაწილდა: თბილისი – 469 ქულა, ახალციხე – 289 ქულა, ქუთაისი – 265,5 ქულა.

II ჯგუფი. 1. ვანი – 121 ქულა, 2. აჭარა – 92 და 3. მარგვილი – 57 ქულა.

შალვა ძირია.

რობერტ ბაგრიანის ფოტო.

◎ ლვაწლი

ბატონ ბორის ბარამიას ვულოცავთ 70-ე წლის იუბილეს

ჩვენში ამბობენ, რომ საქართველოში ყოველ დილით იღვიძებს სამი მილიონი პრეზიდენტი და თამადა.

არის ამ ხუმრობაში სიმართლის მარცალი, რომ ჩვენ ყველას გვსურს პირველობა, რაშიც ცხადია ცუდი არაფერია, მაგრამ ცოტას თუ არგუნებს ბედი მიზნის მიღწევას. ბაგონი ბორის ბარამია იმ ბედნიერთაგანია, რომელიც მთელი თავისი მოღვაწეობის მანძილზე პირველთა რიგებში იყო, რამეთუ სხვადასხვა დროს მუშაობდა ჭიათურის, ხონისა და ფოთის სახელმწიფო უნიშროების საქალაქო განყოფილების უფროსად, ფოთის ქალაქის სასამართლოს თავმჯდომარედ და პროკურორად.

1998 წლის თებერვლიდან ბატონი ბორის ბარამია საქართველოს ადვოკატთა კოლეგიის წევრია, ხოლო 2002 წლის თებერვლიდან ადვოკატთა კოლეგიის ქ. ფოთის ადვოკატურას ხელმძღვანელობს.

ბატონი ბორის ბარამიას სახელს უკავშირდება ქ. ფოთის ადვოკატურის ახალ შენობაში გადასვლა, რამაც მეტი პატივი და ღირსება შესძინა ამ სამსახურს.

საქართველოს ადვოკატთა კოლეგიის რიგებში ნაყოფიერი მოღვაწეობისთვის ბ. ბარამიას მიენიჭა ადვოკატთა კოლეგიის წევრის საპატიო წოდება, გამოეცხადა მადლობა, გადაეცა პრეზიდიუმის სიგელი და სამახსოვრო საჩუქარი.

ბატონი ბორისი მრავალმხრივი მოღვაწეობით გამოირჩევა, იგი ამავდროულად არის ქ. ფოთში ფეხბურთის ფედერაციის თავმჯდომარე და ასევე კითხულობს ლექციებს უმაღლეს სასწავლებელში.

ჭეშმარიტ კოლხს, ჩინებულ მამას და ბაბუას, მაღალი ზნეობისა და კულტურის საზოგადო მოღვაწეს ბატონ ბორის ბარამიას გულითადად ვულოცავთ დაბადებიდან 70 წლისთავს და პრაქტიკული მოღვაწეობის 50 წელს, ვუსურვებთ ჯანმრთელობას და ხანგრძლივ სიცოცხლეს.

ნუგზარ ბერკაია,
რ/პ საქართველოს ადვოკატთა კოლეგიის პრეზიდიუმის თავმჯდომარე.

განცხადება

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროში საქართველოს კანონის „გარემოსდაცვითი ნებართვების შესახებ“ მოთხოვნით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი ნებართვის მისაღებად წარმოდგენილია:

1. შპს „საქართველოს რკინიგზის“ მიერ | კატეგორიის საქმიანობაზე სენაკი – სამტრედიის მეორე ლინდაგის 2235 კმ-ზე მდ. ტეხურაზე სარკინიგზო ხიდის მშენებლობის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში;

2. ინდმეწარმე „ხუბუა შალვას“ მიერ || კატეგორიის საქმიანობაზე, ქ. თბილისში, ფეიქრების ქ. № 14-ში „ხის დამუშავების საამქროს გარემოზე ზემოქმედების შესწავლის დოკუმენტი“.

საპროექტო დოკუმენტაციის გაცნობა და წერილობითი შენიშვნებისა და რეკომენდაციების წარმოდგენა შესაძლებელია 2005 წლის 26 აპრილამდე გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს გარემოსდაცვითი ნებართვებისა და ლიცენზიების სამსახურში: თბილისი, თამარაშვილის 15 ა, ტელ: 39-91-81.

საჯარო განხილვა შედგება 2005 წლის 26 აპრილს 12 საათზე საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს საკონფერენციო დარბაზში. თბილისი კოსტავას 68 ა, VI სართული.

გარემოსდაცვითი ნებართვებისა და ლიცენზიების სამსახური

მიმდინარე წლის 31 მარტს 12 საათზე შემდეგ მისამართზე: ქ. თბილისი ჭავჭავაძის გამზ. №64 მოწვეულია სს „რუსთავის მეტალურგიული კომბინატის“ აქციონერთა კრება იღი ნწესრიგით:

1. ცვლილებები სამეთვალყურეო საბჭოში

2. სხვადასხვა საკითხები.

სამეთვალყურეო საბჭო.

შპს „ტრანსპორტი 2002“ აცხადებს ლიკვიდაციას. დაინტერესებულ პირებს გთხოვთ მოგვმართოთ მისამართზე: თბილისი, კარალეთის ქ. № 4.

შპს „ტრანსპორტი 2002“-ის ადმინისტრაცია.

სს „ქუთაისის ღვინის“ ქარხნის აქციონერთა საყურადღებოდ!

2005 წლის 31 მარტს დღის 12 საათზე სს „ქუთაისის ღვინის“ ქარხანაში მდებარე – ქუთაისი წერეთლის № 96 – ჩატარდება საზოგადოების აქციონერთა საერთო კრება.

დღის წესრიგი:

1. საზოგადოების 2004 წლის სამეურნეო-საფინანსო შედეგების განხილვა;

2. საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოს შეცვლა;

3. საზოგადოებასთან დაკავშირებული სხვადასხვა საკითხების განხილვა.

შენიშვნა: **საზოგადოების აქციონერებმა დღის წესრიგით გათვალისწინებულ საკითხებთან დაკავშირებით წინადადებები წარმოადგინონ დირექციაში 2005 წლის 21 მარტამდე.**

სს „ქუთაისის ღვინის“ ქარხნის სამეთვალყურეო საბჭო.

◎ სპორტულ ორგიტაზე

ლიდერი არ შეკვლილა

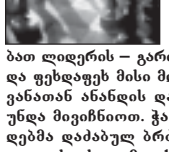

ფინიშის კარიბჭესთან, ლინარესის საჭადრაკო სუპერგუნრირზე, მე-13 ტურში ცენტრალურ პარგიად ალბათ ლიდერის – გარი კასპაროვისა და ფეხდაფეხ მისი მდევრის – ვიშვანათან ანანდის დაპირისპირება უნდა მივიჩნიოთ. ჭადრაკის გრანდებმა დაბაბულ ბრძოლაში ქულა გაიყვეს. ასევე მოიქცნენ კასიმჯანოვი და ლეკო.

ვესელინ ტოპალოვმა კიდევ ერთი გამარჯვება იზეიმა. ამჯერად მასპინძელი ვალეხო დაამარცხა, 7 ქულა დააგროვა და საგუნირო ცხრილში მეორე ადგილზე გადაინაცვლა.

13 ტურის შემდეგ სუპერგუნრირზე ასეთი ვითარებაა: კასპაროვი – 8 ქულა თერთმეტიდან, ტოპალოვი – 7 (11), ანანდი – 6,5 (11), ლეკო – 5,5 (11), აღამსი 4,5 (11), კასიმჯანოვი – 4 (12), ვალეხო – 3,5 (11).

ნავრაცილოვა ჩივის

ქალთა ჩოგბურთის ლეგენდამ მარტინა ნავრატილოვამ უჩივლა კომპანიას Do Tell და 75 ათასი დოლარის გადახდა მოითხოვა. სპორტსმენის განცხადებით, ეს კომპანია არაკანონიერად იყენებდა მის გვარსა და სურათს სარეკლამო საკრედიტო ბარათებზე. ეს ფირმა კი ემსახურება სექსუალური უმცირესობის წარმომადგენლებს – ლესბოსელებსა და პომოსექსუალებს.

ალბათ გახსოვთ, 1979, 1982-86 წლებში მსოფლიო ჩემპიონი იყო.

2003 წელს ის მეოცედ გახდა ერთერთი ყველაზე პრესტიჟული საჩოგბურთო ტურნირის – უიმბლდონის – ჩემპიონი შერეულ წყვილებში.

იგი დიდი სპორტიდან მხოლოდ 2004 წლის ბოლოს წავიდა.

ცაილანდელებო, ფრთხილად, ცაისონი მოდის!

ტაილანდური კრივის ფედერაციამ (WBCM) თავიანთ ქვეყანაში მიიწვია სკანდალურად ცნობილი მოკრივე, ყოფილი მსოფლიო ჩემპიონი მაიკ ტაისონი, რათა გააცნოს სპორტის ეს სახეობა. ოფიციალურ მოწვევას „რკინის მაიკს“ ლას-ვეგასში ერთ კვირაში გადასცემენ.

„ჯვინდა, რომ ის გაეცნოს სპორტის ჩვენს სახეობას, როგორც კულტურის ნაწილს, – თქვა ფედერაციის ხელმძღვანელმა, – გვსურს შევასწავლოთ ჩვენი ორთაბრძოლის ძირითადი მიმართულებები და ვიჩვენოთ ზოგიერთი საიდუმლოც, რაც ტაისონს რინგზე დაეხმარება. ეს განსაკუთრებით ეხება ახლო ბრძოლას. ყოველივე ეს შეაძლებინებს მას რინგზე მეტ თავდაჭერილობას“.

ალბათ ტაილანდელებს ახსოვთ, თუ როგორ მოაჭამა ყური ტაისონმა თავის მეტოქეს ევანდერ ჰოლი ფილდს და ისიც, როგორ იჯდა სამ წელიწადს ციხეში „ხილამაზის დედოფლის“ გაუპატიურებისთვის.

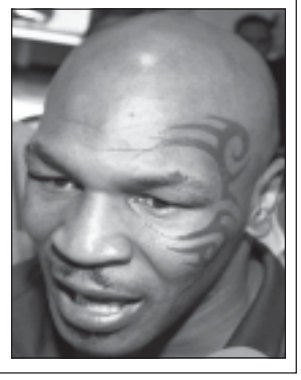

ალბომი

ყველას რაიმე აქვს სახსოვარი

1975 წელი, კურორტი მენჯი, ნაყოფიების საგვარეულოს „გიგანტი“ მოთა ასგამურის ძე ნაყოფია, რომელსაც მარგში 100 წელი შეუსრულდებოდა, დამსვენებელთა შორის.

სურათი მოგვაწოდეს შვილიშვილებმა – კობა და კახა ნაყოფიებმა.

გიხარიოდეს!

ცირას აღზრდაში დედა გვეხმარება

ძვირფასო რედაქციავ, 8 მარტს მამა გავხდი, მე და ჩემს მეუღლეს გოგონა შეგვეძინა. პაგარა თეთრია და პირმშვენიერი, ღელასავით დიდრონი თვალები აქვს, ცისფერი და ლამაზი. გოგონას სახელად ცირა დავარქვით.

ჩემი მეუღლე თინიკო 21 წლისაა, მე – 23-ის. ორივენი სტუდენტები ვართ. თითქოს რაღაცით ძალიან შევიცვალე, სიამაყით აღვსილი, ქვეყანა ჩემი მგონია, მინდა ყველამ გაიგოს, რომ მამა ვარ. მე და თინიკო ძალიან ბედნიერები ვართ.

მშობლები დახმარებას გვპირდებიან. დედა სენაკიდან ჩამოვიდა და დაგვპირდა – თქვენ კარგად ისწავლეთ და ცირას აღზრდაში ჩვენ შეგეშველებითო, კიდევ გოგო-ბიჭის შეძენით გეხაროთ და სასახელო შვილები დაგვზარდოთო.

ირაკლი ჯალაღანია.
თბილისი.

ჩვენი ტელეფონები: 93-34-04; 99-73-24.

ცოტაც გავიღიმოთ...

თანაჯგუფელი გოგოები მიხოს უხამსობით შეწუხებული იყვნენ. ერთხელაც მოილაპარაკეს, როგორც კი მიხო კვლავ თავისებურად დაიწყებს ყრანტალს, პროტესტის ნიშნად ყველანი აუდიტორიიდან გავიდეთო.

— იცით, გოგოები, ჩვენს უბანში ბორდელი გახსნეს, — ამბობს აუდიტორიაში შემოსული მიხო.

გოგოები ერთბაშად გადიან ოთახიდან.

— სად მიგეჩქარებათ ასე გამწარებით, ჯერ არ გაუღიათ!

* * *

— სად არის შენი ქმარი?

— გუშინწინ მივლინებაში წავიდა ექვსი თვით.

— იმადაც ჩანხარ ასეთი მოწყენილი და დაღლილი. განშორება მუდამ ძალიან მტკივნეულია, არა?

— მერედა, როგორი მტკივნეული. აი, დღეს ფეხის ფეხზე გადადება არ შემიძლია!

* * *

— ჩემი ძაღლი საგადასახადო ინსპექციის ინსპექტორებს მაგონებს, — ეუბნება ერთი ბუღალტერი მეორეს.

— ?!

— მუდამ რაღაცას თხრის და ეძებს, ამასთანავე ჭკვიანი თვალებით მიყურებს და არაფრის ახსნა არ შეუძლია.

* * *

1 **იანვარი.** პროგრამა „ვრემია“:

— საგანგაშო შეტყობინება მივიღეთ ეკატერინბურგიდან. როგორც მერიის პრესმდივანმა ჩვენს კორესპონდენტს განუცხადა, ქალაქში არყის მხოლოდ ორი დღის მარაგი დარჩა.

წიგნი

სოლიდური წვლილი ქვეყნის ისტორიის ობიექტურად და სრულყოფილად შესწავლაში

გასულ წელს საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის გრიფით გამოიცა პროფესორ გერონტი გასვიანის ფუნდამენტური გამოკვლევა – „აფხაზეთი XIX საუკუნის ბოლოსა და XX საუკუნეში“ – ნაშრომის რედაქტორია აკადემიკოსი დავით მუსხელიშვილი, რეცენზენტები – ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორები გურრან რატხიანი და თეიმურაზ მიხეუანი.

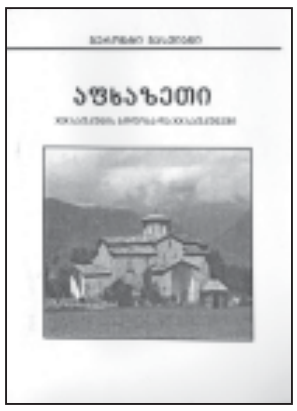

ამთავითვე საგანგებოდ აღვნიშნავთ, რომ პროფესორმა გერონტი გასვიანმა შესანიშნავი ნაშრომებით სოლიდური წვლილი შეიტანა საქართველოს აფხაზეთის ისტორიის ობიექტურად და სრულყოფილად შესწავლაში, გააბათილა იმ აფსუა მკვლევართა ფსევდომეცნიერული შეხედულებანი, რომლებიც მცდარად, მრუდე სარკეში წარმოაჩენდნენ ქართველ-აფხაზთა ურთიერთობას, ცდილობდნენ საუკუნეთა მანძილზე ერთ სახელმწიფოში მცხოვრები ორი მოძმე ხალხის „ჩინური კედლით“ გამიჯვნას, გაუცხოებას.

ნაშრომში საფუძვლიანად არის განხილული აფხაზეთის დემოგრაფიული სურათი, აგრეთვე მოსახლეობის ეთნიკური შემადგენლობა შემოთავაზებულ პერიოდში. ავტორმა მოძიებულ ახალ საარქივო დოკუმენტებზე დაყრდნობით მკაფიოდ დაახასიათა რუსეთის იმპერიული პოლიტიკა, რომელიც მიზნად ისახავდა საქართველოსაგან აფხაზეთის მოწყვეტას, ამ ულამაზესი მხარის დასაკუთრებას და იმპერიასთან მიერთებას. ვერაგობითა და ძალადობით, სეპარატისტულად განწყობილი „მეხუთე კოლონის“ აქტიური მხარდაჭერით, აფსუთა აგრესიული მისწრაფებების წაქეზებით იმპერიამ, რომელიც ხანგრძლივი პერიოდის მანძილზე მეთოდურად და თანმიმდევრულად ახორციელებდა „დაყავი და იბატონეს“ პოლიტიკას საქართველოს მიმართ, სამწუხაროდ, შეძლო დანარჩენი საქართველოსაგან აფხაზეთის ფაქტობრივი ჩამოშორება. ნაშრომში გამოკვეთილადაა აღნიშნული, რომ რუსეთი ყოველთვის აკავებდა ცხოველ ინტერესს აფხაზეთის დასაკუთრებისადმი. ავტორი სათანადო ფაქტებზე დაყრდნობით ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ აფხაზეთი საქართველოს ისეთივე განუყოფელი ნაწილია, როგორც ქართლი, კახეთი, სვანეთი, სამეგრელო, გურია, იმერეთი და ა.შ. თავისი დებულების გასამაგრებლად მეცნიერი სავსებით მართებულად დაასკვნის, რომ XVII საუკუნემდე აფხაზეთში არ მოგვეპოვება აფსუური ტოპონიმიკა, არ მოგვეპოვება აფსუების სახელობის დაბა-ქალაქი, ციხე-სიმაგრე და ხუროთმოძღვრული ძეგლი, რაც აგრეთვე განსაკუთრებით დამაფიქრებელია – ისინი არ არიან ქრისტიანები, ანუ აფხაზეთის 100-მდე ეკლესია-მონასტრიდან არც ერთის აღშენებელი და პატრონი.

უფრო მეტიც, ბიჭვინთის, ლიხნის, მოქვის, ბედიის, ილორის და სხვა ქრისტიანული ცენტრების ეპიგრაფიკულ და ფრესკულ წარწერებში, ასევე მრავალრიცხოვან საეკლესიო ხელნაწერებში, ჯვარ-ხატებზე და საეკლესიო ნივთებზე არ არის ასახული არც ერთი აფსუა მდედელმსახური ან რიგითი მრევლი, აფსუებს არ გაეჩნიათ არა მხოლოდ ქრისტიანული აღმსარებლობის საკუთარი ტერმინოლოგია, არამედ აფხაზეთის ფლორისა და ფაუნის სახელწოდებები...“ (გვ. 569). ნაშრომში ხაზგასმულია, რომ ქართველი სამღვდელოების ეროვნულ-პატრიოტული მოღვაწეობა გახლდათ უმთავრესი მიზეზი რუსიფიკაგორთა მხრივ ქართველი სახელიერო პირების დევნა-შევიწროებისა აფხაზეთში. მკაფიო მაგალითს ქართველი სამღვდელოების დევნისა აფხაზეთში წარმოადგენს გამოჩენილი პატრიოტისა და მამულიშვილის ეპისკოპოს კირიონის გაძევება სოხუმის ეპარქიიდან, რაც შედეგი იყო რუსიფიკაგორთა ანტიქართული საქმიანობისა აფხაზეთში.

სათანადო ფაქტებსა და არგუმენტებზე დაყრდნობით ავტორი სამართლიანად დაასკვნის, რომ ქართველთმოძულე რუსი რეაქციონერების მისიას შეადგენდა ქართველების გამოძევება აფხაზეთიდან, მხარის გარუსება და იმპერიასთან შერწყმა.

ნაშრომისადმი ინტერესს ზრდის ის გარემოებაც, რომ მასში განხილულია აგრეთვე გამოჩენელი ქართველი მეცნიერების – გიორგი ახვლედიანის, სიმონ ყაუხჩიშვილის, ნიკო ბერძენიშვილის, გიორგი ჩიგაიას და სხვათა მიერ პავლე ინგოროყვას „გიორგი მერჩულეს“ ისტორიულ-მეცნიერული ღირებულებების შეფასება. გამოჩენილი მეცნიერის პავლე ინგოროყვას გამოკვლევაში წარმოდგენილია მთელი რიგი წყაროები და ფაქტები, რომლებიც ასაბუთებენ, რომ აფხაზეთის ძველი მოსახლეობა, ქართველები, ქართველური ან მათთან ახლო მდგომი ხალხი იყო. ნაშრომს ლაიტმოტივად გასდევს ავტორის მოსაზრება, რომ აფხაზეთი საქართველოა. აქვე შევნიშნავთ, რომ პროფესორ გერონტი გასვიანის კვლევაძიება ხასიათდება სიახლით, ღრმა მეცნიერული ანალიზით, პრობლემისადმი მიუკერძოებელი მიდგომის უნარით, კოლეგების დავწლის სათანადო დაფასებით და წარმოჩენით.

გურამ შენგელია,
პროფესორი.

თითქმის ნატურიდან

მეფეები – აუქციონზე!

ღღეს იშვიათად იპოვით ქვეყანას, რომელსაც მეფე ან იმპერატორი ჰყავს. ჩვენ გამონაკლისი ვართ – ერთბაშად ორი მეფე გვყავს: ირაკლი ჩარგვიანი და ლადო ნადიბაიძე.

მეფეებთან ერთად გვყავს პრეზიდენტი, რომელიც ჩვენ თვითონ ავირჩიეთ. მეფეები არავის აურჩევია და საიდან გაჩნდნენ?

ამ კითხვაზე ირაკლის და ლადოს მოკლე პასუხი აქვთ: მეფეებს არ ირჩევენ, ისინი ტახტზე საკუთარი სურვილით ადიან.

კეთილი, ბაგონო მეფეებო, მაგრამ საგახტო ქალაქი რომ ერთი გვაქვს, ორნი ერთ ტახტზე როგორა სხედხართ?

– რა ვქნათო, – ამბობენ ისინი, – ტახტი თბილისში დგას და უტახტო ქალაქში როგორ გადავალთ? დავით აღმაშენებელმა იმიტომ აქცია თბილისი საგახტო ქალაქად, რომ სწორედაც აქ უნდა ვისხდეთო.

ასეა, ღღეს საქართველოში ყველას დავით აღმაშენებლობა უნდა, მაგრამ დავითი, ვიდრე თბილისში დაიღებდა ტახტს, მანამდე ხომ ქუთაისში იჯდა? ჰოდა, ქუთაისში ეროვნული ბანკის გადაგანის ნაცვლად, ერთ-ერთი მეფე რომ იქ გადაგვეყვანა, ხომ არ აჯობებდა?

თუ ქუთაისი ეპაგარავებათ, მაშინ აფხაზეთშია თავისუფალი მეფის აღგილი და ერთ-ერთი, ვთქვათ, ირაკლი, იქ დაჯდეს, ლადო კი – ოსეთში. დავით აღმაშენებელი ხომ ქართველებთან ერთად აფხაზთა, ოსთა და უამრავ სხვათა მეფეც იყო. ამათაც ინრძოლონ, იღვწონ, აფხაზეთი და ოსეთი შემოიერთონ და საგახტო ქალაქზე მერე იფიქრონ.

თანაც ამის გაკეთება მანამდე უნდა მოასწრონ, ვიდრე სხვებიც მოისურვებენ მეფობას, თორემ მერე უკვე დაგვიანებული იქნება. ქართველების ამბავი ხომ ვიცით, ყველას მეფობა უნდა! მით უფრო ახლა, როცა ნახეს, ჩარგვიანი და ნადიბაიძე რა იოლად დასკუპდნენ ტახტზე, ვიღას დააკავებ?

ნუ გაგიკვირდებათ, თუ მეფობის

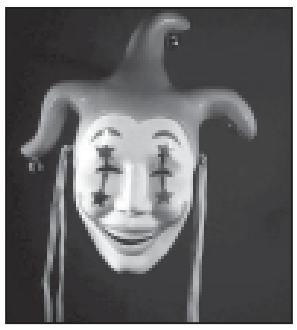

იმდენი მსურველი გამოჩნდება, რომ ახლო მომავალში იმათგან რამდენიმე სს „ჯორჯიან იმპერატორი“ და შპს „ჯორჯიან მეფე“ შეიქმნება. პირადად მე ამაში ცუდს ვერაფერს ვხედავ – საქართველოში ულუკმაპუროდ დარჩენილი ათასობით მეფე დასაქმდება, რომლებიც თავსაც გადაირჩენენ და ბიუჯეტსაც მნიშვნელოვან შემოსავალს მისცემენ.

მაგრამ, ვფიქრობ, საქმე აქამდე არ მივა. ამას წინათ რომელიღაც ტელეარხზე ვნახე, ჟურნალისტი კახა ბენდელიძეს ეკითხებოდა:

– ბაგონო კახა, გცალიაო?

– ეგ არ მკითხო, სად მცალია, ვერა ხედავ, რამდენი გასაყიდი დამიგროვდა!

– სწორედ გაყიდვის თაობაზე მინდოდა მეკითხა.

– მაგისთვის კი, ბაგონო, მცალია.

– აი, ორი მეფე რომ გვყავს, იმათგან ერთ-ერთს ხომ არ გაყიდდით?

– ერთს კი არა, თუ კაი ფული მოგვცეს, ორივეს გავყიდე. ახლა გაგზავნის გასალებაზე ვმუშაობ, მოვრჩები თუ არა, მაგ საქმეს მივხედავ.

– როგორ ფიქრობთ, რამდენად გაიყიდებიან?

– წინასწარ ვერაფერს ვიტყვი, აუქციონზე გავიგან და ყველაფერი გამჭვირვალედ მოხდება.

– ფასზე სულ ვერაფერს იტყვით?

– ნუ იცით ჩამოკიდება, ყოველ შემთხვევაში იმაზე ასჯერ მეტს ავიღებთ, ვიდრე ძველი მთავრობა გაყიდდა. ამის შანსი დიდია, ეგენი ხომ მეფობასთან ერთად მომდერალ-მუსიკოსებიც არიან.

– იქნებ ის მაინც გვითხრათ, რომელ ქვეყნებში გაყიდით?

– მოვიფიქრე, შეიძლება ეს რუსეთი იყოს, შეიძლება საფრანგეთი ან ინგლისი. გაანჩია, ვინ რამდენს შემოგვაძლევს.

– ინგლისს რომ დედოფალი ჰყავს?

– აი დარდი, დედოფალი ჰყავს, მეფე ხომ არა...

ჟურნალისტს კიდევ უნდოდა რაღაც ეკითხა, მაგრამ კახა ბენდელიძემ სხარგად აქცია ზურგი და ლიფტში სულ ჭედვა-ხვნეშით შევიდა.

ოთარ ხუციშვილი.

გელოდებათ „მონატრებული საღამოები“

15 მარტს, 15 საათზე საქართველოს მწერალთა შემოქმედებითი კავშირი და შემოქმედთა კავშირი „ქიმერიონი“ აწყობს ლიტერატურულ-მუსიკალურ კომპოზიციას სახელწოდებით – **„მონატრებული საღამოები“**, რომელშიც მონაწილეობენ: ანა კალანდაძე, თინათინ მღვდლიაშვილი, მაყვალა გონაშვილი, ანზორ აბულაშვილი, ვაჟა ოთარაშვილი, ნანა ბურდული, ნათია ბურდული, ხათუნა ჟორდანია, ვანო იბერი, ხალხურ საკრავთა ანსამბლი „კელაპტარი“.

საღამო გაიმართება საქართველოს პროფესიული კავშირების კულტურის ცენტრში (მეტრო „გოცირიძე“ – „დელისი“).

თბილისის ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიური თეატრი

12 მარტი

აიდა

ოპერა ოთხ მოქმედებად

დამდგმელი დირიჟორი – ზაზა აზმაიფარაშვილი
დამდგმელი რეჟისორი – დავით საყვარელიძე
დამდგმელი მხატვარი – პოლინა რუდჩიკი
დამდგმელი ქორეოგრაფი – ირაკლი შენგელია

აიდა – მაყვალა ასპანიძე
რადამესი – თეიმურაზ გუგუშვილი
ამნერისი – ნატალია ვოლჩენკო
ამონასრო – სულხან გველესიანი
რამფისი – ტარიელ ჭიჭინაძე
მეფე – გოჩა დათუსანი
მლოცველი – ნინო ლექავა
მაცნე – თამაზ საბინაძე

ოპერის სამხატვრო ხელმძღვანელი და მთავარი დირიჟორი

ზაზა აზმაიფარაშვილი

დასაწყისი 19 საათზე.

გვწერენ

მომსახურება მთლიანად გარდაიქმნა

ამ გულწრფელი მადლობის წერილით მსურს მივმართო სახალხო ბანკის ხელმძღვანელობას.

თქვენი გაზეთის საშუალებით ერთხელ უკვე შევეხეი გამომეხატა ჩემი გულისტკივილი და აღშფოთება იმის გამო, რომ სახალხო ბანკის საბურთალოს ფილიალში (№ 4 ს/ც) პენსიის აღება სრულიად შეუძლებელი იყო უსაშველო რიგებისა და განუკითხაობის გამო. წლეულს, იანვარში კი მითხრეს, – შეგიძლიათ მშვიდად აიღოთ პენსია მეორე სართულზეო. მართლაც, გაოცებული დავრჩი მომსახურების მაღალი დონით. როგორც იქნა, ველირსეთ ადამიანურ დამოკიდებულებას, რისთვისაც უდიდეს მადლობას ვუხდი ამ ბანკის თანამშრომლებს – თამუნა ნადირაძეს, ირმა დავითურს, თამუნა მელითაურს, ნინო ღამბაშიძეს, თეა ლალიაშვილს, მანუჩარ გულორდავს და გიორგი მამალაძეს.

ჩემი აზრით, მათ უსათუოდ დაიმსახურეს ბანკის ხელმძღვანელობის წახალისება ხანდაზმული ადამიანების მიმართ გამოჩენილი თავაზიანობისა და ყურადღებისთვის.

უღრმესი პატივისცემით,
ციცი მარგველაშვილი,
სასაზღვრო ძალების დამსახურებული ვეტერანი, საქართველოს დამსახურებული ექიმი, ღირსების ორდენის კავალერი.

მეუღლე ვიეტა ეზიკაშვილი, შვილები თამარ, ოთარ გოგოძეები, შვილიშვილები მარიამი, ნიკა, რეზო, რძალი ირმა კეკელია, სიძე ლევან მახათაძე, ძმა თენგიზი, და ლუიზა გოგოძეები ოჯახებით, ნანა, დათო მხეიძეები იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

რეზო სილოვანის ძე ბოგოძე

პანაშვიდი 11, 12 III, 16 სთ. დაკრძალვა კვირას 13 III, 15 სთ. მისამართი: ბარნოვის 92.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საგანგებო სიტუაციების და სამოქალაქო უსაფრთხოების სამსახური მწუხარებით იუწყება, რომ ოთარ გოგოძეს გარდაეცვალა მამა

რეზო

და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს და ახლობლებს.

მეუღლე ანი გელაშვილი, დედა სვეტლანა, მამა რევაზი, ძმა ლევან ასათიანები, ლუდა, რაია, ალექსანდრე, ეკატერინე კუზნეცოვები, გია, გურამ, არჩილ ასათიანები, არჩილ ბაქრაძე იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

ვლადიმერ რევაზის ძე ასათიანი

პანაშვიდი 11, 12, III, 17 სთ. გამოსვენება 13, III 14 სთ. ვაჟა-ფშაველას გამზ. VI კვარტალი, 21-ე კორპუსი, III სადარბაზო, ბინა 33.:

მეუღლე ნანა თოფურია, შვილი ერეკლე, შვილიშვილი რეზიკო გურგენიძეები, რძლები ვანდა ვასილკოვსკაია, მზია გზირიშვილი, დოდო აბაშიძე, ძმისწულები გიორგი, დავით გურგენიძეები, მძახალი ცირა ვასილკოვსკაია, ცოლისძმა გურამ თოფურია მწუხარებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

რევაზ ვლადიმერის ძე ბურგენიძე

პანაშვიდი 11, 12, III, 16 სთ. დაკრძალვა 13, III, 14 სთ. დ. აბაშიძის (ყოფილი მეჩხიკოვის) ქ. №9.

ს/ს „ოფთალმოლოგიის ეროვნული ცენტრის“ კოლექტივი ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა ღვაწლმოსილი მედიკოსი, ცნობილი ნეიროოფთალმოლოგი, აკადემიკოსი

რევზო ბურგენიძე.

ივა ბერაძე ოჯახით იუწყება, რომ გარდაიცვალა თვალსაჩინო მედიკოსი, ნეიროოფთალმოლოგიის სკოლის დამაარსებელი საქართველოში, კეთილი, ერთგული მეგობარი, აკადემიკოსი

რევზო ბურგენიძე

და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

თვალის სნეულებათა კლინიკა შპს „მზერას“ კოლექტივი ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, აკადემიკოსი

რევაზ ვლადიმერის ძე ბურგენიძე

და თანაგრძნობას უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

ომარ, თამაზ, დალი, ნიკა ყაჯრიშვილები, ნაზი იმნაიშვილი იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა ოჯახის ახლობელი, უკეთილშობილესი პიროვნება და შეუცვლელი თამადა

ნოდარ კარდანახიშვილი

და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

პანაშვიდი 11, 12 III, 17 სთ. დაკრძალვა 13 III, 14 სთ. აკაკი წერეთლის პრ. VII კორპუსი, IV სადარბაზო.

სოხუმის ფიზიკა-ტექნიკის ინსტიტუტი ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა ამავე ინსტიტუტის მეცნიერი თანამშრომელი

ირაკლი ანტონის ძე ქვანია

დაკრძალვა: შაბათს, 12 III, 15 სთ.

მისამართი: სანზონა, ერწოს ქ. 4, კორპ. 2, სად 5, ბინა 99.

თარიღები

დღის კალენდარი 11 მარტისთვის

ამოდის 06.19
ჩადის 18.02
(ამოდის 06.58, ჩადის 19.24

წლის 70-ე დღე, ახალ წლამდე დარჩა 295 დღე.

საეკლესიო კალენდარი

სსენება წმიდა პორფირიოსისა, დაბელი მთავარეპისკოპოსისა (420); მოწამე სებასტიანესი (დაახ. 66).

დაბადდნენ:

1811 – ჟან ჟოზეფ ლევერიე, ფრანგი ასტრონომი. გარდაიცვალა 1877 წელს.

1822 – ჟოზეფ ლუი ფრანსუა ბერტრანი, ფრანგი მათემატიკოსი. გარდაიცვალა 1900 წელს.

1847 – ტომას ედისონი, ამერიკელი ელექტროტექნიკოსი და გამომგონებელი. გამოიგონა ფონოგრაფი, სარკინიგზო მუხრუჭი, საგელეფონო ლაპარაკის ჩამწერი აპარატი და სხვა. გარდაიცვალა 1930 წელს.

1906 – კლავდია შულჟენკო, რუსი მომღერალი. გარდაიცვალა 1984 წელს.

1907 – მამია ასათიანი, მწერალი. გარდაიცვალა 1970 წელს.

1918 – მარიამ არჯევნიშვილი, მომღერალი, ხალხური სიმღერების შემსრულებელი. გარდაიცვალა 1958 წელს.

1942 – ალექსანდრე ბასილაია, კომპოზიტორი, პოპულარული საესტრადო სიმღერების ავტორი.

გარდაიცვალნენ:

1869 – ვლადიმერ ოდოევსკი, რუსი მწერალი, ფილოსოფოსი, პედაგოგი და მუსიკათმცოდნე.

1913 – ჯონ ბილინგსი, ამერიკელი ქირურგი და ბიბლიოთეკარი.

1955 – ალექსანდრ ფლემინგი, შოტლანდიელი ბაქტერიოლოგი, აღმოაჩინა პენიცილინი.

1957 – რიჩარდ ბერდი, ამერიკელი ავიაგორი და გამომგონებელი.

1970 – ერლ გარდნერი, ამერიკელი იურისტი და დეტექტივების ავტორი.

მოვლენები:

1669 – ვულკან ეტნას (იტალია) ამოფრქვევის შედეგად ათიათასობით ადამიანი დაიღუპა.

1867 – გაიმართა ჯუზეპე ვერდის ოპერის „დონ კარლოსის“ პრემიერა.

1937 – გერმანიის ჯარები შევიდნენ ავსტრიის ტერიტორიაზე და მოახდინეს მისი ანექსია.

1941 – აშშ-ს კონგრესმა პრეზიდენტ რუზველტის ინიციატივით მიიღო კანონი „იარაღისა და სამამარი აღჭურვილობის არენდითა და ვალად გაცემის – შესახებ.

1990 – ამერიკელი ჩოგბურთელი 13 წლის ჯენიფერ კაპრიატი პროფესიული შეჯიბრებების ისტორიაში ყველაზე ახალგაზრდა ფინალისტი გახდა.

ღირსსახსოვარი დღეები:

ლიტვა – დამოუკიდებლობის დღე.
ზამბია – ახალგაზრდობის დღე.
ტუვალუ – თანამეგობრობის დღე.

მედია-ნიუსი.

საქართველოს რესპუბლიკა
Sakartvelos Respublika
იბეჭდება გამომცემლობა „კოლორის“ სტამბაში, რკინიგზის ჩიხი, 20.

დამფუძნებლები – გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ თანამშრომლები
გამომცემელი – შპს „ახალი საუკუნე“
დირექტორი თენგიზ კალანდაძე.

მთავარი რედაქტორი
რუსლან რუსია.
მორიგე რედაქტორი
ალეკო ასლანიშვილი.

ჩვენს გაზეთს კითხულობენ აშშ-ში, ბერმანიაში, რუსეთში, პოლანდიაში, საფრანგეთში, უკრაინაში, ისრაელსა და სხვა ქვეყნებში.

ინდექსი 66434, მისამართი: 380008, თბილისი, მ. კოსტავას ქ. №14. ტელ: 99-73-24.
სარეკლამო განყოფილება - ტელ: 93-28-13.
ელექტრონული ფოსტა: **sakresp@gol.ge**
ვებ გვერდი: **www.open.ge/sakartvelos-respublika**